

Službeni list Europske unije

L 141

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Svezak 58.

5. lipnja 2015.

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

UREDJE

★ Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (¹)	1
★ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti	19

DIREKTIVE

★ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (¹)	73
---	----

(¹) Tekst značajan za EGP

HR

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima jesu oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

I.

(*Zakonodavni akti*)

UREDBE

UREDBA (EU) 2015/847 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. svibnja 2015.

**o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe
(EZ) br. 1781/2006**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijedivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Tokovi nezakonitog novca putem prijenosa novčanih sredstava mogu našteti integritetu, stabilnosti i ugledu finansijskog sektora te ugroziti unutarnje tržište Unije i međunarodni razvoj. Pranje novca, financiranje terorizma i organizirani kriminal i dalje su veliki problemi koji bi se trebali rješavati na razini Unije. Sigurnost, integritet i stabilnost sustava prijenosa novčanih sredstava i povjerenje u finansijski sustav u cjelini mogli bi biti ozbiljno ugroženi nastojanjima kriminalaca i njihovih suradnika da prikriju podrijetlo imovinske koristi ostvarene kriminalnom aktivnošću ili da izvrše prijenos novčanih sredstava za kriminalne aktivnosti ili u terorističke svrhe.
- (2) Ako se na razini Unije ne donesu određene mjere za koordinaciju, vjerojatno je da će oni koji se bave pranjem novca i financiranjem terorizma iskoristiti slobodu kretanja kapitala u okviru integriranog finansijskog područja s ciljem olakšavanja svojih kriminalnih aktivnosti. Cilj međunarodne suradnje u okviru Radne skupine za finansijsko djelovanje (FATF) i globalne provedbe njezinih preporuka jest prevencija pranja novca i financiranja terorizma prilikom prijenosa novčanih sredstava.
- (3) Zbog obujma djelovanja koje treba poduzeti, Unija bi trebala osigurati da se međunarodni standardi o sprečavanju pranja novca i financiranju terorizma te širenju oružja koje je donio FATF dana 16. veljače 2012.

⁽¹⁾ SL C 166, 12.6.2013., str. 2.

⁽²⁾ SL C 271, 19.9.2013., str. 31.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 11. ožujka 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Stajalište Vijeća u prvom čitanju od 20. travnja 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 20. svibnja 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(„revidirane preporuke FATF-a“) te, posebno, Preporuka br. 16 o elektroničkim prijenosima FATF-a („Preporuka FATF-a br. 16“) i izmijenjeno tumačenje za njezinu provedbu, ujednačeno provode u cijeloj Uniji, a posebno da se spriječi diskriminacija ili nepodudarnost između, s jedne strane, nacionalnih plaćanja unutar države članice i, s druge strane, prekograničnih plaćanja između država članica. Nekoordinirano pojedinačno djelovanje država članica u području prekograničnih prijenosa novčanih sredstava moglo bi značajno utjecati na neometano funkcioniranje platnih sustava na razini Unije te bi stoga moglo nanijeti štetu unutarnjem tržištu u području finansijskih usluga.

- (4) S ciljem usvajanja koherentnog pristupa u međunarodnom kontekstu i povećanja učinkovitosti borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, kod daljnog bi djelovanja Unije trebalo uzeti u obzir nove okolnosti na međunarodnoj razini, posebice revidirane preporuke FATF-a.
- (5) Provđba i primjena ove Uredbe kao i Preporuke FATF-a br. 16 predstavljaju relevantna i učinkovita sredstva za sprečavanje i borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma.
- (6) Ovom Uredbom ne namjeravaju se nametnuti nepotrebna opterećenja ili troškovi pružateljima platnih usluga ili osobama koje se koriste njihovim uslugama. U tom bi se pogledu trebalo ciljati na preventivan i proporcionalan pristup koji bi trebao biti potpuno uskladen sa slobodom kretanja kapitala koja je zajamčena diljem Unije.
- (7) U revidiranoj strategiji Unije o financiranju terorizma od 17. srpnja 2008. („revidirana strategija“) istaknuto je da se moraju ulagati napor i kako bi se spriječilo financiranje terorizma i kako bi se kontroliralo korištenje osumnjičenih terorista vlastitim finansijskim resursima. Prepoznato je da FATF neprestano nastoji poboljšati svoje preporuke i da radi na postizanju zajedničkog razumijevanja načina na koji bi se one trebale provoditi. U revidiranoj strategiji navodi se da se provđba revidiranih preporuka FATF-a od strane svih članova FATF-a i članova regionalnih tijela FATF-ova tipa redovito procjenjuje te je stoga važan zajednički pristup provedbi od strane država članica.
- (8) S ciljem sprečavanja financiranja terorizma poduzete su mjere u svrhu zamrzavanja sredstava i gospodarskih izvora određenih osoba, skupina i subjekata, uključujući uredbe Vijeća (EZ) br. 2580/2001⁽¹⁾, (EZ) br. 881/2002⁽²⁾ i (EU) br. 356/2010⁽³⁾. S istim su ciljem poduzete i mjere u svrhu zaštite finansijskog sustava od preusmjeravanja novčanih sredstava i gospodarskih izvora u terorističke svrhe. Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ sadrži niz takvih mjer. Međutim, te mjere ne onemogućuju u potpunosti teroristima ni ostalim kriminalcima pristup platnim sustavima u svrhu prijenosa svojih novčanih sredstava.
- (9) Potpuna sljedivost prijenosa novčanih sredstava može biti naročito važno i vrijedno sredstvo prilikom sprečavanja, otkrivanja i istraživanja pranja novca i financiranja terorizma, kao i prilikom primjene mjer ograničavanja, osobito onih koje su uvedene uredbama (EZ) br. 2580/2001, (EZ) br. 881/2002 i (EU) br. 356/2010 i koje su potpuno uskladene s uredbama Unije o provedbi takvih mjer. Stoga je prikladno, s ciljem osiguravanja prenošenja informacija kroz cijeli lanac plaćanja, osigurati sustav kojim se nameće obveza pružateljima platnih usluga da prijenosima novčanih sredstava prilože informacije o platitelju i primatelju.
- (10) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje mjeru ograničavanja uvedene uredbama na temelju članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), poput uredbi (EZ) br. 2580/2001, (EZ) br. 881/2002 i (EU) br. 356/2010, kojima se može zahtijevati da platiteljevi i primateljevi pružatelji platnih usluga, kao i posrednički pružatelji platnih usluga, poduzmu primjerene radnje za zamrzavanje određenih novčanih sredstava ili da postupe u skladu s posebnim ograničenjima u vezi s određenim prijenosima novčanih sredstava.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2580/2001 od 27. prosinca 2001. o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (SL L 344, 28.12.2001., str. 70.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 881/2002 od 27. svibnja 2002. o uvođenju određenih posebnih mjer ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata povezanih s mrežom Al-Qaidom (SL L 139, 29.5.2002., str. 9.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 356/2010 od 26. travnja 2010. o uvođenju određenih posebnih mjer ograničavanja usmjerenih protiv određenih fizičkih ili pravnih osoba, subjekata ili tijela, s obzirom na stanje u Somaliji (SL L 105, 27.4.2010., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (vidjeti stranicu 73 ovog Službenog lista).

- (11) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati ne dovodeći u pitanje nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Primjerice, osobne podatke prikupljene za potrebe usklađenosti s ovom Uredbom ne bi se smjelo dalje obradivati na način koji nije u skladu s Direktivom 95/46/EZ. Konkretno, daljnja obrada osobnih podataka u komercijalne svrhe trebala bi biti strogo zabranjena. Sve države članice prepoznale su borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma kao važan temelj javnog interesa. Stoga bi pri primjeni ove Uredbe prijenos osobnih podataka trećoj zemlji koja ne osigurava odgovarajuću razinu zaštite u skladu s člankom 25. Direktive 95/46/EZ trebao biti dopušten u skladu s njezinim člankom 26. Važno je da pružatelji platnih usluga koji posluju u više nadležnosti s podružnicama ili društвima kćerima smještenima izvan Unije ne bi smjeli biti spriječeni u prenošenju podataka o sumnjivim transakcijama u istoj organizaciji pod uvjetom da primjenjuju odgovarajuću zaštitu. Nadalje, pružatelji platnih usluga platitelja i primatelja i posrednički pružatelji platnih usluga trebali bi imati uspostavljene prikladne tehničke i organizacijske mjere za zaštitu osobnih podataka od slučajnog gubitka, izmjene ili neovlaštenog otkrivanja ili pristupa.
- (12) Osobe koje rade samo na pretvaranju papirnate dokumentacije u elektroničke podatke i koje djeluju na osnovi ugovora sklopljenog s pružateljem platnih usluga i osobe koje pružateljima platnih usluga osiguravaju samo sustave za razmjenu poruka ili druge sustave podrške za prijenos novčanih sredstava ili sustave kliringa ili namire, ne ulaze u područje primjene ove Uredbe.
- (13) Prijenosi novčanih sredstava koji odgovaraju uslugama iz članka 3. točaka od (a) do (m) i članka 3. točke (o) Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ne ulaze u područje primjene ove Uredbe. Također je primjereno isključiti iz područja primjene ove Uredbe prijenose novčanih sredstava koji predstavljaju nizak rizik od pranja novca ili financiranja terorizma. Ta bi izuzeća trebala obuhvaćati platne kartice, instrumente elektroničkog novca, mobilne telefone ili druge digitalne ili informatičke (IT) uređaje sa sličnim značajkama s plaćanjem unaprijed ili naknadnim plaćanjem, ako se upotrebljavaju isključivo za kupnju robe ili usluga te su svim prijenosima priloženi broj kartice, instrumenta ili uređaja. Međutim, upotreba platne kartice, instrumenta elektroničkog novca, mobilnog telefona ili bilo kojeg drugog digitalnog ili informatičkog uređaja sa sličnim značajkama s plaćanjem unaprijed ili naknadnim plaćanjem za izvršenje prijenosa novčanih sredstava između osoba ulazi u područje primjene ove Uredbe. Osim toga, isplate s bankomata, plaćanje poreza, kazni ili drugih davanja, prijenosi novčanih sredstava obavljeni razmjenom digitalnih prikaza čekova, uključujući elektroničke čekove ili mjenice, te prijenosi novčanih sredstava pri kojima su i platitelj i primatelj pružatelji platnih usluga koji djeluju u vlastito ime trebali bi biti isključeni iz područja primjene ove Uredbe.
- (14) Kako bi se poštovale posebne značajke nacionalnih platnih sustava i pod uvjetom da je u svakom trenutku moguće sljediti prijenos novčanih sredstava natrag do platitelja, države članice trebale bi moći izuzeti iz područja primjene ove Uredbe određene domaće prijenose novčanih sredstava niske vrijednosti, uključujući elektronička žiro-plaćanja, koji se upotrebljavaju za kupnju robe ili usluga.
- (15) Pružatelji platnih usluga trebali bi osigurati da informacije o platitelju i primatelju ne nedostaju, odnosno da nisu nepotpune.
- (16) Kako se ne bi narušila učinkovitost platnih sustava i kako bi se uravnotežio rizik od navođenja na ilegalne transakcije novčanih sredstava zbog prestrogih zahtjeva za identifikaciju usmijerenih protiv potencijalne terorističke prijetnje koju predstavljaju mali prijenosi novčanih sredstava, obveza provjeravanja istinitosti informacija o platitelju i primatelju trebala bi se, u slučaju prijenosa novčanih sredstava kada provjera još nije obavljena, odnositi samo na slučajevе pojedinačnih prijenosa novčanih sredstava koji premašuju iznos od 1 000 EUR, osim ako se prijenos čini povezanim s drugim prijenosima novčanih sredstava koji bi zajedno premašili 1 000 EUR, novčana se sredstva primaju ili isplaćuju u gotovini ili u anonimnom elektroničkom novcu ili ako postoje opravdane osnove za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma.
- (17) Za prijenose novčanih sredstava kod kojih se provjera smatra obavljenom od pružatelja platnih usluga ne bi se trebala zahtijevati provjera informacija o platitelju ili primatelju uz svaki prijenos novčanih sredstava ako su ispunjene obveze utvrđene u Direktivi (EU) 2015/849.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

- (18) U pogledu Unijina zakonodavstva o platnim uslugama, posebice Uredbe (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Direktive 2007/64/EZ, trebalo bi biti dovoljno predvidjeti da se prijenosu novčanih sredstava unutar Unije prilaže tek pojednostavljene informacije o platitelju, poput broja (brojeva) računa za plaćanje ili jedinstvene identifikacijske oznake transakcije.
- (19) Da bi se tijelima nadležnim za borbu protiv pranja novca ili financiranja terorizma u trećim zemljama omogućilo da uđu u trag izvora novčanih sredstava korištenih u te svrhe, prijenosi novčanih sredstava iz Unije u države izvan Unije trebali bi biti popraćeni potpunim informacijama o platitelju i primatelju. Ta bi tijela trebala imati pristup potpunim informacijama o platitelju i primatelju isključivo u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istraživanja slučajeva pranja novca i financiranja terorizma.
- (20) Tijela države članice nadležna za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma te mjerodavna pravosudna tijela i tijela za izvršavanje zakona u državama članicama trebala bi pojačati međusobnu suradnju i suradnju s odgovarajućim nadležnim tijelima trećih zemalja, uključujući onima iz zemalja u razvoju, kako bi se dodatno potaknulo transparentnost te dijeljenje informacija i najboljih praksi.
- (21) U pogledu prijenosa novčanih sredstava jednog platitelja većem broju primatelja koji se šalju u skupnim datotekama koje sadrže pojedinačne prijenose iz Unije u područje izvan Unije trebale bi se donijeti odredbe prema kojima ti pojedinačni prijenosi trebaju sadržavati samo broj računa platitelja ili jedinstvenu identifikacijsku oznaku transakcije te potpune informacije o primatelju, pod uvjetom da skupna datoteka sadrži potpune informacije o platitelju čija je točnost provjerena i potpune informacije o primatelju koje su potpuno sljedive.
- (22) Radi provjeravanja prate li zahtijevane informacije o platitelju i primatelju prijenos novčanih sredstava te da bi se pomoglo identificirati sumnjive transakcije, primateljev pružatelj platnih usluga i posrednički pružatelj platnih usluga trebali bi imati uvedene učinkovite postupke s ciljem otkrivanja nedostaju li informacije o platitelju i primatelju ili jesu li takve informacije nepotpune. Prema potrebi, ti bi postupci trebali obuhvaćati ex-post praćenje ili praćenje u stvarnom vremenu. Nadležna tijela trebala bi osigurati da pružatelji platnih usluga prilaže zahtijevane informacije o transakciji uz elektronički prijenos ili poruku povezana s njime u cijelom lancu plaćanja.
- (23) S obzirom na potencijalnu prijetnju od pranja novca i financiranja terorizma koju predstavljaju anonimni prijenosi novčanih sredstava, primjerno je zahtijevati od pružatelja platnih usluga da zatraže informacije o platitelju i primatelju. U skladu s pristupom koji se temelji na procjeni rizika, a koji je izradio FATF, primjerno je utvrditi područja većeg i manjeg rizika kako bi se bolje usmjerilo na rizike od pranja novca i financiranja terorizma. U skladu s tim, primateljev pružatelj platnih usluga i posrednički pružatelj platnih usluga trebali bi imati učinkovite postupke utemeljene na procjeni rizika koji se primjenjuju kada kod prijenosa novčanih sredstava nedostaju potrebne informacije o platitelju ili primatelju koji im omogućuju da odluče treba li izvršiti, odbiti ili suspendirati taj prijenos te da odrede daljnje odgovarajuće korake.
- (24) Primateljev pružatelj platnih usluga i posrednički pružatelj platnih usluga trebali bi biti posebno oprezni prilikom procjenjivanja rizika, kada bilo koji od njih dođe do spoznaje da informacije o platitelju ili primatelju nedostaju ili da su nepotpune, te bi nadležnim tijelima trebali prijaviti sumnjive transakcije u skladu s obvezom prijavljivanja utvrđenom Direktivom (EU) 2015/849 i s nacionalnim mjerama kojima se ta Direktiva prenosi.
- (25) Odredbe o prijenosima novčanih sredstava u pogledu kojih informacije o platitelju i primatelju nedostaju ili su nepotpune primjenjuju se ne dovodeći u pitanje nijednu obvezu pružatelja platnih usluga i posredničkih pružatelja platnih usluga da suspendiraju i/ili odbiju prijenose novčanih sredstava kojima se krši odredba građanskog, upravnog ili kaznenog prava.
- (26) Radi pružanja pomoći pružateljima platnih usluga da uvedu učinkovite postupke za otkrivanje slučajeva u kojima primaju prijenose novčanih sredstava s nedostatnim ili nepotpunim informacijama o platitelju ili primatelju i za poduzimanje daljnjih koraka europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) („EBA”),

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (SL L 266, 9.10.2009., str. 11.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) „EIOPA”, osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) „ESMA”, osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, trebali bi izdati smjernice.

- (27) Da bi se omogućilo poduzimanje žurnog djelovanja u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma, pružatelji platnih usluga trebali bi spremno odgovarati na zahtjeve za informacijama o platitelju i primatelju tijela odgovornih za borbu protiv pranja novca ili financiranja terorizma u državi članici u kojoj ti pružatelji platnih usluga imaju poslovni nastan.
- (28) Broj radnih dana u državi članici platiteljeva pružatelja platnih usluga određuje broj dana za odgovor na zahtjev za informacijama o platitelju.
- (29) Budući da je moguće da se u kaznenim istragama zahtijevane informacije ili osobe umiješane u transakciju mogu utvrditi tek za nekoliko mjeseci ili čak godina od prvotnog prijenosa novčanih sredstava te kako bi se omogućio pristup bitnim dokazima u kontekstu istraga, primjereno je zahtijevati od pružatelja platnih usluga da za određeno razdoblje vode evidenciju o informacijama o platitelju i primatelju radi sprečavanja, otkrivanja i istraživanja slučajeva pranja novca i financiranja terorizma. To bi razdoblje trebalo ograničiti na pet godina, nakon čega bi trebalo izbrisati sve osobne podatke, osim ako je u nacionalnom pravu predviđeno drugče. Ako je to potrebno radi sprečavanja, otkrivanja ili istraživanja pranja novca ili financiranja terorizma i nakon procjene nužnosti i proporcionalnosti te mjere, države članice trebale bi moći dopustiti ili zahtijevati čuvanje evidencije tijekom daljnog razdoblja od najviše pet godina, ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnog kaznenog prava o dokazima primjenjivima na tekuće kaznene istrage i sudske postupke.
- (30) Kako bi se poboljšala usklađenost s ovom Uredbom te u skladu s Komunikacijom Komisije od 9. prosinca 2010. pod nazivom „Jačanje sustava sankcioniranja u sektoru finansijskih usluga”, ovlast za donošenje nadzornih mjer i ovlasti sankcioniranja nadležnih tijela trebale bi se pojačati. Trebalo bi predvidjeti administrativne sankcije i mjeru te bi države članice, s obzirom na važnost borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, trebale uspostaviti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije i mjeru. Države članice trebale bi o tome obavijestiti Komisiju i Zajednički odbor EBA-e, EIOPA-e i ESMA-e („europska nadzorna tijela”).
- (31) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu poglavila V. ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
- (32) Brojne zemlje i područja koja ne čine područje Unije u monetarnoj su uniji s nekom od država članica, čine dio valutnog područja neke države članice ili su potpisnici monetarne konvencije s Unijom koju predstavlja neka država članica te imaju pružatelje platnih usluga koji izravno ili neizravno sudjeluju u platnim sustavima i sustavima namire te države članice. S ciljem izbjegavanja značajnog negativnog učinka na gospodarstvo tih zemalja ili područja, koji bi mogao proizaći iz primjene ove Uredbe na prijenose novčanih sredstava između predmetnih država članica i tih zemalja ili područja, primjereno je osigurati mogućnost da se takvi prijenosi novčanih sredstava tretiraju kao prijenosi novčanih sredstava unutar predmetnih država članica.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (33) S obzirom na broj izmjena kojima bi na temelju ove Uredbe trebalo izmijeniti Uredbu (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, tu bi Uredbu trebalo radi jasnoće staviti izvan snage.
- (34) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (35) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), pravo na zaštitu osobnih podataka (članak 8.), pravo na dјelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.) te načelo *ne bis in idem*.
- (36) Kako bi se osiguralo nesmetano uvođenje okvira protiv pranja novca i financiranja terorizma, prikladno je da se datum primjene ove Uredbe podudara s rokom za prenošenje Direktive (EU)2015/849.
- (37) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ koji je dao mišljenje 4. srpnja 2013. ⁽³⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o informacijama o platiteljima i primateljima koje su priložene prijenosima novčanih sredstava u bilo kojoj valuti radi sprečavanja, otkrivanja ili istraživanja pranja novca ili financiranja terorizma, kada barem jedan od pružatelja platnih usluga uključenih u prijenos novčanih sredstava ima poslovni nastan u Uniji.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na prijenose novčanih sredstava u bilo kojoj valuti koje je poslao ili primio pružatelj platnih usluga ili posrednički pružatelj platnih usluga s poslovnim nastanom u Uniji.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na usluge navedene u članku 3. točkama od (a) do (m) i članku 3. točki (o) Direktive 2007/64/EZ.
3. Ova se Uredba ne primjenjuje na prijenose novčanih sredstava koji su izvršeni platnom karticom, instrumentom e-novca, mobilnim telefonom ili bilo kojim drugim digitalnim ili informatičkim uređajem za plaćanje unaprijed ili za naknadno plaćanje sa sličnim značajkama ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) tom se karticom, instrumentom ili uređajem koristi isključivo za plaćanje dobara ili usluga; i
 - (b) broj te kartice, instrumenta ili uređaja priložen je svim prijenosima koji proizlaze iz transakcije.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. studenoga 2006. o podacima o uplatitelju koji su priloženi uz prijenose finansijskih sredstava (SL L 345, 8.12.2006., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽³⁾ SL C 32, 4.2.2014., str. 9.

Međutim, ova se Uredba primjenjuje kada se platnom karticom, instrumentom e-novca, mobilnim telefonom ili bilo kojim drugim digitalnim ili informatičkim uređajem za plaćanje unaprijed ili za naknadno plaćanje sa sličnim značajkama koristi za izvršenje prijenosa novčanih sredstava između osoba.

4. Ova se Uredba ne primjenjuje na osobe čija je jedina djelatnost pretvaranje papirnatih dokumenata u elektroničke podatke i koje to rade na temelju ugovora s pružateljem platnih usluga, kao ni na osobe čija je jedina djelatnost pružateljima platnih usluga osigurati sustave za razmjenu poruka ili druge sustave podrške za prijenos novčanih sredstava ili sustave kliringa i namire.

Ova se Uredba ne primjenjuje na prijenose novčanih sredstava:

- (a) koji podrazumijevaju da platitelj podiže gotovinu s vlastitog računa;
- (b) kojima se novčana sredstva prenose javnom tijelu za plaćanje poreza, kazni ili drugih davanja unutar države članice;
- (c) kod kojih su i platitelj i primatelj pružatelji platnih usluga koji djeluju u vlastito ime;
- (d) koji se obavljaju razmjenom digitalnih prikaza čekova, uključujući elektroničke čekove.

5. Država članica može odlučiti da neće primjenjivati ovu Uredbu na prijenose novčanih sredstava unutar svojeg državnog područja na primateljev račun za plaćanje koji omogućuje plaćanja isključivo za isporuku robe ili pružanje usluga ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) primateljev pružatelj platnih usluga podliježe Direktivi (EU) 2015/849;
- (b) primateljev pružatelj platnih usluga može, preko primatelja, pomoću jedinstvene identifikacijske oznake transakcije sljediti unatrag prijenos novčanih sredstava od osobe koja s primateljem ima sporazum o isporuci robe ili pružanju usluga;
- (c) iznos prijenosa novčanih sredstava ne premašuje 1 000 EUR.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „financiranje terorizma” znači financiranje terorizma definirano u članku 1. stavku 5. Direktive (EU) 2015/849;
2. „pranje novca” znači aktivnosti pranja novca kako je navedeno u članku 1. stavnica 3. i 4. Direktive (EU) 2015/849;
3. „platitelj” znači osoba koja ima račun za plaćanje te odobrava prijenos novčanih sredstava s tog računa, ili, ako nema računa za plaćanje, koja izdaje nalog za prijenos novčanih sredstava;
4. „primatelj” znači osoba koja je predviđeni primatelj prijenosa novčanih sredstava;
5. „pružatelj platnih usluga” znači kategorije pružatelja platnih usluga iz članka 1. stavka 1. Direktive 2007/64/EZ, fizičke ili pravne osobe koje uživaju izuzeće na temelju njezina članka 26. te pravne osobe koje uživaju izuzeće na temelju članka 9. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, koje pružaju usluge prijenosa novčanih sredstava;
6. „posrednički pružatelj platnih usluga” znači pružatelj platnih usluga koji nije ni pružatelj platnih usluga platitelja ni primatelja, a koji zaprima i prosljeđuje prijenos novčanih sredstava u ime platiteljeva ili primateljeva pružatelja platnih usluga ili drugog posredničkog pružatelja platnih usluga;
7. „račun za plaćanje” znači račun za plaćanje definiran u članku 4. točki 14. Direktive 2007/64/EZ;
8. „novčana sredstva” znači sredstva definirana u članku 4. točki 15. Direktive 2007/64/EZ;

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

9. „prijenos novčanih sredstava” znači bilo koja transakcija barem djelomično provedena elektroničkim putem u ime platitelja preko pružatelja platnih usluga, s ciljem da se novčana sredstva stave na raspolaganje primatelju putem pružatelja platnih usluga, bez obzira na to jesu li platitelj i primatelj ista osoba i bez obzira na to jesu li platiteljev pružatelj platnih usluga te onaj primateljev jedan te isti, uključujući:
- (a) kreditni transfer definiran u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 260/2012;
 - (b) izravno terećenje definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) br. 260/2012;
 - (c) novčanu pošiljku definiranu u članku 4. točki 13. Direktive 2007/64/EZ, bilo nacionalnu ili prekograničnu;
 - (d) prijenos proveden upotrebom platne kartice, instrumenta elektroničkog novca, mobilnog telefona ili drugog digitalnog ili informatičkog uređaja za plaćanje unaprijed ili za naknadno plaćanje sa sličnim značajkama;
10. „prijenos putem skupne datoteke” znači skup od nekoliko pojedinačnih prijenosa novčanih sredstava koja su sakupljena u svrhu prijenosa;
11. „jedinstvena identifikacijska oznaka transakcije” znači kombinacija slova, brojki ili simbola koje je utvrdio pružatelj platnih usluga u skladu s protokolima plaćanja i sustavima namire ili sustavima za razmjenu poruka koji se koriste za prijenos novčanih sredstava, čime se omogućuje sljedivost transakcije natrag do platitelja i primatelja;
12. „prijenos novčanih sredstava između osoba” znači transakcija između fizičkih osoba koje kao potrošači djeluju u svrhe koje nisu trgovinske, poslovne ili stručne.

POGLAVLJE II.

OBVEZE PRUŽATELJA PLATNIH USLUGA

ODJELJAK 1.

Obveze platiteljeva pružatelja platnih usluga

Članak 4.

Informacije koje su priložene prijenosu novčanih sredstava

1. Platiteljev pružatelj platnih usluga osigurava da prijenosima novčanih sredstava budu priložene sljedeće informacije o platitelju:
 - (a) ime platitelja;
 - (b) primateljev broj računa za plaćanje; i
 - (c) adresu platitelja, broj službenog osobnog dokumenta, identifikacijski broj klijenta ili datum i mjesto rođenja.
2. Platiteljev pružatelj platnih usluga osigurava da prijenosima novčanih sredstava budu priložene sljedeće informacije o primatelju:
 - (a) ime primatelja; i
 - (b) primateljev broj računa za plaćanje;.
3. Odstupajući od stavka 1. točke (b) i stavka 2. točke (b), u slučaju da se prijenos ne izvršava s računa za plaćanje ni na njega, platiteljev pružatelj platnih usluga osigurava da prijenos novčanih sredstava bude priložen jedinstvena identifikacijska oznaka transakcije, umjesto broja (brojeva) računa za plaćanje.
4. Prije prenošenja novčanih sredstava platiteljev pružatelj platnih usluga treba provjeriti točnost informacija iz stavka 1. na temelju dokumenata, podataka ili informacija pribavljenih iz pouzdanog i neovisnog izvora.
5. Smatra se da je provjera iz stavka 4. obavljena kada:
 - (a) identitet platitelja provjeren je u skladu s člankom 13. Direktive (EU) 2015/849 i informacije dobivene na temelju te provjere pohranjene su u skladu s člankom 40. te Direktive; ili
 - (b) članak 14. stavak 5. Direktive (EU) 2015/849 primjenjuje se na platitelja.

6. Ne dovodeći u pitanje odstupanja predviđena u člancima 5. i 6., platiteljev pružatelj platnih usluga ne izvršava nikakav prijenos novčanih sredstava prije nego što osigura potpunu usklađenost s ovim člankom.

Članak 5.

Prijenos novčanih sredstava unutar Unije

1. Odstupajući od članka 4. stavaka 1. i 2., ako svi pružatelji platnih usluga koji su uključeni u lanac plaćanja imaju poslovni nastan u Uniji, prijenosima novčanih sredstava prilaže se barem broj platiteljeva i primateljeva računa za plaćanje ili, ako se primjenjuje članak 4. stavak 3., jedinstvena identifikacijska oznaka transakcije, ne dovodeći u pitanje, prema potrebi, zahtjeve u vezi s informacijama utvrđene u Uredbi (EU) br. 260/2012.

2. Neovisno o stavku 1. platiteljev pružatelj platnih usluga dužan je u roku od tri radna dana od zaprimanja zahtjeva za informacijama od primateljeva pružatelja platnih usluga ili posredničkog pružatelja platnih usluga, staviti na raspolaganje sljedeće:

- (a) za prijenose novčanih sredstava u iznosu većem od 1 000 EUR, bilo da se ti prijenosi provode u jednoj transakciji ili u više transakcija koje se čine povezanimi, informacije o platitelju ili primatelju u skladu s člankom 4.;
- (b) za prijenose novčanih sredstava u iznosu koji ne premašuje 1 000 EUR i za koje se ne čini da su povezani s drugim prijenosima novčanih sredstava koji, zajedno s dotičnim prijenosom, premašuju 1 000 EUR, barem:
 - i. imena platitelja i primatelja; i
 - ii. brojeve platiteljeva i primateljeva računa za plaćanje ili, ako se primjenjuje članak 4. stavak 3., jedinstvena identifikacijska oznaka transakcije.

3. Odstupajući od članka 4. stavka 4., u slučaju prijenosa novčanih sredstava iz ovog članka stavka 2. točke (b) platiteljev pružatelj platnih usluga ne treba provjeriti informacije o platitelju osim ako platiteljev pružatelj platnih usluga:

- (a) primi novčana sredstva koja treba prenijeti u gotovini ili u anonimnom električnom novcu; ili
- (b) ima opravdane osnove za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma.

Članak 6.

Prijenos novčanih sredstava izvan Unije

1. U slučaju prijenosa putem skupne datoteke pojedinačnog platitelja, pri čemu primateljevi pružatelji platnih usluga imaju poslovni nastan izvan Unije, članak 4. stavak 1. ne primjenjuje se na pojedinačne prijenose skupljene u datoteci, pod uvjetom da skupna datoteka sadrži informacije navedene u članku 4. stavcima 1., 2. i 3. te da su informacije provjerene u skladu s člankom 4. stavcima 4. i 5. i da pojedinačni prijenosi sadrže broj platiteljeva računa za plaćanje ili, ako se primjenjuje članak 4. stavak 3., jedinstvena identifikacijska oznaka transakcije.

2. Odstupajući od članka 4. stavka 1. i, ako je primjenjivo, ne dovodeći u pitanje informacije potrebne u skladu s Uredbom (EU) br. 260/2012 u slučaju kada primateljev pružatelj platnih usluga ima poslovni nastan izvan Unije, prijenosima novčanih sredstava u iznosu koji ne premašuje 1 000 EUR i koji se ne čine povezanimi s drugim prijenosima novčanih sredstava koji zajedno s predmetnim prijenosom premašuju 1 000 EUR, prilaže se barem:

- (a) imena platitelja i primatelja; i
- (b) brojevi platiteljeva i primateljeva računa za plaćanje ili, ako se primjenjuje članak 4. stavak 3., jedinstvena identifikacijska oznaka transakcije.

Odstupajući od članka 4. stavka 4., platiteljev pružatelj platnih usluga ne treba provjeriti informacije o platitelju iz ovog stavka osim ako platiteljev pružatelj platnih usluga:

- (a) primi novčana sredstva koja treba prenijeti u gotovini ili u anonimnom električnom novcu; ili
- (b) ima opravdane osnove za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma.

ODJEJAK 2.

Obveze primateljeva pružatelja platnih usluga

Članak 7.

Otkrivanje informacija o platitelju ili primatelju koje nedostaju

1. Primateljev pružatelj platnih usluga mora uvesti djelotvorne postupke za otkrivanje jesu li u razmjeni poruka ili u sustavu plaćanja i namire koji se upotrebljava za provođenje prijenosa novčanih sredstava polja koja se odnose na informacije o platitelju i primatelju popunjena slovima ili znakovima koji su dopušteni u skladu s konvencijama tog sustava.

2. Primateljev pružatelj platnih usluga uvodi djelotvorne postupke, uključujući, gdje je primjeren, ex-post praćenje ili praćenje u stvarnom vremenu, za otkrivanje nedostaju li sljedeće informacije o platitelju i primatelju:

- (a) za prijenose novčanih sredstava pri kojima primateljev pružatelj platnih usluga ima poslovni nastan u Uniji, informacije iz članka 5.;
- (b) za prijenose novčanih sredstava pri kojima primateljev pružatelj platnih usluga ima poslovni nastan izvan Unije, informacije iz članka 4. stavaka 1. i 2.;
- (c) za prijenose putem skupnih datoteka pri kojima primateljev pružatelj platnih usluga ima poslovni nastan izvan Unije, informacije iz članka 4. stavaka 1. i 2. u odnosu na prijenos putem te skupne datoteke.

3. U slučaju prijenosa novčanih sredstava u iznosu većem od 1 000 EUR, bilo da se ti prijenosi provode u jednoj transakciji ili u više transakcija koje se čine povezanim, prije knjiženja primateljeva računa za plaćanje ili prije nego što novčana sredstva budu dostupna primatelju, primateljev pružatelj platnih usluga provjerava točnost informacija o primatelju iz stavka 2. ovog članka na temelju dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz pouzdanog i neovisnog izvora, ne dovodeći u pitanje zahtjeve utvrđene u člancima 69. i 70. Direktive 2007/64/EZ.

4. U slučaju prijenosa novčanih sredstava u iznosu koji ne premašuje 1 000 EUR i koji se ne čine povezanim s drugim prijenosima novčanih sredstava koji zajedno s predmetnim prijenosom premašuju 1 000 EUR primateljev pružatelj platnih usluga ne treba provjeriti informacije o primatelju, osim ako primateljev pružatelj platnih usluga:

- (a) izvrši isplatu novčanih sredstava u gotovini ili u anonimnom elektroničkom novcu; ili
- (b) ima opravdane osnove za sumnju u pranje novca ili financiranje terorizma.

5. Smatra se da je provjera iz stavaka 3. i 4. obavljena kada:

- (a) identitet primatelja provjeren je u skladu s člankom 13. Direktive (EU) 2015/849 i informacije dobivene na temelju te provjere pohranjene su u skladu s člankom 40. te Direktive; ili
- (b) članak 14. stavak 5. Direktive (EU) 2015/849 primjenjuje se na primatelja.

Članak 8.

Prijenos novčanih sredstava pri kojima informacije o platitelju ili primatelju nedostaju ili su nepotpune

1. Primateljev pružatelj platnih usluga provodi djelotvorne postupke koji se temelje na riziku, uključujući postupke koji se temelje na procjeni rizika iz članka 13. Direktive (EU) 2015/849, za utvrđivanje treba li izvršiti, odbiti ili suspendirati prijenos novčanih sredstava kojem nedostaju potrebne i potpune informacije o platitelju i primatelju te za poduzimanje odgovarajućih daljnjih mjera.

Ako primateljev pružatelj platnih usluga prilikom zaprimanja prijenosa novčanih sredstava otkrije da informacije iz članka 4. stavaka 1. ili 2., članka 5. stavka 1. ili članka 6. nedostaju ili su nepotpune ili nisu popunjene slovima ili znakovima dopuštenima u skladu s konvencijama sustava razmjene poruka ili sustava plaćanja i namire kako je navedeno u članku 7. stavku 1., primateljev pružatelj platnih usluga na temelju procjene rizika odbija prijenos ili traži potrebne informacije o platitelju i primatelju, prije ili poslije nego što knjiži primateljev računa za plaćanje ili učini sredstva dostupnima primatelju.

2. U slučaju kada pružatelj platnih usluga opetovano ne pruži potrebne informacije o platitelju ili primatelju, primateljev pružatelj platnih usluga poduzima korake koji za početak mogu uključivati slanje upozorenja i postavljanje rokova, prije odbijanja budućih prijenosa novčanih sredstava od tog pružatelja platnih usluga ili prije ograničavanja ili prekidanja svojeg poslovnog odnosa s tim pružateljem platnih usluga.

Primateljev pružatelj platnih usluga o tom nepružanju i o poduzetim koracima obavještuje tijela nadležna za nadziranje usklađenosti s odredbama u pogledu borbe protiv pranja novca ili financiranja terorizma.

Članak 9.

Procjena i izvješćivanje

Primateljev pružatelj platnih usluga informacije o platitelju ili primatelju koje nedostaju ili su nepotpune uzima u obzir kao čimbenik u prosuđivanju jesu li prijenos novčanih sredstava ili bilo koja s njim povezana transakcija sumnjivi i treba li ih prijaviti finansijsko-obavještajnoj jedinici(FOJ) u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

ODJELJAK 3.

Obveze posredničkih pružatelja platnih usluga

Članak 10.

Čuvanje informacija o platitelju i primatelju uz prijenos sredstava

Posrednički pružatelji platnih usluga osiguravaju da se sve primljene informacije o platitelju i primatelju priložene prijenosu novčanih sredstava čuvaju uz prijenos sredstava.

Članak 11.

Otkrivanje informacija o platitelju ili primatelju koje nedostaju

1. Posrednički pružatelj platnih usluga uvodi djelotvorne postupke kako bi otkrio jesu li u sustavu razmjene poruka ili u sustavu plaćanja i namire koji se upotrebljava za provođenje prijenosa novčanih sredstava polja koja se odnose na informacije o platitelju i primatelju popunjena slovima ili znakovima dopuštenima u skladu s konvencijama tog sustava.

2. Posrednički pružatelj platnih usluga uvodi djelotvorne postupke, uključujući, prema potrebi, ex-post praćenje ili praćenje u stvarnom vremenu, za otkrivanje nedostaju li sljedeće informacije o platitelju ili primatelju:

- za prijenose novčanih sredstava pri kojima platiteljevi i primateljevi pružatelji platnih usluga imaju poslovni nastan u Uniji, informacije iz članka 5.;
- za prijenose novčanih sredstava pri kojima platiteljevi ili primateljevi pružatelj platnih usluga ima poslovni nastan izvan Unije, informacije iz članka 4. stavaka 1. i 2.;
- za prijenose putem skupnih datoteka pri kojima platiteljevi ili primateljevi pružatelj platnih usluga ima poslovni nastan izvan Unije, informacije kao što je navedeno u članku 4. stavcima 1. i 2. u odnosu na prijenos putem te skupne datoteke.

Članak 12.

Prijenos novčanih sredstava pri kojima nedostaju informacije o platitelju ili primatelju

1. Posrednički pružatelj platnih usluga uspostavlja djelotvorne postupke koji se temelje na procjeni rizika za utvrđivanje treba li izvršiti, odbiti ili suspendirati prijenos novčanih sredstava kojem nedostaju potrebne informacije o platitelju i primatelju te za poduzimanje odgovarajućih daljnjih mjera.

Ako posrednički pružatelj platnih usluga prilikom zaprimanja prijenosa novčanih sredstava otkrije da informacije iz članka 4. stavaka 1. ili 2., članka 5. stavka 1. ili članka 6. nedostaju ili nisu popunjene slovima ili znakovima dopuštenima u skladu s konvencijama sustava razmjene poruka ili sustava plaćanja i namire kako je navedeno u članku 7. stavku 1., on na temelju procjene rizika odbija prijenos ili traži potrebne informacije o platitelju i primatelju, prije ili poslije prenošenja prijenosa novčanih sredstava.

2. U slučaju kada pružatelj platnih usluga opetovano ne pruži zahtijevane informacije o platitelju ili primatelju, posrednički pružatelj platnih usluga poduzima korake, koji za početak mogu uključivati slanje upozorenja i postavljanje rokova, prije odbijanja budućih prijenosa novčanih sredstava od tog pružatelja platnih usluga ili prije ograničavanja ili prekidanja svojeg poslovnog odnosa s tim pružateljem platnih usluga.

Posrednički pružatelj platnih usluga o tom nepružanju i o poduzetim koracima obavještuje tijela nadležna za nadziranje usklađenosti s odredbama u pogledu borbe protiv pranja novca ili financiranja terorizma.

Članak 13.

Procjena i izvješćivanje

Posrednički pružatelj platnih usluga informacije o platitelju ili primatelju koje nedostaju ili su nepotpune uzima u obzir kao čimbenik u prosuđivanju jesu li prijenos novčanih sredstava ili bilo koja s njim povezana transakcija sumnjivi i treba li ih prijaviti FOJ-u u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.

POGLAVLJE III.

INFORMIRANJE, ZAŠTITA PODATAKA I ČUVANJE EVIDENCIJE

Članak 14.

Pružanje informacija

Pružatelji platnih usluga u cijelosti i bez odgode, između ostalog putem središnje kontaktne točke u skladu s člankom 45. stavkom 9. Direktive (EU) 2015/849, ako je takva kontaktna točka utvrđena, te u skladu s postupovnim zahtjevima utvrđenima u nacionalnom pravu države članice u kojoj imaju poslovni nastan, odgovaraju na upite isključivo tijela nadležnih za sprečavanje i suzbijanje pranja novca ili financiranja terorizma u toj državi članici u pogledu informacija koje se zahtijevaju na temelju ove Uredbe.

Članak 15.

Zaštita podataka

1. Obrada osobnih podataka iz ove Uredbe podliježe Direktivi 95/46/EZ kako je prenesena u nacionalno pravo. Osobni podaci koje na temelju ove Uredbe obrađuje Komisija ili europska nadzorna tijela podliježu Uredbi (EZ) br. 45/2001.

2. Osobne podatke pružatelji platnih usluga na temelju ove Uredbe obrađuju isključivo za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma te se oni ne smiju dodatno obrađivati na način koji nije u skladu s tim potrebama. Zabranjuje se obrada osobnih podataka na temelju ove Uredbe u komercijalne svrhe.

3. Pružatelji platnih usluga novim klijentima pružaju informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 10. Direktive 95/46/EZ prije zasnivanja poslovnog odnosa ili prije provođenja povremene transakcije. Te informacije osobito uključuju opću obavijest u pogledu pravnih obveza pružatelja platnih usluga na temelju ove Uredbe pri obradi osobnih podataka za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma.

4. Pružatelji platnih usluga dužni su osigurati da se poštuje povjerljivost podataka koji se obrađuju.

Članak 16.**Čuvanje evidencije**

1. Informacije o platitelju i primatelju ne čuvaju se dulje negoli je nužno potrebno. Platiteljevi i primateljevi pružatelji platnih usluga čuvaju evidenciju o informacijama iz članaka od 4. do 7. tijekom razdoblja od pet godina.
2. Nakon isteka razdoblja čuvanja iz stavka 1. pružatelji platnih usluga osiguravaju brisanje osobnih podataka, osim ako je drugačije predviđeno nacionalnim pravom kojim se određuje pod kojim okolnostima pružatelji platnih usluga mogu ili moraju dalje čuvati podatke. Države članice mogu dozvoliti ili zahtijevati daljnje čuvanje samo nakon što provedu detaljnu procjenu nužnosti i proporcionalnosti takvog daljnog čuvanja te ako to smatraju opravdanim jer je potrebno za sprečavanje, otkrivanje ili istragu slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma. To daljnje razdoblje čuvanja ne smije biti dulje od pet godina.

3. Ako je na dan 25. lipnja 2015. u državi članici u tijeku pravni postupak u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem, istragom ili progonom mogućeg pranja novca ili financiranja terorizma te ako pružatelj platnih usluga posjeduje informacije ili dokumente u vezi s tim postupkom koji je u tijeku, pružatelj platnih usluga može čuvati te informacije ili dokumente u skladu s nacionalnim pravom u razdoblju od pet godina od 25. lipnja 2015. Države članice mogu, ne dovodeći u pitanje nacionalno kazneno pravo o dokazima primjenjivima na tekuće kaznene istrage i sudske postupke, dopustiti ili zahtijevati čuvanje takvih informacija ili dokumenata u dodatnom razdoblju od pet godina ako je utvrđena nužnost i proporcionalnost takvog daljnog čuvanja u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona pranja novca ili financiranja terorizma na koje se sumnja.

POGLAVLJE IV.**SANKCIJE I PRAĆENJE****Članak 17.****Administrativne sankcije i mjere**

1. Ne dovodeći u pitanje propisivanje i nametanje kaznenih sankcija, države članice utvrđuju pravila o administrativnim sankcijama i mjerama koje se primjenjuju na kršenje odredbi ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mјere kako bi se osigurala njihova provedba. Predviđene sankcije i mјere moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te usklađene s onima utvrđenima u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 4. Direktive (EU) 2015/849.

Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi pravila o administrativnim sankcijama ili mjerama za kršenje odredbi ove Uredbe koja u njihovom pravu podliježu kaznenim sankcijama. U tom slučaju države članice Komisiji priopćuju relevantne odredbe kaznenog prava.

2. Kada se obveze primjenjuju na pružatelje platnih usluga, države članice u slučaju kršenja odredaba ove Uredbe osiguravaju da se sankcije ili mјere mogu, podložno uvjetima utvrđenima u nacionalnom pravu, primjeniti na članove upravljačkog tijela i na druge fizičke osobe koje su prema nacionalnom pravu odgovorne za kršenje.

3. Do 26. lipnja 2017. države članice priopćuju pravila iz stavka 1. Komisiji i Zajedničkom odboru europskih nadzornih tijela. One bez odgađanja obavješćuju Komisiju i Zajednički odbor europskih nadzornih tijela o dalnjim izmjenama tih pravila.

4. U skladu s člankom 58. stavkom 4. Direktive (EU) 2015/849, nadležna tijela imaju sve nadzorne i istražne ovlasti potrebne za obavljanje svojih funkcija. Pri izvršavanju svojih ovlasti nametanja administrativnih sankcija i mјera nadležna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da te administrativne sankcije ili mјere proizvode željene rezultate i usklađuju svoje djelovanje kada se radi o prekograničnim slučajevima.

5. Države članice osiguravaju da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za kršenja iz članka 18. koja u njihovu korist počini bilo koja osoba djelujući samostalno ili kao dio tijela te pravne osobe i čija se vodeća pozicija u pravnoj osobi temelji na bilo čemu od sljedećega:

- (a) ovlaštenju za zastupanje pravne osobe;
- (b) ovlaštenju za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili
- (c) ovlaštenju za obavljanje kontrole u pravnoj osobi.

6. Države članice također osiguravaju da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima ako je nedostatak nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 5. ovog članka omogućio da osoba koja je podređena toj pravnoj osobi počini kršenje iz članka 18. u korist te pravne osobe.

7. Nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti nametanja administrativnih sankcija i mjera u skladu s ovom Uredbom na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) izravno;
- (b) u suradnji s drugim tijelima;
- (c) u okviru svoje odgovornosti delegiranjem na ta druga tijela;
- (d) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.

Pri izvršavanju svojih ovlasti u pogledu nametanja administrativnih sankcija i mjera nadležna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da te administrativne sankcije ili mjere daju željene rezultate te koordiniraju svoje djelovanje kada se bave prekograničnim slučajevima.

Članak 18.

Posebne odredbe

Države članice osiguravaju da njihove administrativne sankcije i mjere uključuju barem one utvrđene člankom 59. stavcima 2. i 3. Direktive (EU) 2015/849 u slučaju sljedećih kršenja ove Uredbe:

- (a) opetovano, sustavno neuključivanje potrebnih informacija o platitelju ili primatelju od strane pružatelja platnih usluga, čime se krše članci 4., 5. ili 6.;
- (b) opetovan, sustavan ili ozbiljan neuspjeh pružatelja platnih usluga da čuva evidenciju, čime se krši članak 16.;
- (c) neuspjeh pružatelja platnih usluga da provede djelotvorne postupke utemeljene na riziku, čime se krše članci 8. ili 12.;
- (d) ozbiljan neuspjeh posredničkog pružatelja platnih usluga da poštuje članak 11. ili 12.

Članak 19.

Objavljivanje sankcija i mjera

Nadležna tijela u skladu s odredbama članka 60. stavaka 1., 2. i 3. Direktive (EU) 2015/849 objavljivaju administrativne sankcije i mjere nametnute u slučajevima iz članaka 17. i 18. ove Uredbe bez neopravdanog odlaganja, uključujući informacije o vrsti i naravi kršenja te identitetu osoba odgovornih za njega, ako je to potrebno i razmjerno nakon pojedinačne evaluacije.

Članak 20.

Primjena sankcija i mjera od strane nadležnih tijela

1. Prilikom utvrđivanja vrste administrativnih sankcija ili mjera i razine administrativnih novčanih kazni nadležna tijela uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući one navedene u članku 60. stavku 4. Direktive (EU) 2015/849.

2. U pogledu administrativnih sankcija i mjera nametnutih u skladu s ovom Uredbom, primjenjuje se članak 62. Direktive (EU) 2015/849.

Članak 21.

Izvješćivanje o kršenjima

1. Države članice uspostavljaju djelotvorne mehanizme kako bi poticale prijave kršenja ove Uredbe nadležnim tijelima.

Ti Mehanizmi uključuju barem one navedene u članku 61. stavku 2. Direktive (EU) 2015/849.

2. Pružatelji platnih usluga u suradnji s nadležnim tijelima uspostavljaju za svoje zaposlenike ili osobe u sličnom položaju primjerene interne postupke za interno prijavljivanje kršenja sigurnim, neovisnim, posebnim i anonimnim kanalom, razmjerno prirodi i veličini dotičnog pružatelja platnih usluga.

Članak 22.

Praćenje

1. Države članice od nadležnih tijela zahtijevaju da djelotvorno prate i poduzimaju mjere potrebne za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom te djelotvornim mehanizmima poticu prijavljivanje kršenja odredaba ove Uredbe nadležnim tijelima.

2. Nakon što države članice priopće pravila iz stavka 1. ovog članka Komisiji i Zajedničkom odboru europskih nadzornih tijela u skladu s člankom 17. stavkom 3., Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni poglavљa IV., posebno uzimajući u obzir prekogranične slučajeve.

POGLAVLJE V.

PROVEDBENE OVLASTI

Članak 23.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma („Odbor“). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE VI.

ODSTUPANJA

Članak 24.

Sporazumi sa zemljama i područjima koji ne čine dio područja Unije

1. Komisija može ovlastiti bilo koju državu članicu da sklopi sporazum s trećom zemljom ili s područjem izvan teritorijalnog područja primjene UEU-a i UFEU-a, kako je ono određeno u članku 355. UFEU-a („dotična zemlja ili područje“), koji sadrži odstupanja od ove Uredbe, ne bi li se omogućilo da se prijenose novčanih sredstava između te zemlje ili područja i predmetne države članice tretira kao prijenose novčanih sredstava unutar te države članice.

Takvi se sporazumi mogu odobriti samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) predmetna zemlja ili područje dijeli monetarnu uniju s predmetnom državom članicom, čini dio valutnog područja te države članice ili je potpisala monetarnu konvenciju s Unijom koju predstavlja država članica;
- (b) pružatelji platnih usluga u predmetnoj zemlji ili području izravno ili neizravno sudjeluju u platnim sustavima i sustavima namire u toj državi članici; i
- (c) predmetna zemlja ili područje zahtjeva da pružatelji platnih usluga koji potпадaju pod njezinu nadležnost primjenjuju ista pravila kao što su ona utvrđena ovom Uredbom.

2. Država članica koja želi sklopiti sporazum iz stavka 1. Komisiji podnosi zahtjev kojem prilaže sve informacije potrebne za procjenu zahtjeva.

3. Nakon što Komisija zaprimi takav zahtjev prijenosi novčanih sredstava između te države članice i predmetne zemlje ili područja privremeno se tretiraju kao prijenosi novčanih sredstava unutar te države članice, dok se ne doneše odluka u skladu s ovim člankom.

4. Ako unutar roka od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva Komisija smatra da nema sve informacije potrebne za procjenu zahtjeva, kontaktira dotičnu državu članicu i navodi dodatne zahtijevane informacije.

5. U roku od mjesec dana od primitka svih informacija koje smatra potrebnima za procjenu zahtjeva, Komisija o tome obavješćuje državu članicu koja je podnijela zahtjev i prosjeđuje kopije zahtjeva drugim državama članicama.

6. U roku od tri mjeseca nakon obavijesti iz stavka 5. ovog članka Komisija u skladu s člankom 23. stavkom 2. odlučuje hoće li ovlastiti dotičnu državu članicu za sklapanje sporazuma koji je predmet zahtjeva.

Komisija u svakom slučaju donosi odluku iz prvog podstavka u roku od 18 mjeseci od primitka zahtjeva.

7. Najkasnije do 26. ožujka 2017. države članice koje su ovlaštene za sklapanje sporazuma s dotičnom zemljom ili područjem na temelju Provedbene odluke Komisije 2012/43/EU ⁽¹⁾, Odluke Komisije 2010/259/EU ⁽²⁾, Odluke Komisije 2009/853/EZ ⁽³⁾ ili Odluke Komisije 2008/982/EZ ⁽⁴⁾ dostavljaju Komisiji ažurirane informacije potrebne za procjenu prema stavku 1. drugom podstavku točki (c).

Unutar tri mjeseca od primitka takvih informacija Komisija pregledava dostavljene informacije kako bi osigurala da dotična zemlja ili područje traži od pružatelja platnih usluga u njihovoj nadležnosti da primjenjuje ista pravila kao ona uspostavljena ovom Uredbom. Ako nakon takvog pregleda Komisija smatra da uvjet utvrđen u stavku 1. drugom podstavku točki (c) više nije ispunjen, stavlja izvan snage relevantnu odluku Komisije ili provedbenu odluku Komisije.

⁽¹⁾ Provedbena odluka Komisije 2012/43/EU od 25. siječnja 2012. kojom se odobrava Kraljevini Danskoj da sklopi sporazume s Grenlandom i Farskim otocima prema kojima se prijenosi novčanih sredstava između Danske i svakog od tih područja tretiraju kao prijenosi novčanih sredstava unutar Danske, na temelju Uredbe (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 24, 27.1.2012., str. 12.).

⁽²⁾ Odluka Komisije 2010/259/EU od 4. svibnja 2010. kojom se odobrava Francuskoj Republici da sklopi sporazum s Kneževinom Monakom prema kojemu se prijenosi novčanih sredstava između Francuske Republike i Kneževine Monako tretiraju kao prijenosi novčanih sredstava unutar Francuske Republike, na temelju Uredbe (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 112, 5.5.2010., str. 23.).

⁽³⁾ Odluka Komisije 2009/853/EZ od 26. studenog 2009. kojom se odobrava Francuskoj da sklopi sporazum sa Svetim Petrom i Mikelonom, Mayotteom, Novom Kaledonijom, Francuskom Polinezijom odnosno Wallisom i Futunom prema kojemu se prijenosi novčanih sredstava između Francuske i svakog od tih područja tretiraju kao prijenosi novčanih sredstava unutar Francuske, na temelju Uredbe (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 312, 27.11.2009., str. 71.).

⁽⁴⁾ Odluka Komisije 2008/982/EZ od 8. prosinca 2008. kojom se odobrava Ujedinjenoj Kraljevini da sklopi sporazum s otocima Bailiwick of Jersey, Bailiwick of Guernsey i Otokom Man prema kojemu se prijenosi novčanih sredstava između Ujedinjene Kraljevine i svakog od tih područja tretiraju kao prijenosi novčanih sredstava unutar Ujedinjene Kraljevine, na temelju Uredbe (EZ) br. 1781/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 352, 31.12.2008., str. 34.).

Članak 25.**Smjernice**

Do 26. lipnja 2017. europska nadzorna tijela izdaju smjernice namijenjene nadležnim tijelima i pružateljima platnih usluga u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010, Uredbom (EU) br. 1094/2010 te Uredbom (EU) br. 1095/2010 o mjerama koje treba poduzeti u skladu s ovom Uredbom, posebno u pogledu provedbe članaka 7., 8., 11. i 12.

POGLAVLJE VII.**ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 26.****Stavljanje izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006**

Uredba (EZ) br. 1781/2006 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom u Prilogu.

Članak 27.**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 26. lipnja 2017.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 20. svibnja 2015.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednica

Z. KALNINA-LUKAŠEVICA

PRILOG

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 1781/2006	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 3.
Članak 3.	Članak 2.
Članak 4.	Članak 4. stavak 1.
Članak 5.	Članak 4.
Članak 6.	Članak 5.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 7.
Članak 9.	Članak 8.
Članak 10.	Članak 9.
Članak 11.	Članak 16.
Članak 12.	Članak 10.
—	Članak 11.
—	Članak 12.
—	Članak 13.
Članak 13.	—
Članak 14.	Članak 15.
Članak 15.	Članci od 17. do 22.
Članak 16.	Članak 23.
Članak 17.	Članak 24.
Članak 18.	—
Članak 19.	—
—	Članak 26.
Članak 20.	Članak 27.

UREDJA (EU) 2015/848 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 20. svibnja 2015.
o postupku u slučaju nesolventnosti
(preinaka)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (²),

budući da:

- (1) Komisija je 12. prosinca 2012. usvojila izvješće o primjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 (³). U izvješću je zaključeno da Uredba općenito dobro funkcioniра, no da bi bilo poželjno poboljšati primjenu određenih njezinih odredbi kako bi se unaprijedilo učinkovito upravljanje prekograničnim postupcima. Budući da je ta Uredba već nekoliko puta mijenjana te da je treba dodatno izmijeniti, tu bi Uredbu zbog jasnoće trebalo preinačiti.
- (2) Unija je postavila za cilj uspostavljanje područja slobode, sigurnosti i pravde.
- (3) Radi pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, prekogranični bi se postupci u slučaju nesolventnosti trebali odvijati učinkovito i djelotvorno. Ovu Uredbu treba donijeti radi postizanja tog cilja koji spada u pravosudnu suradnju u građanskim stvarima u smislu članka 81. Ugovora.
- (4) Aktivnosti poduzetnika imaju sve više prekogranične učinke, pa su stoga sve više uređene pravom Unije. Nesolventnost takvih poduzetnika također utječe na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta te postoji potreba za aktom Unije koji bi zahtijevao koordinaciju mjeru koje se poduzimaju u vezi s imovinom nesolventnog dužnika.
- (5) Za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta potrebno je izbjegavati poticanje stranaka da prenose svoju imovinu ili sudske postupke iz jedne države članice u drugu, u potrazi za povoljnijim pravnim položajem dužnika na štetu vjerovnika („forum shopping“).
- (6) Ova bi Uredba trebala sadržavati odredbe o nadležnosti za pokretanje postupaka u slučaju nesolventnosti i parnica koje izravno proizlaze iz postupaka u slučaju nesolventnosti i koje su s njima tijesno povezane. Ova bi Uredba također trebala sadržavati odredbe u vezi s priznavanjem i izvršenjem presuda u takvim postupcima i odredbama u vezi s pravom mjerodavnim za postupke u slučaju nesolventnosti. Osim toga, ovom bi Uredbom trebalo utvrditi pravila o uskladištanju postupaka u slučaju nesolventnosti koji su povezani s istim dužnikom ili nekoliko članova iste skupine trgovачkih društava.
- (7) Stečaj, postupci u vezi s likvidacijom nesolventnih trgovачkih društava ili drugih pravnih osoba, sudske nagode, stečajne nagodbe i slični postupci te parnice povezane s takvim postupcima izuzeti su iz područja primjene Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (⁴). Ti bi postupci trebali biti obuhvaćeni ovom Uredbom. Tumačenjem ove Uredbe trebale bi se u što je moguće većoj mjeri izbjegavati regulatorne rupe između dva instrumenta. Međutim, sama činjenica da nacionalni postupak nije naveden u Prilogu A ovoj Uredbi ne bi trebala podrazumijevati da je on obuhvaćen Uredbom (EU) br. 1215/2012.

(¹) SL C 271, 19.9.2013., str. 55.

(²) Stajalište Europskog parlamenta od 5. veljače 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Stajalište Vijeća u prvom čitanju od 12. ožujka 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 20. svibnja 2015.(još nije objavljeno u Službenom listu).

(³) Uredba Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku (SL L 160, 30.6.2000., str. 1.).

(⁴) Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovackim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

- (8) S ciljem poboljšavanja učinkovitosti i djelotvornosti postupaka u slučaju nesolventnosti koji imaju prekogranične učinke potrebno je i primjereni da odredbe o nadležnosti, priznavanju i mjerodavnom pravu u ovom području budu sadržane u mjeri Unije, koja je obvezujuća i izravno primjenjiva u državama članicama.
- (9) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na postupke u slučaju nesolventnosti koji ispunjavaju u njoj određene uvjete, neovisno o tome je li dužnik fizička ili pravna osoba, trgovac ili pojedinac. Ti postupci u slučaju nesolventnosti iscrpno su navedeni u Prilogu A. U odnosu na nacionalne postupke sadržane u Prilogu A, ovu bi Uredbu trebali primjenjivati sudovi druge države članice bez daljnog ispitivanja jesu li ispunjeni zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi. Nacionalni postupci u slučaju nesolventnosti koji nisu navedeni u Prilogu A ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Uredbom.
- (10) Područje primjene ove Uredbe trebalo bi proširiti i na postupke kojima se promiče spašavanje ekonomski održivih poduzeća koja se, međutim, nalaze u poteškoćama i kojima se pruža druga prilika poduzetnicima. Područje primjene trebalo bi osobito proširiti na postupke kojima se osigurava restrukturiranje dužnika u fazi u kojoj postoji samo vjerojatnost nesolventnosti i na postupke u kojima se ostavlja dužniku potpuna ili djelomična kontrola nad njegovom imovinom i poslovima. Trebalo bi ga proširiti i na postupke kojima se osigurava otpust duga ili prilagodba duga u odnosu na potrošače i samozaposlene osobe, primjerice smanjujući iznos koji dužnik treba platiti ili produljujući razdoblje za plaćanje koje je odobreno dužniku. Budući da ti postupci ne podrazumijevaju obvezno imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti, trebali bi biti obuhvaćeni ovom Uredbom ako se održavaju pod kontrolom ili nadzorom suda. U tom smislu pojam „kontrola“ trebao bi uključiti situacije u kojima sud intervenira samo na poziv vjerovnika ili ostalih zainteresiranih strana.
- (11) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati i na postupke kojima se odobrava privremeni zastoj ovršnih postupaka koje su pokrenuli pojedinačni vjerovnici ako bi takvi postupci mogli negativno utjecati na pregovore i otežati izglede za restrukturiranje dužnikova poduzeća. Takvi postupci ne bi smjeli biti štetni za vjerovnike i, ako se ne može postići dogovor o planu restrukturiranja, trebali bi prethoditi drugim postupcima koji su obuhvaćeni ovom Uredbom.
- (12) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati na postupke čije je pokretanje javno kako bi se omogućilo vjerovnicima da saznaju za postupke i da prijave tražbine te na taj način osigurala skupna priroda postupka i dala mogućnost vjerovnicima da ospore nadležnost suda koji je pokrenuo postupak.
- (13) U skladu s tim, povjerljive postupke u slučaju nesolventnosti trebalo bi isključiti iz područja primjene ove Uredbe. Iako ti postupci mogu igrati važnu ulogu u nekim državama članicama, njihova povjerljivost onemogućuje vjerovniku ili суду koji se nalaze u drugoj državi članici da budu upoznati s činjenicom da su takvi postupci pokrenuti, što otežava priznavanje njihovih učinaka širom Unije.
- (14) Skupni postupak koji je obuhvaćen ovom Uredbom trebao bi uključivati sve ili značajan dio vjerovnika kojima dužnik duguje sve ili značajan dio svojih nepodmirenih dugova pod uvjetom da to nema učinka na tražbine onih vjerovnika koji nisu uključeni u takav postupak. Postupci koji uključuju samo finansijske vjerovnike dužnika također bi trebali biti obuhvaćeni. Postupci koji ne uključuju sve vjerovnike dužnika trebali bi biti postupci čiji je cilj spašavanje dužnika. Postupci koji dovode do konačnog prestanka djelovanja dužnika ili likvidacije dužnikove imovine trebali bi uključivati sve vjerovnike dužnika. Osim toga, činjenica da neki postupci u slučaju nesolventnosti za fizičke osobe isključuju određene kategorije tražbina, poput zahtjeva za uzdržavanje, iz mogućnosti otpusta duga ne bi trebala značiti da takvi postupci nisu skupni.
- (15) Ova Uredba također bi se trebala primjenjivati na postupke koji su, prema pravu nekih država članica, pokrenuti te se provode određeno razdoblje na privremenoj osnovi prije nego li sud izda nalog kojim potvrđuje nastavak postupka na neprivremenoj osnovi. Iako ih se naziva „privremenima“, ti postupci trebali bi zadovoljavati sve druge zahtjeve ove Uredbe.
- (16) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati na postupke koji se temelje na zakonima koji se odnose na nesolventnost. Međutim, postupke koji se temelje na općem pravu trgovачkih društava koje nije namijenjeno isključivo situacijama nesolventnosti ne bi trebalo smatrati postupcima koji se temelje na pravu koje se odnosi na nesolventnost. Slično tome, svrha prilagodbe duga ne bi trebala uključivati posebne postupke kojima se otpisuju dugovi fizičke osobe vrlo niskih prihoda i vrlo niske vrijednosti imovine, pod uvjetom da se tom vrstom postupaka nikad ne predviđa plaćanje vjerovnicima.

- (17) Područje primjene ove Uredbe trebalo bi se proširiti na postupke koji nastaju zato što se dužnik suočava s nefinansijskim teškoćama, pod uvjetom da te teškoće stvarno i ozbiljno prijete dužnikovoj postojećoj ili budućoj sposobnosti da plati svoje dugove koji dospijevaju. Vremenski okvir relevantan za utvrđivanje takve prijetnje može biti razdoblje od nekoliko mjeseci, ili čak dulje, kako bi se obuhvatilo slučajevе u kojima se dužnik suočava s nefinansijskim poteškoćama koje dovode u opasnost status njegova poduzeća kao poduzeća koje trajno posluje te, u srednjoročnom razdoblju, njegovu likvidnost. To može biti slučaj, primjerice, ako dužnik izgubi klijenta koji je od ključne važnosti za njega.
- (18) Ova Uredba ne bi trebala dovoditi u pitanje pravila o povratu državnih potpora od nesolventnih društava kako ih tumači sudska praksa Suda Europske unije.
- (19) Postupci u slučaju nesolventnosti koji se tiču osiguravajućih društava, kreditnih institucija, investicijskih društava i drugih društava, institucija ili poduzetnika obuhvaćenih Direktivom 2001/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ te subjekata za zajednička ulaganja trebali bi biti isključeni iz područja primjene ove Uredbe jer su ona sva predmetom posebnih propisa i jer nacionalna nadzorna tijela imaju široke ovlasti za postupanje.
- (20) Postupci u slučaju nesolventnosti ne uključuju nužno postupanje tijela sudske vlasti. Stoga bi pojmu „sud“ u ovoj Uredbi trebalo, u određenim odredbama, dati široko značenje i trebao bi uključivati i osobu ili tijelo koji su nacionalnim pravom ovlašteni pokretati postupke u slučaju nesolventnosti. S ciljem primjene ove Uredbe, postupci (uključujući pravne radnje i formalnosti) trebali bi biti usklađeni ne samo s odredbama ove Uredbe, nego i službeno priznati i pravno važeći u državi članici u kojoj je postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut.
- (21) Upravitelji u slučaju nesolventnosti definirani su u ovoj Uredbi te su navedeni u Prilogu B. Upravitelji u slučaju nesolventnosti imenovani bez uključivanja sudske tijela trebali bi prema nacionalnom pravu biti na odgovarajući način uređeni zakonom i ovlašteni za djelovanje u postupku u slučaju nesolventnosti. Nacionalnim regulatornim okvirom trebali bi se pružiti odgovarajući mehanizmi za djelovanje u vezi s mogućim sukobima interesa.
- (22) Ova Uredba polazi od činjenice da zbog velikih razlika u materijalnom pravu nije moguće uvesti postupak u slučaju nesolventnosti s univerzalnim područjem primjene u cijeloj Uniji. Primjena, bez izuzetaka, prava države u kojoj se pokreće takav postupak zbog toga bi često izazivala poteškoće. Na primjer, to važi za vrlo različite nacionalne zakone o osiguranju tražbine u državama članicama. Nadalje, prava prvenstva koja uživaju neki vjerovnici u postupku u slučaju nesolventnosti u nekim su slučajevima potpuno različita. Pri sljedećem preispitivanju ove Uredbe bit će potrebno utvrditi daljnje mjere kako bi se poboljšala prava prvenstva za zaposlenike na europskoj razini. Ova bi Uredba trebala uzeti u obzir tu različitost nacionalnih zakona na dva različita načina. S jedne strane trebalo bi osigurati posebna pravila o mjerodavnom pravu u slučaju posebno značajnih prava i pravnih odnosa (npr. stvarnih prava i ugovora o radu). S druge strane, uz glavni postupak u slučaju nesolventnosti s univerzalnim područjem primjene trebalo bi dozvoliti i nacionalni postupak koji obuhvaća samo imovinu koja se nalazi u državi gdje se pokreće postupak.
- (23) Ova Uredba omogućuje da se glavni postupak u slučaju nesolventnosti pokrene u državi članici gdje dužnik ima središte svojih glavnih interesa. Ti postupci imaju općenito područje primjene i usmjereni su k tomu da obuhvate svu dužnikovu imovinu. Zbog zaštite različitosti interesa, ova Uredba dopušta pokretanje sekundarnih postupaka u slučaju nesolventnosti koji se odvijaju usporedo s glavnim postupcima u slučaju nesolventnosti. Sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti mogu se pokrenuti u državi članici gdje dužnik ima poslovni nastan. Učinci sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti ograničeni su na imovinu koja se nalazi u toj državi. Obvezna pravila o koordinaciji s glavnim postupkom u slučaju nesolventnosti zadovoljavaju potrebu za jedinstvenom primjenom u Uniji.
- (24) U slučaju pokretanja glavnog postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pravnu osobu ili trgovачko društvo u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi njihovo statutarno sjedište, trebalo bi omogućiti pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti u državi članici u kojoj se nalazi statutarno sjedište, uz uvjet da dužnik obavlja gospodarsku djelatnost koja uključuje ljudske resurse i imovinu u toj državi, u skladu sa sudsksom praksom Suda Europske unije.
- (25) Ova se Uredba primjenjuje samo na postupke u odnosu na dužnika kojima se središte glavnih interesa nalazi unutar Unije.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. travnja 2001. o restrukturiranju i likvidaciji kreditnih institucija (SL L 125, 5.5.2001., str. 15.).

- (26) Pravila o nadležnosti iz ove Uredbe utvrđuju samo međunarodnu nadležnost, to jest, ona samo određuju državu članicu čiji sudovi mogu pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti. Mjesnu nadležnost unutar te države članice trebalo bi utvrditi nacionalnim pravom dotične države članice.
- (27) Prije pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti nadležni sud trebao bi ispitati po službenoj dužnosti nalazi li se središte dužnikovih glavnih interesa ili poslovni nastan dužnika zaista unutar njegove nadležnosti.
- (28) Prilikom utvrđivanja mogu li treće osobe provjeriti središte dužnikovih glavnih interesa, posebnu pozornost trebalo bi posvetiti vjerovnicima i njihovom shvaćanju o tome gdje dužnik ostvaruje svoje interese. To može iziskivati, u slučaju premještaja središta glavnih interesa, pravodobno obavlješćivanje vjerovnika o novoj lokaciji na kojoj dužnik obavlja svoju djelatnost, na primjer usmjeravanjem pozornosti na promjenu adrese u poslovnoj korespondenciji ili objavom nove lokacije na neki drugi prikidan način.
- (29) Ova bi Uredba trebala sadržavati niz zaštitnih mjera kako bi se sprječila potraga za povoljnijim pravnim položajem dužnika s ciljem prijevare ili zloporabe.
- (30) U skladu s tim, presumpcije da su statutarno sjedište, glavno mjesto poslovanja i uobičajeno boravište središte glavnih interesa trebale bi biti oborive i nadležni sud države članice trebao bi pozorno ocijeniti nalazi li se doista središte dužnikovih glavnih interesa u toj državi članici. U slučaju trgovackog društva, trebalo bi biti moguće oboriti tu presumpciju ako se središnja uprava trgovackog društva nalazi u državi članici različitoj od one njezina statutarnog sjedišta i ako se sveobuhvatnom ocjenom svih relevantnih čimbenika, što mogu provjeriti treće strane, ispostavi da se stvarno središte uprave i nadzora te upravljanja interesima nalazi u drugoj državi članici. U slučaju pojedinca koji ne ostvaruje neovisnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost, trebalo bi biti moguće oboriti tu presumpciju na primjer ako se veći dio imovine dužnika nalazi izvan države članice uobičajenog boravišta dužnika ili ako je moguće utvrditi da je glavni razlog preseljenja bilo podnošenje prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u novoj nadležnosti i ako bi se zbog takvog podnošenja prijedloga značajno i negativno utjecalo na interes vjerovnika koji su s dužnikom poslovali prije preseljenja.
- (31) S istim ciljem sprečavanja potrage za povoljnijim pravnim položajem dužnika s ciljem prijevare ili zloporabe, presumpcija da se središte glavnih interesa nalazi u mjestu statutarnog sjedišta, glavnom mjestu poslovanja pojedinca ili u mjestu njegova uobičajenog boravišta ne bi se trebala primjenjivati u slučaju trgovackog društva, pravne osobe odnosno pojedinca koji ostvaruje neovisnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost ako je dužnik premestio statutarno sjedište ili glavno mjesto poslovanja u drugu državu članicu u razdoblju od tri mjeseca prije prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, ili u slučaju pojedinca koji ne ostvaruje neovisnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost ako je dužnik premestio svoje uobičajeno boravište u drugu državu članicu u razdoblju od šest mjeseci prije prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.
- (32) U svim slučajevima kada zbog okolnosti slučaja postoje sumnje u vezi s nadležnošću suda, sud od dužnika treba tražiti da predlaže dodatne dokaze koji podupiru njegove tvrdnje i, u slučajevima kada je to omogućeno mjerodavnim pravom za postupke u slučaju nesolventnosti, dati dužnikovim vjerovnicima priliku da predstave svoja stajališta u vezi s pitanjem nadležnosti.
- (33) U slučaju da sud koji je zaprimio prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ustanovi da se središte glavnih interesa ne nalazi u području njegove nadležnosti, ne bi trebalo pokretati glavni postupak u slučaju nesolventnosti.
- (34) Osim toga, svaki vjerovnik dužnika trebalo bi na raspolaganju imati djelotvoran pravni lijek protiv odluke o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. Posljedice svakog osporavanja odluke o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti trebale bi se urediti nacionalnim pravom.
- (35) Sudovi države članice na čijem je državnom području pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti također bi trebali imati nadležnost za parnice koje izravno proizlaze iz postupka u slučaju nesolventnosti i koje su s njim tijesno povezane. To bi uključivalo tužbe radi pobijanja dužnikovih radnji protiv tuženika u drugim državama članicama i radnje koje se odnose na obvezu koju nastaju tijekom postupka u slučaju nesolventnosti, kao što je predujam za troškove postupka. Nasuprot tomu, radnje za ispunjavanje obveza iz ugovora koji je dužnik sklopio prije pokretanja postupka ne proizlaze izravno iz postupka. Kada je takva parnica povezana s drugom parnicom čija je osnova opće građansko i trgovacko pravo, upravitelj u slučaju nesolventnosti trebalo bi biti u mogućnosti dovesti obje parnice pred sudove optuženikova domicila ako smatra da je učinkovitije parnicu dovesti pred taj

sud. To bi, na primjer, mogao biti slučaj ako upravitelj u slučaju nesolventnosti želi kombinirati parnicu o odgovornosti direktora na osnovi prava o nesolventnosti s parnicom čija je osnova pravo trgovачkih društava ili opće pravo naknade štete.

- (36) Sud nadležan za pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti trebao bi imati mogućnost izricanja privremenih mjera i mjera osiguranja od trenutka podnošenja prijedloga za pokretanje postupka. Mjere osiguranja prije i nakon početka postupka u slučaju nesolventnosti važne su za učinkovitost postupaka u slučaju nesolventnosti. S tim u vezi, ova bi Uredba trebala predviđati različite mogućnosti. S jedne strane, sudu nadležnom za glavne postupke u slučaju nesolventnosti trebalo bi također biti omogućeno da odredi privremene mjere i mjere osiguranja koje bi pokrivale imovinu koja se nalazi na području ostalih država članica. S druge strane, upravitelju u slučaju nesolventnosti privremeno imenovanom prije pokretanja glavnog postupka u slučaju nesolventnosti trebalo bi biti omogućeno da, u državama članicama u kojima postoji poslovni nastan dužnika, primijeni mjere osiguranja koje su moguće prema propisima tih država članica.
- (37) Prije pokretanja glavnog postupka u slučaju nesolventnosti, pravo podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u državi članici gdje dužnik ima poslovni nastan trebalo bi biti ograničeno na lokalne vjerovnike i tijela javne vlasti ili na slučajevе u kojima glavni postupak u slučaju nesolventnosti ne može biti pokrenut prema pravu države članice gdje dužnik ima središte svojih glavnih interesa. Razlog ovom ograničenju jest namjera da se slučajevi u kojima se teritorijalni postupci u slučaju nesolventnosti zahtijevaju prije glavnog postupka u slučaju nesolventnosti ograniče samo na one neophodno potrebne.
- (38) Nakon pokretanja glavnog postupka u slučaju nesolventnosti, ovom se Uredbom ne ograničuje pravo podnošenja prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u državi članici gdje dužnik ima poslovni nastan. Upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti ili bilo koja druga osoba ovlaštena na temelju nacionalnog prava države članice, može predložiti pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti.
- (39) Ovom bi Uredbom trebalo predvidjeti pravila za određivanje lokacije imovine dužnika koja bi se trebala primjenjivati pri određivanju imovine koja pripada glavnom ili sekundarnom postupku u slučaju nesolventnosti ili na situacije koje se odnose na stvarna prava trećih strana. Ovom bi se Uredbom posebno trebalo predvidjeti da bi europski patent s jedinstvenim učinkom, žig Zajednice ili bilo koja druga slična prava, kao što su prava na biljnu sortu Zajednice ili dizajni Zajednice, trebali biti uključeni samo u glavni postupak u slučaju nesolventnosti.
- (40) Osim zaštite lokalnih interesa, sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti mogu poslužiti u različite svrhe. Može biti slučajeva u kojima je dužnikova nesolvencijska masa previše složena da bi se njome upravljalo kao jedinicom ili su razlike u dotočnim pravnim sustavima tako velike da se mogu javiti poteškoće kada se učinci koji proizlaze iz prava države u kojoj se pokreće postupak prošire i na druge države članice u kojima se imovina nalazi. Iz tog razloga upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti može zatražiti pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti kada je to potrebno radi učinkovitog upravljanja nesolvencijskom masom.
- (41) Sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti također mogu otežavati učinkovito upravljanje nesolvencijskom masom. Ovom se Uredbom stoga utvrđuju dvije posebne situacije u kojima bi sud kojem je podnesen prijedlog za pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti trebao biti u mogućnosti, na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti, odgoditi ili odbiti pokretanje takvog postupka.
- (42) Prvo, ovom se Uredbom upravitelju u slučaju nesolventnosti u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti daje mogućnost da u odnosu na lokalne vjerovnike preuzme obvezu da će prema njima postupati kao da je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut. Ta obveza mora ispuniti niz uvjeta utvrđenih u ovoj Uredbi, konkretno, mora je odobriti kvalificirana većina lokalnih vjerovnika. Kad je takva obveza preuzeta, sud kojem je podnesen prijedlog za pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti trebao bi biti u mogućnosti odbiti taj prijedlog ako utvrdi da obveza na odgovarajući način štiti opće interes lokalnih vjerovnika. Prilikom procjene tih interesa sud bi trebao uzeti u obzir činjenicu da je obvezu odobrila kvalificirana većina lokalnih vjerovnika.
- (43) Za potrebe preuzimanja obveze u odnosu na lokalne vjerovnike, imovina i prava koji se nalaze u državi članici u kojoj dužnik ima poslovni nastan trebali bi činiti potkategoriju nesolvencijske mase, a pri njihovoj raspodjeli ili raspodjeli prihoda od njihove realizacije upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti trebao bi poštovati pravo prvenstva koje bi vjerovnici imali da je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti bio pokrenut u toj državi članici.

- (44) U odnosu na odobravanje obveze, prema potrebi, trebalo bi biti primjenjivo nacionalno pravo. Posebno, ako pravila glasovanja za donošenje plana restrukturiranja prema nacionalnom pravu zahtijevaju prethodno odobrenje tražbina vjerovnika, te bi se tražbine trebalo smatrati odobrenima za potrebe glasovanja o obvezi. Ako postoje različiti postupci za donošenje planova restrukturiranja u skladu s nacionalnim pravom, države članice trebale bi odrediti poseban postupak koji bi trebao biti mjerodavan u tom kontekstu.
- (45) Drugo, ovom Uredbom trebala bi se predvidjeti mogućnost da sud privremeno zastane s pokretanjem sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti ako je u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti odobren privremeni zastoj pojedinog ovršnog postupka kako bi se očuvala učinkovitost zastoja odobrenog u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti. Sud bi trebao biti u mogućnosti odobriti privremeni zastoj ako utvrdi da su osigurane odgovarajuće mjere za zaštitu općih interesa lokalnih vjerovnika. U tom slučaju svi vjerovnici na koje bi mogao utjecati ishod pregovora o planu restrukturiranja trebali bi biti obaviješteni o pregovorima i trebalo bi im biti dopušteno da u njima sudjeluju.
- (46) Radi osiguranja djelotvorne zaštite lokalnih interesa, upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti ne bi trebao biti u mogućnosti realizirati ili premjestiti, na način koji predstavlja zlouporabu, imovinu koja se nalazi u državi članici u kojoj se nalazi poslovni nastan, a posebno u svrhu sprečavanja mogućnosti da se takvi interesi učinkovito zadovolje ako bi se naknadno pokrenuo sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti.
- (47) Ova Uredba ne bi trebala sprečavati sudove države članice u kojoj je pokrenut sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti da sankcioniraju dužnikove direktore zbog kršenja njihovih dužnosti, pod uvjetom da su ti sudovi nadležni za rješavanje takvih sporova prema nacionalnom pravu.
- (48) Glavni postupak u slučaju nesolventnosti i sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti mogu doprinijeti učinkovitom upravljanju dužnikovom nesolvencijskom masom ili učinkovitoj realizaciji ukupne imovine ako postoji dobra suradnja između sudionika uključenih u sve usporedne postupke. Dobra suradnja podrazumijeva blisku suradnju raznih uključenih upravitelja u slučaju nesolventnosti i sudova, posebno u razmjeni dovoljne količine informacija. Kako bi se osigurala značajnija uloga glavnog postupka u slučaju nesolventnosti, upravitelju u slučaju nesolventnosti u takvom postupku trebalo bi osigurati nekoliko mogućnosti za intervenciju u sekundarne postupke u slučaju nesolventnosti koji su istodobno u tijeku. Posebno bi upravitelj u slučaju nesolventnosti trebao biti u mogućnosti predložiti plan restrukturiranja ili stečajnu nagodbu ili zatražiti obustavu realizacije imovine u sekundarnom postupku u slučaju nesolventnosti. Upravitelji u slučaju nesolventnosti i sudovi u svojoj bi suradnji trebali voditi računa o najboljoj praksi za suradnju u prekograničnim postupcima u slučaju nesolventnosti kao što je utvrđeno u načelima i smjernicama o komuniciranju i suradnji koje su donijele europske i međunarodne organizacije aktivne u području prava o nesolventnosti, a posebno u relevantnim smjernicama koje je pripremila Komisija Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo (UNCITRAL).
- (49) S obzirom na takvu suradnju, upravitelji u slučaju nesolventnosti i sudovi trebali bi moći sklapati sporazume i protokole u svrhu olakšavanja prekogranične suradnje više postupaka u slučaju nesolventnosti u različitim državama članicama u odnosu na istog dužnika ili članove iste skupine trgovачkih društava ako je to u skladu s pravilima koja se primjenjuju na svaki od postupaka. Takvi sporazumi i protokoli mogu varirati u obliku te s obzirom na to mogu biti pismeni ili usmeni u području primjene te s obzirom na to mogu biti od generičkih do specifičnih, a mogu ih sklapati različite stranke. Jednostavnim generičkim sporazumima može se istaknuti potreba za bliskom suradnjom među strankama, bez rješavanja specifičnih pitanja, dok se detaljnijim, specifičnim ugovorima može uspostaviti okvir načela za upravljanje više postupaka u slučaju nesolventnosti te ih mogu odobriti uključeni sudovi ako tako zahtijeva nacionalno pravo. Oni mogu odražavati dogovor između stranaka da se poduzmu određeni koraci ili djeđovanja ili da se od određenih koraka ili djeđovanja suzdrži.
- (50) Slično tomu, sudovi različitih država članica mogu surađivati tako da koordiniraju imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti. U tom kontekstu mogu imenovati jednog upravitelja u slučaju nesolventnosti za nekoliko postupaka u slučaju nesolventnosti koji se odnose na istog dužnika ili za različite članove skupine trgovачkih društava pod uvjetom da je to u skladu s pravilima koja se primjenjuju na svaki od postupaka, a posebno sa svim zahtjevima u vezi s kvalifikacijama i licenciranjem upravitelja u slučaju nesolventnosti.
- (51) Ovom bi se Uredbom osiguralo učinkovito upravljanje postupcima u slučaju nesolventnosti različitih društava koja čine dio skupine trgovачkih društava.

- (52) Kada su postupci u slučaju nesolventnosti pokrenuti za nekoliko trgovачkih društava iz iste skupine, trebala bi postojati dobra suradnja između sudionika uključenih u te postupke. Razni uključeni upravitelji u slučaju nesolventnosti i sudovi stoga bi trebali imati sličnu obvezu međusobne suradnje i komunikacije poput onih koji su uključeni u glavne i sekundarne postupke u slučaju nesolventnosti povezane s istim dužnikom. Suradnja između upravitelja u slučaju nesolventnosti ne bi se smjela protiviti interesima vjerovnika u svakom od postupaka i takva bi suradnja trebala biti usmjerena na pronalaženje rješenja koje bi potaknulo sinergije diljem skupine.
- (53) Uvođenje pravila o postupku u slučaju nesolventnosti za skupine trgovачkih društava ne bi trebalo ograničiti mogućnost suda za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti za više trgovачkih društava koja pripadaju istoj skupini u jednoj nadležnosti ako sud smatra da se središte glavnih interesa tih trgovачkih društava nalazi u jednoj državi članici. U takvim slučajevima sud bi također trebao biti u mogućnosti imenovati, prema potrebi, istog upravitelja u slučaju nesolventnosti za sve dotične postupke pod uvjetom da to nije nespojivo s pravilima koja se na njih primjenjuju.
- (54) S ciljem daljnog poboljšanja koordinacije postupka u slučaju nesolventnosti za članove skupine trgovачkih društava i kako bi se omogućilo koordinirano restrukturiranje skupine, ovom bi se Uredbom trebala utvrditi postupovna pravila za koordinaciju postupka u slučaju nesolventnosti za članove skupine trgovачkih društava. Tom bi se koordinacijom trebalo nastojati osigurati učinkovitost koordinacije, a u isto vrijeme poštovati zasebnu pravnu osobnost svakog člana skupine.
- (55) Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u postupku u slučaju nesolventnosti koji je pokrenut u odnosu na člana skupine trgovачkih društava trebao bi biti u mogućnosti da zatraži pokretanje postupka koordinacije skupine. Međutim, ako pravo koje se primjenjuje na nesolventnost to zahtjeva, taj upravitelj u slučaju nesolventnosti trebao bi dobiti potrebno odobrenje prije podnošenja takvog zahtjeva. U zahtjevu bi trebali biti navedeni ključni elementi koordinacije, osobito pregled plana koordinacije, prijedlog osobe koju bi trebalo imenovati za koordinatora i pregled procijenjenih troškova koordinacije.
- (56) Kako bi se osigurala dobrovoljna priroda postupka koordinacije skupine, upravitelji u slučaju nesolventnosti koji u njemu sudjeluju trebali bi biti u mogućnosti usprotiviti se sudjelovanju u postupku u određenom razdoblju. Kako bi se omogućilo uključenim upraviteljima u slučaju nesolventnosti da donešu utemeljenu odluku o sudjelovanju u postupku koordinacije skupine, oni bi u ranoj fazi postupka trebali biti obaviješteni o ključnim elementima koordinacije. Međutim, svaki upravitelj u slučaju nesolventnosti koji isprva prigovori uključenju u postupak koordinacije skupine trebao bi biti u mogućnosti naknadno zatražiti da u njima sudjeluje. U tom slučaju koordinator bi trebao donijeti odluku o prihvatljivosti takvog zahtjeva. Svi upravitelji u slučaju nesolventnosti, između ostalog i onaj upravitelj u slučaju nesolventnosti koji podnosi zahtjev, trebali bi biti obaviješteni o odluci koordinatora te imati mogućnost osporavanja te odluke pred sudom koji je pokrenuo postupak koordinacije skupine.
- (57) Uvijek bi se trebalo težiti tomu da se postupkom koordinacije skupine olakša učinkovito upravljanje postupkom u slučaju nesolventnosti članova skupine i da se postigne općenito pozitivan učinak za vjerovnike. Ovom bi se Uredbom stoga trebalo osigurati da sud kojem je podnesen zahtjev za pokretanjem postupka koordinacije skupine ocijeni te kriterije prije pokretanja postupka koordinacije skupine.
- (58) Jednako tako, troškovi postupka koordinacije skupine ne bi smjeli nadmašiti prednosti tog postupka. Stoga je potrebno osigurati da troškovi koordinacije i udio u tim troškovima koji će svaki član skupine snositi budu primjereni, proporcionalni i razumno te da su određeni u skladu s nacionalnim pravom države članice u kojoj je pokrenut postupak koordinacije skupine. Uključeni upravitelji u slučaju nesolventnosti također bi trebali imati mogućnost kontrole tih troškova još od rane faze postupka. Kada nacionalno pravo tako nalaže, za kontroliranje troškova od rane faze postupka moglo bi biti potrebno da upravitelj u slučaju nesolventnosti zatraži odobrenje suda ili odbora vjerovnika.
- (59) Kada koordinator smatra da ispunjavanje njegovih zadaća zahtjeva značajno povećanje troškova u usporedbi s početnom procjenom troškova te u bilo kojem slučaju kada troškovi prekorače 10 % procijenjenih troškova, koordinatoru bi sud koji je pokrenuo postupak koordinacije skupine trebao odobriti prekoračenje tih troškova. Prije nego što doneše odluku, sud koji je pokrenuo postupak koordinacije skupine trebao bi upraviteljima u slučaju nesolventnosti koji sudjeluju u postupku dati mogućnost da se očituju kako bi im omogućio da prenesu svoje primjedbe o prikladnosti zahtjeva koordinatora.

- (60) Za članove skupine društava koje ne sudjeluju u postupku koordinacije skupine, ovom bi se Uredbom također trebao osigurati alternativni mehanizam za postizanje usklađenog restrukturiranja skupine. Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan za postupak koji se odnosi na člana skupine trgovačkih društava trebao bi moći zatražiti zastoj svake mjere koja se odnosi na realizaciju imovine u postupku koji je pokrenut u pogledu drugih članova skupine koji nisu podvrgnuti postupku koordinacije skupine. Takav bi zastoj trebalo biti moguće zatražiti samo ako je predstavljen plan restrukturiranja za članove dotične skupine, ako bi taj plan bio na dobrobit vjerovnika u postupku u odnosu na kojeg je zastoj zatražen i ako je zastoj potreban za osiguravanje pravilne provedbe plana.
- (61) Ova Uredba ne bi trebalo spriječiti države članice da uspostave nacionalna pravila kojima bi dopunile pravila o suradnji, komunikaciji i koordinaciji u vezi s nesolventnosti članova skupina trgovačkih društava utvrđena u ovoj Uredbi, pod uvjetom da područje primjene tih nacionalnih pravila bude ograničeno na nacionalnu nadležnost i da njihova primjena ne narušava učinkovitost pravila utvrđenih u ovoj Uredbi.
- (62) Pravila o suradnji, komunikaciji i koordinaciji u okviru nesolventnosti članova skupine trgovačkih društava predviđena ovom Uredbom trebala bi se primjenjivati samo na postupke u vezi s različitim članovima iste skupine trgovačkih društava koji su pokrenuti u više od jedne države članice.
- (63) Svaki vjerovnik koji ima stalno uobičajeno boravište, domicil ili statutarno sjedište u Uniji trebao bi imati pravo prijaviti svoje tražbine u svakom postupku u slučaju nesolventnosti koji je u tijeku u Uniji koji se odnosi na dužnikovu imovinu. Ovo bi se također trebalo primjenjivati i na porezna tijela i institucije socijalnog osiguranja. Ova Uredba ne bi trebala sprečavati upravitelja u slučaju nesolventnosti da prijavi tražbine u ime određene skupine vjerovnika, primjerice zaposlenika, ako je to predviđeno nacionalnim pravom. Međutim, kako bi se osigurao jednak položaj vjerovnika, raspodjela sredstava trebala bi biti usklađena. Svaki bi vjerovnik trebao imati mogućnost zadržati ono što je primio tijekom postupka u slučaju nesolventnosti, ali bi trebao imati pravo sudjelovanja u raspodjeli ukupne imovine u drugom postupku samo ako su vjerovnici s istim položajem dobili jednak dio svojih tražbina.
- (64) Ključno je da su vjerovnici koji imaju stalno boravište, domicil ili statutarno sjedište u Uniji obaviješteni o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na imovinu njihova dužnika. Radi osiguravanja brzog prijenosa informacija vjerovnicima Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ ne bi se trebala primjenjivati kada ova Uredba upućuje na obvezu obavještavanja vjerovnika. Korištenje standardnim obrascima dostupnim na svim službenim jezicima institucija Unije trebalo bi olakšati zadaću vjerovnika prilikom prijave tražbina u postupcima pokrenutim u drugoj državi članici. Posljedice nepotpunog podnošenja standardnog obrasca trebale bi biti predmetom nacionalnog prava.
- (65) Ova bi Uredba trebala osigurati neposredno priznavanje sudskega odluka u vezi s pokretanjem, vođenjem i okončanjem postupaka u slučaju nesolventnosti koji ulaze u njezinu područje primjene te sudskega odluka donesenih u izravnoj vezi s takvim postupcima u slučaju nesolventnosti. Automatsko bi priznavanje trebalo stoga značiti da se učinci pripisani postupku na temelju prava države članice u kojoj su postupci pokrenuti protežu na sve ostale države članice. Priznanje sudskega odluka koje su donijeli sudovi država članica trebalo bi se temeljiti na načelu međusobnog povjerenja. U tom smislu, razlozi za nepriznavanje trebali bi biti smanjeni na najmanju potrebnu mjeru. Ovo je također osnova na kojoj se treba rješavati svaki spor između dva suda država članica koji se, oba, smatraju nadležnim za pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti. Odluka suda koji prvi pokrene postupak trebala bi se priznavati u ostalim državama članicama, bez mogućnosti tih država članica da preispituju odluku tog suda.
- (66) Za pitanja koja pokriva, ova Uredba trebala bi propisivati jedinstvena pravila o sukobu zakona koja zamjenjuju, unutar njihovog područja primjene, nacionalna pravila međunarodnog privatnog prava. Osim ako nije drugačije određeno, mjerodavni pravo je pravo države članice u kojoj se pokreće postupak (*lex concursus*). Ovo pravilo međunarodnog privatnog prava treba jednako važiti i za glavni postupak u slučaju nesolventnosti i za lokalne postupke. *Lex concursus* uređuje sve učinke postupka u slučaju nesolventnosti, postupovne kao i materijalne, na osobe i pravne odnose kojih se to tiče. Njime se određuju svi uvjeti za pokretanje, vođenje i okončanje postupka u slučaju nesolventnosti.
- (67) Automatsko priznavanje postupka u slučaju nesolventnosti na koji se redovno primjenjuje pravo države članice u kojoj se postupak pokreće može se kosit s pravilima prema kojima se poduzimaju pravne radnje u ostalim državama članicama. Kako bi se zaštitila opravdana očekivanja i sigurnost radnji u državama članicama u kojima nisu pokrenuti postupci, trebalo bi osigurati cijeli niz izuzetaka od općeg pravila.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudske i izvansudske pismene u građanskim ili trgovackim stvarima („dostava pismena”), i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (SL L 324, 10.12.2007., str. 79.).

- (68) Postoji osobita potreba, u slučaju stvarnih prava, za pravilima kojima bi se odstupilo od prava države u kojoj se postupak pokreće, a zato što su takva prava od velike važnosti kod odobrenja kredita. Osnovu, važenje i opseg stvarnih prava trebalo bi stoga redovito određivati prema *lex situs*, te na njih ne bi trebalo utjecati pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti. Nositelju stvarnih prava trebalo bi stoga biti omogućeno dodatno jamstvo za ostvarivanje prava na izdvajanje ili odvojeno namirenje. Ako na imovini postoji stvarno pravo prema pravilima jedne države članice, *lex situs*, a glavni se postupak u slučaju nesolventnosti vodi u drugoj državi članici, upravitelju u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti trebalo bi biti omogućeno da predloži pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti u području nadležnosti gdje nastaju stvarna prava ako dužnik tamo ima poslovni nastan. Ako sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti nije pokrenut, svaki višak od prodaje imovine na kojoj postoje stvarna prava trebao bi biti plaćen upravitelju u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti.
- (69) Ovom Uredbom utvrđuje se nekoliko mogućnosti sudu da naloži zastoj pokretanja postupka ili zastoj ovršnog postupka. Takvi zastoji ne bi trebali utjecati na stvarna prava vjerovnika ili trećih stranaka.
- (70) Čak i ako prema pravu države članice u kojoj se pokreće postupak nije dozvoljena kompenzacija tražbina, vjerovnik bi ipak trebao imati pravo na kompenzaciju ako je to moguće prema pravu mjerodavnom za tražbinu nesolventnog dužnika. Na taj bi način kompenzacija služila kao jamstvo na temelju zakonskih odredaba na koje se vjerovnik kojega se to tiče može osloniti u vrijeme kada nastaje tražbina.
- (71) Postoji i potreba za posebnom zaštitom u slučaju platnih sustava i finansijskih tržišta, na primjer u vezi sa sporazumima o zatvaranju pozicija i sporazumima o netiranju koji se nalaze u takvim sustavima, kao i na prodaju vrijednosnica i na jamstva osigurana za takve poslove koji su uređeni Direktivom 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Jedino pravo koje je relevantno za takve transakcije trebalo bi biti ono koje se primjenjuje na dotični sustav ili tržište. Cilj tog prava je da, u slučaju nesolventnosti poslovnog partnera, sprijeći mogućnost izmjene mehanizama za poslove plaćanja i namirenja koji su osigurani u sustavima plaćanja i kompenzacije ili na reguliranim finansijskim tržištima država članica. Direktiva 98/26/EZ sadrži posebne odredbe koje imaju prednost pred općim pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (72) S ciljem zaštite zaposlenika i radnih mjesta, posljedice postupka u slučaju nesolventnosti na nastavak ili okončanje radnog odnosa i prava i obveze svih strana u takvom odnosu trebale bi se urediti pravom koje se primjenjuje na relevantni ugovor o radu, u skladu s općim pravilima međunarodnog privatnog prava. Štoviše, u slučaju kada je za okončanje ugovora o radu potrebno odobrenje sudske ili upravnog tijela, država članica u kojoj se nalazi poslovni nastan dužnika trebala bi zadržati nadležnost za izdavanje takvog odobrenja i u slučaju da u toj državi članici nije pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti. Sva druga pitanja u vezi s pravom o nesolventnosti, kao što su ona o tomu jesu li tražbine zaposlenika zaštićene pravima prvenstva i o statusu koji mogu imati ta prava prvenstva, trebalo bi odrediti pravom države članice u kojoj je postupak u slučaju nesolventnosti (glavni ili sekundarni) pokrenut osim u slučajevima kada je preuzeta obveza o izbjegavanju sekundarnih postupaka u slučaju nesolventnosti u skladu s ovom Uredbom.
- (73) Pravo koje je mjerodavno za učinke postupka u slučaju nesolventnosti na sve parnice u tijeku ili arbitražne postupke u tijeku u vezi s imovinom ili pravom koji su dio dužnikove nesolvencijske mase trebalo bi biti pravo države članice u kojoj je parnica u tijeku ili u kojoj je mjesto arbitraže. Međutim to pravilo ne bi trebalo utjecati na nacionalna pravila o priznanju i ovrsi arbitražnih pravorijeka.
- (74) Kako bi se uzela u obzir posebna postupovna pravila u sudske sustavima nekih država članica, trebalo bi predvidjeti fleksibilnost u odnosu na određena pravila ove Uredbe. U skladu s time upućivanja u ovoj Uredbi na obavijest koju izdaje sudske tijelo države članice trebala bi uključivati, ako tako zahtijevaju postupovna pravila države članice, nalog tog sudske tijela kojim se propisuje izdavanje obavijesti.
- (75) Iz poslovnih razloga, glavnina sadržaja odluke o pokretanju postupka trebala bi biti objavljena, na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti, u državi članici u kojoj se ne nalazi sud koji je tu odluku donio. Ako postoji poslovni nastan u dotičnoj državi članici, takva objava trebala bi biti obvezna. Međutim, objavljivanje ni u kom slučaju ne može biti preduvjet za priznavanje estranog postupka.

⁽¹⁾ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

- (76) Od država članica trebalo bi zahtijevati objavu relevantnih informacija o prekograničnim postupcima u slučaju nesolventnosti u javno dostupnom elektroničkim registru kako bi se unaprijedilo pružanje informacija relevantnim vjerovnicima i sudovima te spriječilo pokretanje paralelnih postupaka u slučaju nesolventnosti. Kako bi se vjerovnicima kojima je domicil u drugoj državi članici i sudovima koji se nalaze u drugoj državi članici olakšao pristup tim informacijama, ovom Uredbom osigurava se međusobna povezanost tih registara nesolventnosti putem europskog portala e-pravosuđe. Države članice trebale bi biti u mogućnosti objaviti relevantne informacije u nekoliko registara i trebalo bi biti moguće međusobno povezati više od jednog registra po državi članici.
- (77) Ovom Uredbom trebalo bi odrediti minimalnu količinu podataka koji se objavljuju u registrima nesolventnosti. Države članice ništa ne bi trebalo sprecavati da uključe dodatne informacije. Ako je dužnik pojedinac, u registrima nesolventnosti trebao bi biti naveden samo registracijski broj ako dužnik obavlja samostalnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost. Taj registracijski broj trebao bi biti matični broj dužnikove poslovne ili profesionalne djelatnosti u trgovačkom registru, ako postoji.
- (78) Informacije o određenim aspektima postupka u slučaju nesolventnosti ključne su za vjerovnike, kao, primjerice, rokovi za prijavu tražbina ili za osporavanje odluka. Međutim, ovom Uredbom ne bi trebalo zahtijevati od država članica da izračunavaju te rokove na pojedinačnoj osnovi. Državama članicama trebalo bi biti dopušteno da ispune svoje obveze dodavanjem internetskih poveznica na portal e-pravosuđe gdje treba pružiti informacije o kriterijima za izračun tih rokova koje su same po sebi razumljive.
- (79) Kako bi se osigurala dovoljna zaštita informacija koje se odnose na pojedince koji ne obavljaju samostalnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost, države članice trebale bi biti u mogućnosti da pristup tim informacijama podvrgnu dodatnim kriterijima pretrage kao što su osobni identifikacijski broj dužnika, adresa, datum rođenja ili okrug nadležnog suda ili da uvjetuju pristup zahtjevom nadležnom tijelu ili provjerom legitimnog interesa.
- (80) Državama članicama također bi trebalo omogućiti da u svoje registre nesolventnosti ne uključe podatke o pojedincima koji ne obavljaju samostalnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost. U takvim slučajevima, države članice trebale bi osigurati da se relevantne informacije daju vjerovnicima u pojedinačnoj obavijesti i da postupak ne utječe na tražbine vjerovnika koji nisu primili te informacije.
- (81) Postoji mogućnost da neke od zainteresiranih osoba nemaju saznanja o pokrenutim postupcima u slučaju nesolventnosti, te postupaju u dobroj vjeri na način koji je protivan novonastalim okolnostima. Kako bi se zaštitile takve osobe koje, nemajući saznanja da su pokrenuti strani postupci, plaćanje izvrše dužniku umjesto stranom upravitelju u slučaju nesolventnosti, trebalo bi predvidjeti da takvo plaćanje ima učinak namirenja duga.
- (82) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (83) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i postupa se u skladu s načelima priznatima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Posebno se ovom Uredbom nastoji promicati primjena članaka 8., 17. i 47. u vezi sa zaštitom osobnih podataka, pravom na vlasništvo odnosno pravom na djelotvoran pravni lijek i pošteno sudjenje.
- (84) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ te Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ primjenjuju se na obradu osobnih podataka u okviru ove Uredbe.
- (85) Ova Uredba ne dovodi u pitanje Uredbu Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1182/71 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. o utvrđivanju pravila koja se primjenjuju na razdoblja, datume i rokove (SL L 124, 8.6.1971., str. 1.).

- (86) S obzirom na to da cilj ove Uredbe ne mogu dostačno ostvariti države članice, nego se radi stvaranja pravnog okvira za pravilno upravljanje prekograničnim postupcima u slučaju nesolventnosti on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (87) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkciranju Europske unije, Ujedinjena Kraljevina i Irska obavijestile su da žele sudjelovati u usvajanju i primjeni ove Uredbe.
- (88) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkciranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te je ona ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.
- (89) Izvršeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka te je on dostavio svoje mišljenje 27. ožujka 2013. (¹),

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova Uredba primjenjuje se na javne skupne postupke, uključujući privremene postupke koji se temelje na zakonima povezanim s nesolventnošću te u kojima, u svrhu spašavanja, prilagodbe duga, reorganizacije ili likvidacije:
 - (a) dužniku je potpuno ili djelomično oduzeta imovina te je imenovan upravitelj u slučaju nesolventnosti;
 - (b) imovina i poslovi dužnika podliježu nadzoru ili praćenju suda; ili
 - (c) privremeni zastoj s pojedinim ovršnim postupkom koji je odobrio sud ili je do njega došlo po sili zakona kako bi se omogućili pregovori između dužnika i njegovih vjerovnika, pod uvjetom da se u postupcima u kojima je odobren zastoj predviđaju odgovarajuće mјere za zaštitu vjerovnikā te, ako nije postignut dogovor, da prethode jednom od postupaka iz točke (a) ili (b).

Ako postupci iz ovog stavka mogu započeti u situacijama u kojima postoji samo vjerojatnost nesolventnosti, njihova je svrha da se izbjegne nesolventnost dužnika ili prekid poslovne djelatnosti dužnika.

Postupci iz ovog stavka navedeni su u Prilogu A.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na postupke iz stavka 1. koji se tiču:

- (a) osiguravajućih društava;
- (b) kreditnih institucija;
- (c) investicijskih društava i drugih društava, institucija i poduzetnika u mjeri u kojoj su oni obuhvaćeni izmijenjenom Direktivom 2001/24/EZ; ili
- (d) subjekata za zajednička ulaganja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

1. „skupni postupak” znači postupak koji uključuje sve vjerovnike dužnika ili njihov znatan dio, pod uvjetom da u potonjem slučaju postupak ne utječe na tražbine vjerovnika koji u njega nisu uključeni;

(¹) SL C 358, 7.12.2013., str. 15.

2. „subjekti za zajednička ulaganja” znači subjekti za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papiere (UCITS) kako su definirani Direktivom 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i alternativni investicijski fondovi (AIF) kako su definirani Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;

3. „dužnik sa zadržanim ovlastima” znači dužnik u odnosu na kojeg je otvoren postupak u slučaju nesolventnosti koji ne mora nužno uključivati imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti ili potpuni prijenos prava i obveza na upravitelja u slučaju nesolventnosti kako bi upravljao imovinom dužnika i gdje, dakle, dužnik zadržava u cijelosti ili barem djelomice kontrolu nad svojom imovinom i poslovima;

4. „postupak u slučaju nesolventnosti” znači postupci navedeni u Prilogu A;

5. „upravitelj u slučaju nesolventnosti” znači svaka osoba ili tijelo čija je funkcija, uključujući i na privremenoj osnovi:

- i. provjeriti i prihvati tražbine podnesene u postupku u slučaju nesolventnosti;
- ii. predstavljati skupni interes vjerovnika;
- iii. upravljati, u cijelosti ili djelomično, imovinom koja je oduzeta dužniku;
- iv. likvidirati imovinu iz točke iii.; ili
- v. nadgledati upravljanje poslovima dužnika.

Te osobe i tijela iz prvog podstavka navedeni su u Prilogu B;

6. „sud” znači:

- i. u članku 1. stavku 1. točkama (b) i (c), članku 4. stavku 2., člancima 5. i 6., članku 21. stavku 3., članku 24. stavku 2. točki (j), članku 36., članku 39. i u člancima od 61. do 77. sudbeno tijelo države članica;
- ii. u svim drugim člancima znači sudska ili bilo koje drugo nadležno tijelo države članice ovlašteno za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti, potvrđivanje pokretanja ili donošenje odluka tijekom takvog postupka;

7. „sudska odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti” uključuje:

- i. odluku bilo kojeg suda o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti ili potvrđivanju pokretanja takvog postupka; i

- ii. odluku suda da imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti;

8. „vrijeme pokretanja postupka” znači vrijeme kada sudska odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti počinje proizvoditi učinke, bez obzira na to je li odluka konačna ili ne;

9. „država članica u kojoj se nalazi imovina” znači u slučaju:

- i. dionica koje glase na ime u društвima osim onih iz podtočke ii., država članica na čijem državnom području se nalazi statutarно sjedište društva koje je izdalo dionice;
- ii. finansijskih instrumenata, za koje se vlasništvo dokazuje upisom u registru ili na računu koji vodi posrednik ili se vodi u ime posrednika („nematerijalizirani vrijednosni papiri”), država članica u kojoj se vodi registar ili račun na kojem se bilježe upisi;
- iii. gotovine na računima kod kreditne institucije, država članica naznačena u IBAN broju računa ili, u slučaju gotovine na računima kod kreditne institucije koja nema IBAN, država članica u kojoj kreditna institucija u kojoj se vodi račun ima svoju središnju upravu ili, ako je račun otvoren u podružnici, agenciji ili drugom poslovnom nastanu, država članica u kojoj se nalazi podružnica, agencija ili drugi poslovni nastan;
- iv. imovine ili prava za koje je vlasništvo ili drugo pravo upisano u javni registar, osim onih iz podtočke i., država članica pod čijom se nadležnošću vodi takav registar;
- v. europskih patenata, država članica za koju je odobren europski patent;

⁽¹⁾ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papiere (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktive 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

- vi. autorskih i srodnih prava, država članica na čijem državnom području vlasnik navedenih prava ima uobičajeno boravište ili statutarno sjedište;
 - vii. materijalne imovine, osim one iz podtočaka od i. do iv., država članica na čijem se državnom području nalazi imovina;
 - viii. tražbina prema trećim stranama, osim onih koje se odnose na imovinu iz podtočke iii., država članica na čijem je državnom području središte glavnih interesa treće strane koja mora namiriti tražbine, kako je utvrđeno u skladu s člankom 3. stavkom 1.;
10. „poslovni nastan” znači svako mjesto poslovanja gdje dužnik obavlja ili je obavljao u razdoblju od tri mjeseca prije prijedloga za otvaranjem glavnog postupka u slučaju nesolventnosti stalnu gospodarsku aktivnost koja uključuje ljudske resurse i imovinu;
11. „lokalni vjerovnik” znači vjerovnik čije tražbine prema dužniku proizlaze iz poslovanja poslovne jedinice koja je smještena u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalazi središte glavnih interesa dužnika ili su s tom operacijom povezane;
12. „strani vjerovnik” znači vjerovnik koji ima stalno boravište, domicil ili statutarno sjedište u državi članici koja nije država u kojoj je pokrenut postupak, uključujući porezna tijela i tijela socijalne skrbi država članica;
13. „skupina trgovачkih društava” znači matično društvo i sva društva kćeri;
14. „matično društvo” znači društvo koje kontrolira, bilo izravno ili neizravno, jedno ili više društava kćeri. Društvo koje priprema konsolidirana finansijska izvješća – u skladu s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ – smatra se matičnim društvom.

Članak 3.

Međunarodna nadležnost

1. Sudovi države članice na čijem se državnom području nalazi središte dužnikovih glavnih interesa nadležni su za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti („glavni postupak u slučaju nesolventnosti“). Središte glavnih interesa jest mjesto gdje dužnik obavlja redovito poslovanje te koje može biti provjereno od trećih strana.

U slučaju trgovackog društva ili pravne osobe, a u nedostatku dokaza o suprotnom, pretpostavlja se da je mjesto njegova statutarnog sjedišta ujedno i središte glavnih interesa. Ta se presumpcija primjenjuje samo ako statutarno sjedište nije premješteno u drugu državu članicu u razdoblju od tri mjeseca prije prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako pojedinac izvršava neovisnu poslovnu ili profesionalnu aktivnost, presumira se da je središte glavnih interesa glavno mjesto poslovanja tog pojedinca ako se ne dokaže suprotno. Ta se presumpcija primjenjuje samo ako glavno mjesto poslovanja pojedinca nije premješteno u drugu državu članicu u razdoblju od tri mjeseca prije prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

U slučaju svakog drugog pojedinca presumira se, ako se ne dokaže suprotno, da je središte glavnih interesa mjesto uobičajenog boravišta pojedinca. Ta se presumpcija primjenjuje samo ako uobičajeno boravište nije premješteno u drugu državu članicu u razdoblju od šest mjeseci prije prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Kada se središte dužnikova glavnih interesa nalazi unutar državnog područja jedne države članice, sudovi druge države članice nadležni su za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti protiv tog dužnika samo ako on ima poslovni nastan na državnom području te druge države članice. Učinci tih postupaka su ograničeni na imovinu dužnika koja se nalazi na državnom području potonje države članice.

3. Kada su postupci u slučaju nesolventnosti pokrenuti u skladu sa stavkom 1., svi postupci pokrenuti naknadno u skladu sa stavkom 2. jesu sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidiranim finansijskim izvještajima i vezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

4. Teritorijalni postupci u slučaju nesolventnosti navedeni u stavku 2. mogu se pokrenuti prije pokretanja glavnog postupka u slučaju nesolventnosti, u skladu sa stavkom 1. samo ako:

- (a) postupak u slučaju nesolventnosti prema stavku 1. ne može se pokrenuti zbog uvjeta propisanih pravom države članice na čijem se državnom području nalazi dužnikovo središte glavnih interesa; ili
- (b) pokretanje teritorijalnog postupka u slučaju nesolventnosti predloži:
 - i. vjerovnik čija tražbina proizlazi ili je u vezi s poslovanjem poslovne jedinice koja se nalazi na državnom području države članice u kojoj je predloženo pokretanje teritorijalnog postupka u slučaju nesolventnosti; ili
 - ii. tijelo javne vlasti koje, prema pravu države članice na čijem se državnom području nalazi poslovni nastan, ima pravo predložiti pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti.

Ako su pokrenuti glavni postupci u slučaju nesolventnosti, teritorijalni postupci u slučaju nesolventnosti postaju sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti.

Članak 4.

Provjera nadležnosti

1. Sud koji je zaprimio prijedlog za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti po službenoj dužnosti ispituje ima li nadležnost prema članku 3. Sudska odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti utvrđuje osnovu na kojoj se temelji nadležnost suda i, posebno, temelji li se nadležnost na članku 3. stavku 1. ili 2.

2. Neovisno o stavku 1., ako se postupak u slučaju nesolventnosti pokreće u skladu s nacionalnim pravom bez sudske odluke, države članice mogu upravitelju u slučaju nesolventnosti imenovanom u takvom postupku povjeriti ispitivanje ima li država članica u kojoj je u tijeku odlučivanje o prijedlogu za pokretanje postupka nadležnost u skladu s člankom 3. Kada je to slučaj, upravitelj u slučaju nesolventnosti utvrđuje u odluci o pokretanju postupka osnovu na kojoj se temelji nadležnost i, posebno, temelji li se nadležnost na članku 3. stavku 1. ili 2.

Članak 5.

Sudsko preispitivanje odluke o pokretanju glavnog postupka u slučaju nesolventnosti

1. Dužnik ili vjerovnik mogu na sudu osporavati odluku o pokretanju glavnog postupka u slučaju nesolventnosti na temelju međunarodne nadležnosti.

2. Ako je to predviđeno nacionalnim pravom, odluku o pokretanju glavnog postupka u slučaju nesolventnosti mogu osporavati i stranke koje nisu navedene u stavku 1. ili se ta odluka može osporavati na temelju razloga koji se ne odnose na nepostojanje međunarodne nadležnosti.

Članak 6.

Nadležnost za parnice koje izravno proizlaze iz postupka u slučaju nesolventnosti i koje su s njim tjesno povezane

1. Sudovi države članice na čijem državnom području je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 3. nadležni su za svaku parnicu koja izravno proizlazi iz postupka u slučaju nesolventnosti i koja je s njim tjesno povezana, poput tužbi radi pobijanja dužnikovih radnji.

2. Ako je parnica iz stavka 1. povezana s parnicom protiv istog tuženika u građanskim i trgovackim stvarima, upravitelj u slučaju nesolventnosti može obje parnice dovesti pred sudove države članice na čijem državnom području optuženik ima domicil ili, ako je parnica pokrenuta protiv više optuženika, pred sudovima države članice na čijem državnom području bilo koji od njih ima domicil, pod uvjetom da su ti sudovi nadležni na temelju Uredbe (EU) br. 1215/2012.

Prvi se podstavak primjenjuje na dužnika sa zadržanim ovlastima, pod uvjetom da nacionalno pravo dužniku sa zadržanim ovlastima omogućuje pokretanje parnice u ime nesolvencijske mase.

3. Za potrebe stavka 2. smatra se da su parnice povezane ako su međusobno tako blisko povezane da se zajedničko postupanje i odlučivanje o njima čini opravdanim kako bi se izbjegla opasnost proturječnih odluka u odvojenim postupcima.

Članak 7.

Mjerodavno pravo

1. Ako ova Uredba ne propisuje drugačije, mjerodavno pravo za postupke u slučaju nesolventnosti i njihove učinke jest pravo države članice na čijem su državnom području takvi postupci pokrenuti, („država u kojoj je pokrenut postupak“).
2. Pravom države u kojoj je pokrenut postupak utvrđuju se uvjeti za pokretanje takvih postupaka, njihovo vođenje i njihovo okončanje. Posebno se utvrđuje sljedeće:
 - (a) dužnike protiv kojih se dozvoljava postupak u slučaju nesolventnosti s obzirom na njihovu sposobnost;
 - (b) imovinu koja čini dio nesolvencijske mase i postupanje s imovinom koju dužnik pribavi ili koja je na njega prenesena nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (c) ovlasti dužnika i upravitelja u slučaju nesolventnosti;
 - (d) pretpostavke za kompenzaciju;
 - (e) učinke postupka u slučaju nesolventnosti po važeće ugovore gdje je dužnik jedna od ugovornih stranaka;
 - (f) učinke postupka u slučaju nesolventnosti na postupke pokrenute od strane pojedinačnih vjerovnika, s izuzetkom parnica koje su u tijeku;
 - (g) tražbine koje će se prijaviti u vezi s dužnikovom nesolvencijskom masom i postupanje s tražbinama koje su nastale nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (h) pravila koja uređuju prijavljivanje, provjeru i priznavanje tražbina;
 - (i) pravila koja uređuju raspodjelu sredstava od realizacije imovine, razvrstavanje tražbina i prava vjerovnika koji su dobili djelomičnu naknadu nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti na temelju stvarnih prava ili kroz kompenzaciju;
 - (j) uvjete i učinke okončanja postupka u slučaju nesolventnosti, posebno kod stečajne nagodbe;
 - (k) prava vjerovnika nakon okončanja postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (l) tko snosi troškove nastale tijekom postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (m) pravila koja se odnose na ništavost, pobjojnost i nemogućnost izvršenja pravnih radnji štetnih za vjerovnike.

Članak 8.

Stvarna prava trećih

1. Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti nema učinka na stvarna prava vjerovnika ili trećih u odnosu na materijalnu ili nematerijalnu, pokretnu ili nepokretnu imovinu, ni određenu imovinu ni skupine neodređene imovine kao cjeline koja se mijenja s vremenom na vrijeme, koja pripada dužniku, a nalazi se na državnom području druge države članice u vrijeme pokretanja postupka.
2. Prava navedena u stavku 1. posebno se odnose na:
 - (a) pravo na raspolaganje imovinom ili davanje na raspolaganje te dobivanje naknade od sredstava ili prihoda od te imovine, posebno na temelju založnog prava ili hipoteke;
 - (b) isključivo pravo na namirenje tražbine, posebno pravo u odnosu na tražbinu osiguranu založnim pravom ili ustupanjem tražbine na temelju jamstva;
 - (c) pravo zahtijevanja imovine i/ili traženja naknade od strane onoga tko je posjeduje ili koristi suprotno željama ovlaštenika;
 - (d) stvarno pravo na ovlašteno korištenje imovine.
3. Pravo koje je upisano u javni registar i koje se izvršava prema trećim stranama, na temelju kojega se može steći stvarno pravo u smislu stavka 1., smatra se izjednačenim sa stvarnim pravom.

4. Stavak 1. ne onemogućava ništavost, pobojnost ili nemogućnost izvršenja pravnih radnji iz članka 7. stavka 2. točke (m).

Članak 9.

Kompenzacija

1. Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ne utječe na pravo vjerovnika da zahtijeva kompenzaciju svojih tražbina s tražbinama dužnika ako je dopuštena po pravu mjerodavnog za tražbinu nesolventnog dužnika.

2. Stavak 1. ne onemogućava ništavost, pobojnost ili nemogućnost izvršenja pravnih radnji iz članka 7. stavka 2. točke (m).

Članak 10.

Pridržaj prava vlasništva

1. Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti protiv kupca neke imovine ne utječe na prava prodavatelja koja se temelje na pridržaju prava vlasništva, ako se u vrijeme pokretanja postupka ta imovina nalazi na državnom području države članice u kojoj nije pokrenut postupak.

2. Pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti protiv prodavatelja imovine, nakon predaje imovine ne predstavlja osnovu za ponишtenje ili raskid ugovora, te ne sprečava kupca u stjecanju prava vlasništva ako se u vrijeme pokretanja postupka predmet prodaje nalazi na državnom području države članice u kojoj nije pokrenut postupak.

3. Stavci 1. i 2. ne onemogućavaju ništavost, pobojnost ili nemogućnost izvršenja pravnih radnji iz članka 7. stavka 2. točke (m).

Članak 11.

Ugovori koji se odnose na nepokretnu imovinu

1. Učinci postupka u slučaju nesolventnosti na ugovor koji priznaje pravo na stjecanje ili uporabu nepokretnе imovine uređuju se isključivo pravom države članice na čijem se državnom području nalazi nepokretna imovina.

2. Sud koji je pokrenuo glavni postupak u slučaju nesolventnosti nadležan je u vezi s odobravanjem raskida ili izmjene ugovora iz ovog članka ako:

- (a) pravo države članice koje je mjerodavno za te ugovore zahtijeva da se takav ugovor može raskinuti ili mijenjati samo uz odobrenje suda koji pokreće postupak u slučaju nesolventnosti; i
- (b) u toj državi članici nije pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti.

Članak 12.

Sustavi plaćanja i financijska tržišta

1. Ne dovodeći u pitanje članak 8., učinci postupka u slučaju nesolventnosti na prava i obveze sudionika sustava plaćanja ili namirenja ili financijskog tržišta uređuju se isključivo pravom države članice koje je mjerodavno za dotični sustav ili tržište.

2. Stavak 1. ne sprečava ništavost, pobojnost ili nemogućnost izvršenja plaćanja ili poslova po pravu koje je mjerodavno za platni sustav ili financijsko tržište.

Članak 13.**Ugovori o radu**

1. Učinci postupka u slučaju nesolventnosti na ugovore o radu i radne odnose uređuju se isključivo pravom države članice koje je mjerodavno za ugovor o radu.

2. Sudovi države članice u kojoj bi se mogao pokrenuti sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti zadržavaju nadležnost u vezi s odobravanjem raskida ili izmjene ugovora iz ovog članka čak i ako u toj državi članici nije pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti.

Prvi podstavak primjenjuje se i na tijelo koje je nadležno u skladu s nacionalnim pravom za odobravanje raskida ili izmjene ugovora iz ovog članka.

Članak 14.**Učinci na prava koja su predmet upisa**

Učinci postupka u slučaju nesolventnosti na prava dužnika na nepokretnu imovinu, brod ili zrakoplov za koje je potreban upis u javni registar uređuju se pravom države članice pod čijim se nadzorom vodi takav registar.

Članak 15.**Europski patenti s jedinstvenim učinkom i žigovi Zajednice**

U smislu ove Uredbe, europski patent s jedinstvenim učinkom, žig Zajednice ili svako drugo slično pravo ustanovljeno na temelju prava Unije može biti uključeno samo u postupak iz članka 3. stavka 1.

Članak 16.**Štetne radnje**

Članak 7. stavak 2. točka (m) ne primjenjuje se kada osoba koja je imala korist od radnje štetne za vjerovnike dokaže da za radnju je mjerodavno:

- (a) pravo države članice različite od one u kojoj je postupak pokrenut; i
- (b) pravo te države članice u relevantnom slučaju ne dopušta nikakva sredstva za osporavanje te radnje.

Članak 17.**Zaštita trećih strana**

Kada, postupkom zaključenim nakon pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti, dužnik za naknadu raspolaže:

- (a) nepokretnom imovinom;
- (b) brodom ili zrakoplovom koji podliježu upisu u javni registar; ili
- (c) vrijednosnicama čije postojanje zahtijeva upis u registar utvrđen pravom,

valjanost takvog postupka uređuje se pravom države na čijem se državnom području nalazi nepokretna imovina ili pod čijom se ovlašću vodi takav registar.

Članak 18.**Učinci postupka u slučaju nesolventnosti na sudske ili arbitražne postupke u tijeku**

Učinci postupka u slučaju nesolventnosti na parnicu u tijeku ili arbitražni postupak u tijeku u vezi s imovinom ili pravom koji su dio dužnikove nesolvencijske mase uređuju se isključivo pravom države članice u kojoj je takav sudski postupak u tijeku ili u kojoj je mjesto arbitraže.

POGLAVLJE II.

PRIZNAVANJE POSTUPKA U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI**Članak 19.****Načelo**

1. Svaka sudska odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti donesena od strane suda države članice koja ima nadležnost na temelju članka 3. priznat će se u svim ostalim državama članicama od trenutka početka njezina važenja u državi u kojoj je postupak pokrenut.

Pravilo utvrđeno u prvom podstavku također se primjenjuje kada se, zbog svojstva dužnika, ne može pokrenuti postupak u slučaju nesolventnosti protiv dužnika u drugim državama članicama.

2. Priznanje postupka navedeno u članku 3. stavku 1. ne isključuje pokretanje postupaka navedenih u članku 3. stavku 2. od strane suda druge države članice. Potonji su postupci sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti u smislu poglavljia III.

Članak 20.**Učinci priznanja**

1. Sudska odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti iz članka 3. stavka 1. bez dalnjih formalnosti, proizvodi u svakoj državi članici iste učinke kao i u državi u kojoj je pokrenut postupak, osim ako nije drugačije propisano ovom Uredbom i sve dok u toj drugoj državi članici nije pokrenut ni jedan postupak naveden u članku 3. stavku 2.

2. Učinci postupka navedenog u članku 3. stavku 2. ne smiju biti osporavani u ostalim državama članicama. Svako ograničenje vjerovničkih prava, posebno zastoj postupka ili oslobođanje od obveze, proizvodi učinke u odnosu na imovinu koja se nalazi na državnom području druge države članice samo prema onim vjerovnicima koji su dali svoju suglasnost.

Članak 21.**Ovlašti upravitelja u slučaju nesolventnosti**

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan od strane suda koji ima nadležnost na temelju članka 3. stavka 1. može se u drugoj državi članici koristiti svim ovlastima koje su mu dodijeljene pravom države u kojoj je pokrenut postupak, dok god ondje nije pokrenut drugi postupak u slučaju nesolventnosti niti je ondje poduzeta bilo koja mjera osiguranja koja bi bila u suprotnosti s time, a slijedom prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti u toj državi. U skladu s člancima 8. i 10. upravitelj u slučaju nesolventnosti posebno može premjestiti dužnikovu imovinu s državnog područja države članice u kojoj se nalazi.

2. Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan od strane suda koji je nadležan na temelju članka 3. stavka 2. može u bilo kojoj drugoj državi članici tražiti putem sudova ili izvan suda da pokretna imovina bude premještena s državnog područja države u kojoj je pokrenut postupak na državno područje te druge države članice nakon što je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti. Upravitelj u slučaju nesolventnosti također može podignuti zahtjev za poništenje koji je u interesu vjerovnika.

3. Koristeći svoje ovlasti, upravitelj u slučaju nesolventnosti postupa u skladu s pravom države članice na čijem državnom području namjerava poduzeti radnju, posebno u vezi s postupcima za realizaciju imovine. Te ovlasti ne smiju obuhvaćati mјere prisile, osim ako ih je naložio sud te države članice, ili pravo odlučivanja o pravnim postupcima ili sporovima.

Članak 22.**Dokaz o imenovanju upravitelja u slučaju nesolventnosti**

Imenovanje upravitelja u slučaju nesolventnosti dokazuje se ovjerenom preslikom originalne odluke o njegovu imenovanju ili bilo kojom drugom potvrdom izdanom od strane nadležnog suda.

Može se zahtijevati prijevod na službeni jezik ili jedan od službenih jezika države članice na čijem državnom području on namjerava djelovati. Ne zahtijeva se legalizacija niti druga slična formalnost.

Članak 23.

Povrat i uračunavanje

1. Vjerovnik koji nakon pokretanja postupka navedenog u članku 3. stavku 1. bilo kojim sredstvima, posebno izvršenjem, djelomično ili potpuno namiri svoju tražbinu od imovine koja pripada dužniku, a koja se nalazi na državnom području druge države članice, preuzeto vraća upravitelju u slučaju nesolventnosti, podložno člancima 8. i 10.

2. S ciljem osiguranja jednakog tretmana vjerovnika, vjerovnik koji je u tijeku postupka u slučaju nesolventnosti primio dividendu na temelju svoje tražbine ima udjela u raspodjelama u ostalim postupcima samo tamo gdje su vjerovnici istog razreda ili kategorije, u tim drugim postupcima, dobili jednaku dividendu.

Članak 24.

Uspostavljanje registara nesolventnosti

1. Države članice uspostavljaju i održavaju na svom državnom području jedan ili više registara u kojima se objavljaju informacije u vezi s postupcima u slučaju nesolventnosti („registri nesolventnosti“). Te se informacije objavljaju što je prije moguće nakon pokretanja takvih postupaka.

2. Informacije iz stavka 1. javno se objavljaju u skladu s uvjetima iz članka 27. te uključuju sljedeće („obvezne informacije“):

- (a) datum pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti;
- (b) sud koji pokreće postupak u slučaju nesolventnosti i referentni broj postupka, ako postoji;
- (c) vrstu pokrenutog postupka u slučaju nesolventnosti iz Priloga A i, ako je primjenjivo, sve relevantne podvrste takvog postupka koje su pokrenute u skladu s nacionalnim pravom;
- (d) temelji li se nadležnost za pokretanje postupka na članku 3. stavnica 1., 2. ili 4.;
- (e) ako je dužnik trgovačko društvo ili pravna osoba, naziv dužnika, matični broj, statutarno sjedište ili, ako nije isto, poštansku adresu;
- (f) ako je dužnik pojedinac, bez obzira na to provodi li samostalnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost, ime dužnika, matični broj, ako postoji, i poštansku adresu ili, gdje je adresa zaštićena, mjesto i datum rođenja dužnika;
- (g) ime, poštansku i elektroničku adresu upravitelja u slučaju nesolventnosti imenovanog u postupku, ako postoji;
- (h) rok za prijavu tražbina, ako postoje, ili upućivanje na kriterije za izračun tog roka;
- (i) datum zatvaranja glavnog postupka u slučaju nesolventnosti, ako postoji;
- (j) sud pred kojim se odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti može osporiti i, gdje je to primjenjivo, rok unutar kojeg se odluka o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti može osporiti u skladu s člankom 5. ili upućivanje na kriterije za izračun tog roka.

3. Stavkom 2. ne spričava se države članice da u svoje nacionalne registre nesolventnosti uključe dokumente ili dodatne informacije, kao što su diskvalifikacije direktora u vezi s nesolventnošću.

4. Države članice nisu obvezne uključiti u registre nesolventnosti informacije iz stavka 1. ovog članka u vezi s pojedincima koji ne provode neovisnu poslovnu ili profesionalnu aktivnost, niti takve informacije javno objaviti putem sustava međusobne povezanosti tih registara pod uvjetom da obavijestite poznate strane vjerovnike u skladu s člankom 54. o elementima iz stavka 2. točke (j) ovog članka.

Ako država članica koristi mogućnost iz stavka 4. prvog podstavka, postupci u slučaju nesolventnosti ne utječu na tražbine stranih vjerovnika koji nisu primili informaciju iz prvog podstavka.

5. Objava informacija u registrima u skladu s ovom Uredbom nema nikakvog pravnog učinka osim onog koji je određen nacionalnim pravom i člankom 55. stavkom 6.

Članak 25.

Međusobna povezanost registara nesolventnosti

1. Komisija provedbenim aktima uspostavlja decentralizirani sustav međusobne povezanosti registara nesolventnosti. Taj sustav sadrži registre nesolventnosti i europski portal e-pravosuđe koji služi kao središnja javna elektronička točka pristupa informacijama u sustavu. Sustavom se pruža usluga pretraživanja na svim službenim jezicima institucija Unije kako bi se na raspolaganje stavile obvezne informacije i svi drugi dokumenti i informacije uključeni u registre nesolventnosti koje su države članice odlučile staviti na raspolaganje putem europskog portala e-pravosuđe.

2. Provedbenim aktima u skladu s postupkom iz članka 87. Komisija donosi sljedeće do 26. lipnja 2019.:

- (a) tehničku specifikaciju kojom se određuju metode komunikacije i razmjene informacija elektroničkim putem na osnovi postojeće specifikacije sučelja za sustav međusobne povezanosti registara nesolventnosti;
- (b) tehničke mjere kojima se osiguravaju minimalni sigurnosni standardi informacijske tehnologije za komunikaciju i distribuciju informacija unutar sustava međusobne povezanosti registara nesolventnosti;
- (c) minimalne kriterije za uslugu pretraživanja koju osigurava europski portal e-pravosuđe na temelju informacija utvrđenih u članku 24.;
- (d) minimalne kriterije za predstavljanje rezultata takvih pretraživanja na temelju informacija utvrđenih u članku 24.;
- (e) sredstva i tehničke uvjete dostupnosti usluga koje osigurava sustav međusobne povezanosti; i
- (f) pojmovnik koji sadrži osnovna objašnjenja nacionalnih postupaka u slučaju nesolventnosti popisanih u Prilogu A.

Članak 26.

Trošak uspostave i međusobnog povezivanja registara nesolventnosti

1. Usportava, održavanje i budući razvoj sustava međusobne povezanosti registara nesolventnosti financira se iz općeg proračuna Unije.

2. Svaka država članica snosi trošak uspostave i prilagodbe svojih nacionalnih registara nesolventnosti kako bi bili interoperabilni s europskim portalom e-pravosuđe, kao i trošak vođenja, upravljanja i održavanja tih registara. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost podnošenja prijava za dobivanje bespovratnih sredstava iz finansijskih programa Unije za takve aktivnosti.

Članak 27.

Uvjeti pristupa informacijama putem sustava međusobne povezanosti

1. Države članice osiguravaju da su obvezne informacije iz članka 24. stavka 2. točaka od (a) do (j) besplatno dostupne putem sustava međusobne povezanosti registara nesolventnosti.

2. Ovom se Uredbom ne sprječava države članice da zaračunaju razumnu naknadu za pristup dokumentima ili dodatnim informacijama iz članka 24. stavka 3. putem sustava međusobne povezanosti registara nesolventnosti.

3. Države članice mogu pristup obveznim informacijama o pojedincima koji ne ostvaruju samostalnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost te pojedincima koji ostvaruju samostalnu poslovnu ili profesionalnu djelatnost, kada postupak u slučaju nesolventnosti nije povezan s tom djelatnošću, učiniti podložnim, uz minimalne kriterije iz članka 25. stavka 2. točke (c), dopunskim kriterijima za pretraživanje koji se odnose na dužnika.

4. Države članice mogu zahtijevati da pristup informacijama iz stavka 3. bude uvjetovan podnošenjem zahtjeva nadležnom tijelu. Države članice mogu pristup informacijama uvjetovati provjerom o postojanju opravdanog interesa za pristupanje takvima informacijama. Osoba koja podnosi zahtjev može navedeni zahtjev za informacije podnijeti elektroničkim putem, i to putem standardnog obrasca na europskom portalu e-pravosuđe. Ako se zahtijeva potkrepljivanje opravdanog interesa, osobi koja podnosi zahtjev može se omogućiti da navedeni zahtjev potkrijepi elektroničkim preslikama relevantnih dokumenata. Nadležno tijelo šalje odgovor osobi koja podnosi zahtjev u roku od tri radna dana.

Osoba koja podnosi zahtjev nije obvezna osigurati prijevod dokumenata kojima se potkrepljuje njezin zahtjev niti je obvezna sudjelovati u pokrivanju mogućih troškova prijevoda koje snosi nadležno tijelo.

Članak 28.

Objava u drugoj državi članici

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima zahtijevaju da se obavijest o sudskej odluci o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti i, prema potrebi, odluka kojom se imenuje upravitelja u slučaju nesolventnosti objave u bilo kojoj drugoj državi članici u kojoj dužnik ima poslovni nastan u skladu s postupcima objavljivanja propisanim u toj državi članici. U takvoj se objavi po potrebi navodi imenovani upravitelj u slučaju nesolventnosti te je li primjenjeno pravilo o nadležnosti ono iz članka 3. stavka 1. ili 2.

2. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima mogu tražiti da se informacije iz stavka 1. objave u svakoj drugoj državi članici u kojoj upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima to smatraju potrebnim u skladu s postupcima objave propisanim u toj državi članici.

Članak 29.

Upis u javne registre druge države članice

1. Ako pravo države članice u kojoj se nalazi poslovni nastan dužnika i ako je taj poslovni nastan upisan u javni registar te države članice ili ako pravo države u kojoj se nalazi nepokretna imovina koja pripada dužniku iziskuje da se informacije o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti iz članka 28. upišu u zemljišnim knjigama, registru trgovackih društava ili bilo kojem drugom javnom registru, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima poduzimaju sve potrebne mјere kako bi se osigurala takva registracija.

2. Upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima mogu zatražiti takvu registraciju u bilo kojoj drugoj državi članici, pod uvjetom da pravo države članice u kojoj se vodi registar dopušta takvu registraciju.

Članak 30.

Troškovi

Troškovi objave i upisa propisani člancima 28. i 29. smatraju se troškovima nastalim u postupku.

Članak 31.

Ispunjavanje obveza prema dužniku

1. Kada se u državi članici ispuni obveza u korist dužnika protiv kojeg se vodi postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut u drugoj državi članici, a trebala se ispunjavati u korist upravitelja u slučaju nesolventnosti u tom postupku, smatra se da je osoba koja je ispunila obvezu oslobođena te obveze ako nije imala saznanja o pokretanju postupka.

2. Kada je takva obveza ispunjena prije nego je izvršena objava propisana člankom 28., a u nedostatku dokaza o suprotnom, pretpostavlja se da osoba koja ju je ispunila nije imala saznanja o pokretanju postupka u slučaju nesolventnosti. Ako se obveza ispuni nakon izvršenja objave, a u nedostatku dokaza o suprotnom, pretpostavlja se da je osoba koja ju je ispunila imala saznanja o pokretanju postupka.

Članak 32.

Priznanje i izvršivost drugih odluka

1. Odluke donesene od strane suda čija je sudska odluka u vezi s pokretanjem postupka priznata u skladu s člankom 19., a koja se bavi tijekom i okončanjem postupka u slučaju nesolventnosti, kao i stečajne nagodbe odobrene od strane tog suda, priznaje se bez daljnjih formalnosti. Takve se odluke izvršavaju u skladu s člancima od 39. do 44. i od 47. do 57. Uredbe (EU) br. 1215/2012.

Prvi se podstavak također primjenjuje na odluke koje izravno proizlaze iz postupaka u slučaju nesolventnosti i koje su s njima tjesno povezane, čak i ako ih donosi drugi sud.

Prvi se podstavak također primjenjuje na odluke koje se odnose na mjere osiguranja poduzete po podnošenju prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili u vezi s njim.

2. Priznavanje i izvršavanje odluka koje nisu one navedene u stavku 1. ovog članka uređuje se Uredbom (EU) br. 1215/2012, pod uvjetom da je ta Uredba primjenjiva.

Članak 33.

Javni poredak

Bilo koja država članica može odbiti priznati postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut u drugoj državi članici ili izvršiti odluku donesenu u okviru takvog postupka kada bi učinci takvog priznanja ili izvršenja bili očito u suprotnosti s javnim poretkom te države, a posebno s njenim temeljnim načelima ili ustavnim pravima i slobodama pojedinaca.

POGLAVLJE III.

SEKUNDARNI POSTUPCI U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI

Članak 34.

Pokretanje postupka

Ako je glavni postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut od strane suda države članice i priznat u drugoj državi članici, sud te druge države članice koji je nadležan na temelju članka 3. stavka 2. može pokrenuti sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti u skladu s odredbama iz ovog poglavlja. Ako je dužnikova nesolventnost bila uvjet glavnog postupka, ona se ponovo ne ispituje u državi članici u kojoj se može pokrenuti sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti. Učinci sekundarnih postupaka u slučaju nesolventnosti ograničeni su na imovinu dužnika koja se nalazi unutar državnog područja države članice u kojoj su ti postupci pokrenuti.

Članak 35.

Mjerodavno pravo

Osim ako nije drukčije predviđeno ovom Uredbom, pravo mjerodavno za sekundarne postupke u slučaju nesolventnosti jest pravo države članice na čijem su državnom području pokrenuti sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti.

Članak 36.

Pravo na preuzimanje obveze radi izbjegavanja sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti

1. Kako bi se izbjeglo pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti, upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti može preuzeti jednostranu obvezu („obveza”) u odnosu na imovinu koja se nalazi u državi članici u kojoj bi se sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti mogao pokrenuti, da će pri raspodjeli te imovine ili primitaka kao rezultata njezine realizacije postupati u skladu s pravima raspodjele i prvenstva prema nacionalnom pravu kakve bi vjerovnici imali da je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut u toj državi članici. U obvezi se navode činjenične pretpostavke na kojima se ona temelji, osobito u odnosu na vrijednost imovine koja se nalazi u državi članici i raspoloživih mogućnosti za realizaciju te imovine.

2. Ako je obveza preuzeta u skladu s ovim člankom, pravo koje je mjerodavno za raspodjelu prihoda od realizacije imovine iz stavka 1., na isplatne redove tražbina vjerovnika i za prava vjerovnika u odnosu na imovinu iz stavka 1. pravo je države članice u kojoj je mogao biti pokrenut sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti. Relevantan trenutak za određivanje imovine iz stavka 1. jest trenutak preuzimanja obveze.

3. Preuzimanje obveze vrši se na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice u kojoj je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti mogao biti pokrenut ili, ako u toj državi članici postoji više službenih jezika, na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika mesta u kojem je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti mogao biti pokrenut.

4. Preuzimanje obveze se vrši u pisanom obliku. Obveza mora biti usklađena sa svim drugim zahtjevima koji se odnose na oblik i zahtjeve za odobrenjem u vezi s raspodjelom, ako navedeni postoje, koji su na snazi u državi u kojoj se pokreće glavni postupak u slučaju nesolventnosti.

5. Obvezu odobravaju poznati lokalni vjerovnici. Na odobravanje obveze također se primjenjuju pravila o kvalificiranoj većini i glasovanju koja se primjenjuju na usvajanje planova restrukturiranja u skladu s pravom države članice u kojoj je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti mogao biti pokrenut. Vjerovnici mogu sudjelovati u glasovanju na daljinu pomoći komunikacijskim sredstvima ako to dopušta nacionalno pravo. Upravitelj u slučaju nesolventnosti obavješćuje poznate lokalne vjerovnike o obvezi, pravilima i postupcima za njezino odobrenje te o odobrenju ili odbijanju obveze.

6. Obveza koja je preuzeta i odobrena u skladu s ovim člankom obvezujuća je za nesolvencijsku masu. Ako je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut u skladu s člancima 37. i 38., upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti imovinu koju je uklonio s državnog područja te države članice nakon što je obveza preuzeta ili, u slučaju da je ta imovina realizirana, prihode od nje, prenosi na upravitelja u slučaju nesolventnosti iz sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti.

7. Ako je upravitelj u slučaju nesolventnosti preuzeo obvezu, a prije nego li raspodijeli imovinu i prihode iz stavka 1., o raspodjeli koju namjerava provesti obavješćuje lokalne vjerovnike. Ako informacije nisu usklađene s uvjetima iz obveze ili s mjerodavnim pravom, svaki lokalni vjerovnik može osporiti takvu raspodjelu pred sudovima države članice u kojoj je glavni postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut kako bi ostvario raspodjelu u skladu s uvjetima iz obveze i mjerodavnog prava. U tom slučaju, raspodjela se ne provodi sve dok sud ne donese odluku o osporavanju.

8. Lokalni vjerovnici mogu se obratiti sudovima države članice u kojoj je glavni postupak u slučaju nesolventnosti pokrenut kako bi se od upravitelja u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti zahtijevalo da poduzme sve odgovarajuće mjere raspoložive prema pravu države u kojoj je pokrenut glavni postupak u slučaju nesolventnosti koje su potrebne za osiguranje usklađenosti s uvjetima obveze.

9. Lokalni vjerovnici mogu se isto tako obratiti sudovima države članice u kojoj bi sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti mogao biti pokrenut kako bi se obvezalo sud da poduzme privremene ili zaštitne mjere kako bi se osiguralo da upravitelj u slučaju nesolventnosti poštuje uvjete obveze.

10. Upravitelj u slučaju nesolventnosti odgovoran je za svu štetu nanesenu lokalnim vjerovnicima koja je posljedica njegova nepoštovanja obveza i zahtjeva iz ovog članka.

11. Za potrebe ovog članka tijelo koje se uspostavlja u državi članici u kojoj je sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti mogao biti pokrenut i koje je, sukladno Direktivi 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, obvezno jamčiti isplatu nemamirenih tražbina zaposlenika koje se temelje na ugovorima o radu ili proizlaze iz radnih odnosa, smatra se lokalnim vjerovnikom ako je tako predviđeno nacionalnim pravom.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (SL L 283, 28.10.2008., str. 36.).

Članak 37.

Pravo predložiti pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti

1. Pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti može predložiti:
 - (a) upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (b) bilo koja druga osoba ili tijelo ovlašteno predložiti pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti na temelju prava države članice na čijem je državnom području predloženo pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti.
2. Ako je obveza postala obvezujuća u skladu s člankom 36., prijedlog za pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti podnosi se u roku od 30 dana od primitka obavijesti o odobrenju obveze.

Članak 38.

Odluka o pokretanju sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti

1. Sud koji je zaprimio prijedlog za pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti odmah o tome obavljeće upravitelja u slučaju nesolventnosti ili dužnika sa zadržanim ovlastima u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti i daje mu mogućnost da se očituje o prijedlogu.
2. Ako je upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti preuzeo obvezu u skladu s člankom 36., sud iz stavka 1. ovog članka na prijedlog upravitelja u slučaju nesolventnosti ne pokreće sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti ako utvrdi da obveza na odgovarajući način štiti opće interes lokalnih vjerovnika.
3. Ako je privremeni zastoj pojedinog ovršnog postupka odobren da bi se omogućili pregovori između dužnika i njegovih vjerovnika, sud, na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti ili dužnika sa zadržanim ovlastima, može naložiti zastoj pokretanja sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti na razdoblje ne dulje od tri mjeseca, pod uvjetom da su osigurane odgovarajuće mjere za zaštitu interesa lokalnih vjerovnika.

Sud iz stavka 1. može naložiti zaštitne mjere za zaštitu interesa lokalnih vjerovnika zahtijevajući od upravitelja u slučaju nesolventnosti ili dužnika sa zadržanim ovlastima da ne ukloni ili ne raspolaže nikakvom imovinom koja se nalazi u državi članici u kojoj se nalazi njegov poslovni nastan, osim ako se to obavlja u okviru redovitog poslovanja. Sud također može naložiti druge mjere radi zaštite interesa lokalnih vjerovnika tijekom zastaja, osim ako je to nespojivo s nacionalnim propisima o parničnom postupku.

Sud ukida zastoj pokretanja sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti po službenoj dužnosti ili na zahtjev bilo kojeg vjerovnika ako je tijekom zastaja sklopljen sporazum u pregovorima iz prvog podstavka.

Sud može ukinuti zastoj na vlastitu inicijativu ili na zahtjev bilo kojeg vjerovnika ako nastavak zastoj ugrožava prava vjerovnika, posebno ako su pregovori narušeni ili ako je postalo očito da nije vjerojatno da će biti zaključeni ili ako je upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima prekršio zabranu da raspolaže svojom imovinom ili je ukloni s državnog područja države članice u kojoj se nalazi poslovni nastan.

4. Na prijedlog upravitelja u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti, sud iz stavka 1. može pokrenuti vrstu postupka u slučaju nesolventnosti navedenog u Prilogu A različitu od vrste čije je pokretanje isprva zatraženo, pod uvjetom da su, prema nacionalnom pravu, ispunjeni uvjeti za pokretanje te vrste postupka i da je ta vrsta postupka najprikladnija spram interesa lokalnih vjerovnika i usklađenosti između glavnog i sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti. Primjenjuje se druga rečenica članka 34.

Članak 39.

Sudsko preispitivanje odluke o pokretanju glavnog postupka u slučaju nesolventnosti

Upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti može osporiti odluku o pokretanju sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti pred sudovima države članice u kojoj je pokrenut sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti, na temelju neusklađenosti postupanja tog suda s uvjetima i zahtjevima iz članka 38.

Članak 40.

Predujam troškova

Kada se prema pravu države članice u kojoj je predloženo pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti zahtijeva da imovina dužnika bude dostatna za pokriće svih ili dijela troškova i izdataka postupka, sud po primitku takvog prijedloga može tražiti od predlagatelja da plati predujam ili osigura odgovarajući iznos za jamstvo.

Članak 41.

Suradnja i komunikacija između upravitelja u slučaju nesolventnosti

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti i upravitelj u slučaju nesolventnosti ili upravitelji iz sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti u vezi s istim dužnikom surađuju međusobno u onoj mjeri u kojoj takva suradnja nije nespojiva s pravilima koja se primjenjuju na dotične postupke. Takva suradnja može biti bilo kojeg oblika, uključujući sklapanje sporazuma ili protokola.

2. Prilikom provedbe suradnje navedene u stavku 1., upravitelji u slučaju nesolventnosti dužni su:

- (a) što je prije moguće jedni drugima proslijediti sve informacije koje mogu biti važne za druge postupke, posebno o napretku postignutom u prijavljivanju i potvrđivanju tražbina i svim mjerama usmjerenima prema spašavanju ili restrukturiranju dužnika ili okončanju postupka, pod uvjetom da su postignute odgovarajuće mjere za zaštitu povjerljivih informacija;
- (b) istražiti mogućnost restrukturiranja dužnika i, ako ta mogućnost postoji, koordinirati razradu i provedbu plana restrukturiranja;
- (c) koordinirati provođenjem realizacije ili korištenjem imovine i poslova dužnika; upravitelj u slučaju nesolventnosti iz sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti daje upravitelju u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti u ranoj fazi prigodu za podnošenje prijedloga o realizaciji ili korištenju imovine u sekundarnom postupku u slučaju nesolventnosti.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* na situacije u kojima, u glavnom ili u sekundarnom postupkom u slučaju nesolventnosti ili u bilo kojem od teritorijalnih postupaka u slučaju nesolventnosti koji se odnose na istog dužnika i koji su u tijeku u isto vrijeme, dužnik ostaje u posjedu svoje imovine.

Članak 42.

Suradnja i komunikacija među sudovima

1. Kako bi se olakšala koordinacija glavnog, teritorijalnog i sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti u vezi s istim dužnikom, sud pred kojim je u tijeku odlučivanje o prijedlogu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili koji je pokrenuo takav postupak surađuje sa svakim drugim sudom pred kojim je u tijeku odlučivanje o prijedlogu za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti ili koji je pokrenuo takav postupak u mjeri u kojoj takva suradnja nije nespojiva s pravilima koja se primjenjuju na svaki od tih postupaka. U tu svrhu sudovi mogu po potrebi imenovati neovisnu osobu ili tijelo da djeluje po njihovim uputama, pod uvjetom da to nije nespojivo s pravilima koja se na njih primjenjuju.

2. Provodeći suradnju iz stavka 1., sudovi, ili bilo koja imenovana osoba ili tijelo koje djeluje u njihovo ime, kako je navedeno u stavku 1., mogu komunicirati izravno ili zatražiti informacije ili pomoći izravno jedni od drugih pod uvjetom da takva komunikacija poštuje postupovna prava stranki u postupku i povjerljivost informacija.

3. Suradnja iz stavka 1. može se provoditi bilo kojim sredstvima koja sud smatra prikladnjima. To se osobito može odnositi na:

- (a) koordinaciju prilikom imenovanja upravitelja u slučaju nesolventnosti;
- (b) komunikaciju o informacijama bilo kojim sredstvima koje sud smatra primjerenima;
- (c) koordinaciju upravljanja i nadzora dužnikove imovine i poslova;
- (d) koordinaciju vođenja rasprava;
- (e) koordinaciju odobravanja protokola, prema potrebi.

Članak 43.

Suradnja i komunikacija između upravitelja u slučaju nesolventnosti i sudova

1. Kako bi se olakšala koordinacija glavnog, teritorijalnog i sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti u odnosu na istog dužnika:

- (a) upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti surađuje i komunicira sa svakim sudom pred kojim je odlučivanje o prijedlogu za pokretanje sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti u tijeku ili koji je pokrenuo takav postupak;
- (b) upravitelj u slučaju nesolventnosti iz teritorijalnog ili sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti surađuje i komunicira sa sudom pred kojim je odlučivanje o prijedlogu za pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti u tijeku ili koji je pokrenuo takav postupak; i
- (c) upravitelj u slučaju nesolventnosti iz teritorijalnog ili sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti surađuje i komunicira sa sudom pred kojim je odlučivanje o prijedlogu za pokretanje drugih teritorijalnih ili sekundarnih postupaka u slučaju nesolventnosti u tijeku ili koji je pokrenuo takav postupak,

u mjeri u kojoj takva suradnja i komunikacija nisu nespojive s pravilima koja se primjenjuju na svaki od tih postupaka i ne povlače za sobom nikakav sukob interesa.

2. Suradnja iz stavka 1. može se provoditi bilo kojim odgovarajućim sredstvima poput onih iz članka 42. stavka 3.

Članak 44.

Troškovi suradnje i komunikacije

Zahtjevi iz članka 42. i 43. ne dovode do toga da sudovi terete jedni druge za troškove suradnje i komunikacije.

Članak 45.

Ostvarivanje vjerovničkih prava

1. Vjerovnik može prijaviti svoju tražbinu u glavnom postupku u slučaju nesolventnosti i u bilo kojem sekundarnom postupku u slučaju nesolventnosti.

2. Upravitelji u slučaju nesolventnosti iz glavnog i svih sekundarnih postupaka u slučaju nesolventnosti prijavljuju u drugim postupcima tražbine koje su već prijavljene u postupcima za koje su oni imenovani, pod uvjetom da se time štite interesi vjerovnika u dalnjem postupku, a što podliježe pravu vjerovnika da se suprotstave tom prijavljivanju ili da povuku prijavljene tražbine gdje to omogućuje mjerodavno pravo.

3. Upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog ili sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti ovlašten je sudjelovati u ostalim postupcima na istoj osnovi kao i vjerovnik, a posebno prisustvovati skupštinama vjerovnika.

Članak 46.

Zastoj postupka realizacije imovine

1. Sud koji je pokrenuo sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti potpuno ili djelomično zastaje s postupkom realizacije imovine na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti. U tom slučaju može zatražiti od upravitelja u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti da poduzme prikladne mjere kako bi jamčio za interes vjerovnika iz sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti i one pojedinačnih kategorija vjerovnika. Takav zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti može biti odbijen samo ako očito nije u interesu vjerovnika iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti. Takav zastoj postupka realizacije imovine može se naložiti na razdoblje do tri mjeseca. Ono se može nastaviti ili obnoviti za sličan period.

2. Sud naveden u stavku 1. okončava zastoj postupka realizacije imovine:
- na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti;
 - po službenoj dužnosti, na zahtjev vjerovnika ili na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti iz sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti ako se ta mjera više ne čini opravdana, posebno što se tiče interesa vjerovnika iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti ili sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti.

Članak 47.

Ovlast upravitelja u slučaju nesolventnosti da predloži planove restrukturiranja

1. Kada pravo države članice u kojoj je pokrenut sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti dopušta da se takav postupak okonča bez likvidacije planom restrukturiranja, stečajnom nagodbom ili usporedivom mjerom, upravitelj u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti ovlašten je da predloži takvu mjeru u skladu s postupkom te države članice.

2. Nikakvo ograničenje vjerovničkih prava koje proizlazi iz mjere navedene u stavku 1. koje je predloženo u sekundarnom postupku u slučaju nesolventnosti, kao što je zastoj plaćanja ili otpust duga, ne smije imati utjecaj u odnosu na dužnikovu imovinu koja nije pokrivena tim postupkom bez suglasnosti svih vjerovnika koji u njima imaju interes.

Članak 48.

Učinak okončanja postupka u slučaju nesolventnosti

1. Ne dovodeći u pitanje članak 49., okončanje postupka u slučaju nesolventnosti ne sprečava nastavak drugih postupaka u slučaju nesolventnosti koji se odnose na istog dužnika, a koji u tom trenutku još uvijek traju.

2. Ako postupak u slučaju nesolventnosti nad pravnom osobom ili trgovackim društvom u državi članici u kojoj je statutarno sjedište te osobe ili trgovackog društva podrazumijeva prestanak pravne osobe ili trgovackog društva, ta pravna osoba ili trgovacko društvo ne prestaje postojati sve dok se ne okončaju svi drugi postupci u slučaju nesolventnosti nad istim dužnikom ili dok upravitelj u slučaju nesolventnosti ili upravitelji u takvim postupcima ne daju suglasnost za prestanak.

Članak 49.

Imovina preostala u sekundarnom postupku u slučaju nesolventnosti

Ako je likvidacijom imovine u sekundarnom postupku u slučaju nesolventnosti moguće namiriti sve tražbine dopuštene na temelju tog postupaka, upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u tom postupku odmah upravitelju u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti izvršava prijenos bilo koje preostale imovine.

Članak 50.

Naknadno pokretanje glavnog postupka u slučaju nesolventnosti

Kada se postupci navedeni u članku 3. stavku 1. pokreću nakon pokretanja postupaka navedenih u članku 3. stavku 2. u drugoj državi članici, članci 41., 45., 46., 47. i 49. važe za one koji su pokrenuti prvi, ako to dozvoljava tijek tih postupaka.

Članak 51.

Konverzija sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti

1. Na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti iz glavnog postupka u slučaju nesolventnosti sud države članice u kojoj je pokrenut sekundarni postupak u slučaju nesolventnosti može naložiti konverziju sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti u drugu vrstu postupka u slučaju nesolventnosti navedenog u Prilogu A pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti za pokretanje te vrste postupka prema nacionalnom pravu i da je ta vrsta postupka najprikladnija spram interesa lokalnih vjerovnika i usklađenosti glavnog i sekundarnog postupka u slučaju nesolventnosti.

2. Prilikom razmatranja zahtjeva iz stavka 1., sud može tražiti informacije od upravitelja u slučaju nesolventnosti koji su uključeni u oba postupka.

Članak 52.

Mjere osiguranja

Kada sud države članice koji ima nadležnost na temelju članka 3. stavka 1. imenuje privremenog upravitelja kako bi osigurao zaštitu dužnikove imovine, taj privremeni upravitelj ovlašten je zatražiti bilo kakve mjere radi osiguranja i zaštite bilo kojeg dijela dužnikove imovine koji se nalazi u drugoj državi članici, kako je predviđeno pravom te države članice, za razdoblje između prijedloga za pokretanje postupka u slučaju nesolventnosti i odluke o pokretanju postupka.

POGLAVLJE IV.

DAVANJE INFORMACIJA VJEROVNICIMA I PRIJAVA NJIHOVIH TRAŽBINA

Članak 53.

Pravo na prijavu tražbina

Bilo koji strani vjerovnik može prijaviti tražbine u postupku u slučaju nesolventnosti bilo kojim sredstvom komunikacije koje je prihvaćeno u pravu države članice u kojoj je pokrenut postupak. Za isključivu svrhu prijave tražbina nije obvezno zastupanje od strane odvjetnika ili drugog pravnog stručnjaka.

Članak 54.

Dužnost obavještavanja vjerovnika

1. Čim se u državi članici pokrene postupak u slučaju nesolventnosti, nadležni sud te države ili upravitelj u slučaju nesolventnosti kojeg je imenovao taj sud odmah obavještavaju poznate strane vjerovnike.

2. Informacije iz stavka 1., dane u pojedinačnoj obavijesti, posebno uključuju rokove, kazne propisane u vezi s takvim rokovima, tijelo ili instituciju ovlaštenu da zaprimi prijavu tražbine i bilo koje druge propisane mjere. Takva obavijest također navodi trebaju li vjerovnici, čije tražbine imaju pravo prvenstva ili koje su osigurane stvarnim pravom, prijaviti svoje tražbine. Obavijest također sadrži primjerak standardnog obrasca za prijavu tražbina iz članka 55. ili informaciju o tome gdje je taj obrazac dostupan.

3. Informacije iz ovog članka stavaka 1. i 2. pružaju se upotrebot standardnog obrasca za obavijesti koji će se odrediti u skladu s člankom 88. Obrazac se objavljuje na europskom portalu e-pravosuđe i nosi naslov „Obavijest o postupku u slučaju nesolventnosti” na svim službenim jezicima institucija Unije. Obrazac se šalje na službenom jeziku države u kojoj je pokrenut postupak ili, ako u toj državi članici postoji nekoliko službenih jezika, na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika mjesta u kojem je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti, ili na drugom jeziku za koji je ta država navela da ga može prihvati u skladu s člankom 55. stavkom 5. ako se može prepostaviti da je stranim vjerovnicima lakše razumjeti taj jezik.

4. U postupku u slučaju nesolventnosti koji se odnosi na pojedince koji ne ostvaruju poslovnu ili profesionalnu aktivnost, upotreba standardnog obrasca iz ovog članka nije obvezna ako se od vjerovnika ne zahtijeva da prijave svoje tražbine kako bi se njihove tražbine uzele u obzir u postupku.

Članak 55.

Postupak za prijavu tražbina

1. Svaki strani vjerovnik može prijaviti svoju tražbinu upotrebom standardnog obrasca za prijavu tražbina koji će se odrediti u skladu s člankom 88. Obrazac nosi naslov „Prijava tražbina” na svim službenim jezicima institucija Unije.

2. Standardni obrazac za prijavu tražbina iz stavka 1. sadrži sljedeće informacije:
- (a) ime, poštansku adresu, adresu elektroničke pošte, ako postoji, osobni identifikacijski broj, ako postoji, i bankovne podatke stranog vjerovnika iz stavka 1.;
 - (b) iznos tražbine, navodeći glavnici i, ako je primjenjivo, kamate te datum kad je nastala i datum kad je dospjela, ako su različiti;
 - (c) ako se potražuju kamate, kamatnu stopu, podatak o tome jesu li kamate pravne ili ugovorne prirode, razdoblje za koje se potražuju kamate i kapitalizirani iznos kamata;
 - (d) ako se potražuju troškovi koji su nastali prilikom dokazivanja tražbine prije pokretanja postupka, iznos i pojedinosti o tim troškovima;
 - (e) prirodu tražbine;
 - (f) je li zatražen status povlaštenog vjerovnika i osnovu te prijave;
 - (g) poziva li se na stvarnopravno osiguranje ili zadržavanje prava vlasništva u odnosu na tražbinu i, ako to jest slučaj, koja je imovina obuhvaćena založnim pravom na koje se poziva, datum na koji je osiguranje odobreno i, kad je osiguranje upisano, referentni broj; te
 - (h) traži li se kompenzacija i, ako je to slučaj, iznose međusobnih tražbina koje postoje na datum kad je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti, datum na koji su nastale i neto iznos zatražene kompenzacije.

Standardnom obrascu za prijavu tražbina prilaže se preslike svih popratnih dokumenata.

3. U standardnom obrascu za prijavu tražbina navodi se da pružanje informacija u vezi s bankovnim podacima i osobnim identifikacijskim brojem vjerovnika iz stavka 2. točke (a) nije obvezno.

4. Ako vjerovnik prijavljuje tražbinu drugim sredstvima, a ne standardnim obrascem iz stavka 1., prijava mora sadržati informacije iz stavka 2.

5. Tražbine se mogu prijavljivati na bilo kojem službenom jeziku institucija Unije. Sud, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima od vjerovnika mogu zahtijevati da osigura prijevod na službeni jezik države u kojoj je postupak pokrenut ili, ako u toj državi članici postoji nekoliko službenih jezika, na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika mesta u kojem je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti, ili na drugi jezik za koji je ta država članica navela da ga može prihvati. Svaka država članica navodi prihvaća li bilo koji službeni jezik institucija Unije koji nije njezin u svrhu prijave tražbina.

6. Tražbine se prijavljuju u roku koji je određen pravom države u kojoj je postupak pokrenut. U slučaju stranog vjerovnika taj rok ne može biti kraći od 30 dana nakon dana objave pokretanja postupka u slučaju nesolventnosti u registru nesolventnosti države u kojoj je postupak pokrenut. Ako se država članica poziva na članak 24. stavak 4. taj rok ne može biti kraći od 30 dana nakon što je vjerovnik obaviješten u skladu s člankom 54.

7. Ako sud, upravitelj u slučaju nesolventnosti ili dužnik sa zadržanim ovlastima imaju sumnje u vezi s tražbinom prijavljenom u skladu s ovim člankom, oni vjerovniku daju mogućnost pružanja dodatnih dokaza o postojanju i iznosu tražbine.

POGLAVLJE V.

POSTUPAK U SLUČAJU NESOLVENTNOSTI NAD ČLANOVIMA SKUPINE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA

ODJELJAK 1.

Suradnja i komunikacija

Članak 56.

Suradnja i komunikacija između upravitelja u slučaju nesolventnosti

1. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti odnosi na dva ili više članova skupine trgovackih društava, upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u postupku koji se tiče člana skupine surađuje sa svakim upraviteljem u slučaju nesolventnosti imenovanim u postupku koji se tiče drugog člana iste skupine u mjeri u kojoj je takva suradnja

odgovarajuća za olakšavanje učinkovitog upravljanja tim postupkom, nije nespojiva s pravilima koja se primjenjuju na takav postupak i za sobom ne povlači nikakav sukob interesa. Ta suradnja može biti u bilo kojem obliku, uključujući sklapanje sporazumâ ili protokolâ.

2. Prilikom provedbe suradnje navedene u stavku 1., upravitelji u slučaju nesolventnosti dužni su
 - (a) što je moguće prije proslijediti jedni drugima bilo kakvu informaciju koja može biti važna za druge postupke, pod uvjetom da su postignute odgovarajuće mјere za zaštitu povjerljivih informacija;
 - (b) razmotriti postoje li mogućnosti za koordinaciju upravljanja i nadzora poslova članova skupine koji su predmet postupka u slučaju nesolventnosti i, ako postoje, koordinirati takvo upravljanje i nadzor;
 - (c) razmotriti postoje li mogućnosti za restrukturiranje članova skupine koji su predmet postupka u slučaju nesolventnosti i, ako postoje, koordinirati u pogledu prijedloga i pregovora o koordiniranom planu restrukturiranja.

Za potrebe točaka (b) i (c) svi ili neki upravitelji u slučaju nesolventnosti iz stavka 1. mogu se dogovoriti da dodijele dodatne ovlasti upravitelju u slučaju nesolventnosti imenovanom u jednom od postupaka ako je takav dogovor dopušten pravilima koja se primjenjuju na svaki od postupaka. Oni se također mogu dogovoriti o raspodjeli pojedinih zadataka među sobom ako je takva raspodjela zadataka dopuštena pravilima koja se primjenjuju za svaki od postupaka.

Članak 57.

Suradnja i komunikacija među sudovima

1. Ako se postupak u slučaju nesolventnosti odnosi na dva ili više članova skupine trgovачkih društava, sud koji je pokrenuo takav postupak surađuje s bilo kojim drugim sudom pred kojim je u tijeku odlučivanje o prijedlogu za pokretanje postupka koji se tiče drugog člana iste skupine ili koji je pokrenuo takav postupak u mjeri u kojoj takva suradnja olakšava učinkovito upravljanje postupkom, nije nespojiva s pravilima koja se primjenjuju na njih i ne obuhvaća nikakav sukob interesa. U tu svrhu sudovi mogu prema potrebi imenovati neovisnu osobu ili tijelo da djeluje prema njihovim uputama, pod uvjetom da to nije nespojivo s pravilima koja se na njih primjenjuju.

2. Provodeći suradnju iz stavka 1., sudovi, ili bilo koja imenovana osoba ili tijelo koje djeluje u njihovo ime, kako je navedeno u stavku 1., mogu komunicirati izravno jedni s drugima ili tražiti informacije ili pomoć izravno jedni od drugih pod uvjetom da takva komunikacija poštuje postupovna prava strana u postupku i povjerljivost informacija.

3. Suradnja iz stavka 1. može se provoditi bilo kojim sredstvima koja sud smatra prikladnima. Ona može osobito uključivati:

- (a) koordinaciju prilikom imenovanja upravitelja u slučaju nesolventnosti;
- (b) komunikaciju o informacijama bilo kojim sredstvima koja sud smatra primjerenima;
- (c) koordinaciju upravljanja i nadzora imovine i poslova članova skupine;
- (d) koordinaciju vođenja rasprava;
- (e) koordinaciju odobravanja protokola, prema potrebi.

Članak 58.

Suradnja i komunikacija između upravitelja u slučaju nesolventnosti i sudova

Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u postupku u slučaju nesolventnosti koji se tiče člana skupine trgovачkih društava:

- (a) surađuje i komunicira sa svakim sudom pred kojim je u tijeku odlučivanje o prijedlogu za pokretanje postupka u odnosu na drugog člana iste skupine trgovачkih društava ili koji je pokrenuo takav postupak; i
- (b) može zatražiti informacije od tog suda koje se odnose na postupak koji se tiče drugog člana skupine ili tražiti pomoć u vezi s postupkom u kojem je imenovan,

u mjeri u kojoj su takva suradnja i komunikacija primjerene za olakšavanje učinkovitog upravljanja postupkom, ne obuhvaćaju nikakav sukob interesa i nisu nespojive s pravilima koja se na njih primjenjuju.

Članak 59.

Troškovi suradnje i komunikacije u postupku koji se tiče članova skupine trgovačkih društava

Troškovi suradnje i komunikacije propisani člancima od 56. do 60. koji nastanu za upravitelja u slučaju nesolventnosti ili sud smatraju se troškovima koji su nastali u odgovarajućem postupku.

Članak 60.

Ovlasti upravitelja u slučaju nesolventnosti u postupku koji se tiče članova skupine trgovačkih društava

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u postupku u slučaju nesolventnosti koji je pokrenut u odnosu na člana skupine trgovačkih društava može, u mjeri u kojoj je prikladno kako bi se olakšalo učinkovito upravljanje postupkom:

- (a) očitovati se u svakom postupku pokrenutom u odnosu na bilo kojeg drugog člana iste skupine;
- (b) zatražiti zastoj svake mјere koja se odnosi na realizaciju imovine u postupku koji je pokrenut u pogledu bilo kojeg drugog člana iste skupine, pod uvjetom da:
 - i. u skladu s člankom 56. stavkom 2. točkom (c) predložen je plan restrukturiranja za sve ili za neke članove skupine za koje je pokrenut postupak u slučaju nesolventnosti te ima razumne izglede za uspjeh;
 - ii. takav je zastoj nužan da bi se osigurala ispravna provedba plana restrukturiranja;
 - iii. plan restrukturiranja koristio bi vjerovnicima iz postupku za koji se zastoj traži; i
 - iv. ni postupak u slučaju nesolventnosti u kojem je upravitelj u slučaju nesolventnosti iz stavka 1. ovog članka imenovan ni postupak u odnosu na koji se traži zastoj ne podliježu koordinaciji u skladu s odjeljkom 2. ovog poglavљa;
- (c) zatražiti pokretanje postupka koordinacije skupine u skladu s člankom 61.

2. Sud pred kojim je pokrenut postupak iz stavka 1. točke (b) zastaje sa svakom mjerom u vezi s realizacijom imovine u postupku potpuno ili djelomično ako utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. točke (b).

Prije nego što naloži zastoj, sud saslušava upravitelja u slučaju nesolventnosti imenovanog u postupku za koji se traži zastoj. Takav zastoj može se naložiti na bilo koje razdoblje ne dulje od tri mjeseca, koje sud smatra prikladnim i koje je u skladu s pravilima koja se primjenjuju na postupak.

Sud koji naloži zastoj može zahtijevati od upravitelja u slučaju nesolventnosti iz stavka 1. da poduzme sve odgovarajuće mјere dostupne u okviru nacionalnog prava kako bi zajamčio interes vjerovnika u postupku.

Sud može produžiti trajanje zastaja za dodatno takvo razdoblje ili razdoblja, kako smatra prikladnim, a koja su u skladu s pravilima koja se primjenjuju na postupak pod uvjetom da su uvjeti iz stavka 1. točke (b) podtočaka od ii. do iv. i dalje ispunjeni te da ukupno trajanje zastaja (početno razdoblje zajedno sa svakim takvim produženjem) ne traje dulje od šest mjeseci.

ODJELJAK 2.

Koordinacija

Pododjeljak 1.

Postupak

Članak 61.

Zahtjev za pokretanje postupka koordinacije skupine

1. Upravitelj imenovan u postupku u slučaju nesolventnosti pokrenutom u vezi s članom skupine može zatražiti postupak koordinacije skupine pred bilo kojim sudom koji ima nadležnost nad postupkom u slučaju nesolventnosti člana skupine.

2. Zahtjev iz stavka 1. podnosi se u skladu s uvjetima koji su predviđeni pravom mjerodavnim za postupak u kojemu je imenovan upravitelj u slučaju nesolventnosti.

3. Uz zahtjev iz stavka 1. prilaže se:

- (a) prijedlog osobe koja se treba imenovati koordinatorom skupine („koordinator”), pojedinosti o njezinoj prihvatljivosti na temelju članka 71., pojedinosti o njezinim kvalifikacijama i njezin pisani pristanak da djeluje kao koordinator;
- (b) nacrt predložene koordinacije skupine, a osobito razloge zbog kojih su ispunjeni uvjeti navedeni u članku 63. stavku 1.;
- (c) popis imenovanih upravitelja u slučaju nesolventnosti u vezi s članovima skupine te, prema potrebi, sudova i nadležnih tijela koji sudjeluju u postupku u slučaju nesolventnosti u vezi s članovima skupine;
- (d) nacrt procjene troškova predložene koordinacije skupine i procjenu udjela u tim troškovima koji treba platiti svaki član skupine.

Članak 62.

Pravo prvenstva

Ne dovodeći u pitanje članak 66., ako se pokretanje postupka koordinacije skupine zatraži pred sudovima različitih država članica, svaki sud osim prvog suda koji je zaprimio zahtjev odbija nadležnost u korist tog suda.

Članak 63.

Obavijest suda koji je zaprimio zahtjev

1. Sud koji je zaprimio zahtjev za pokretanje postupka koordinacije skupine što je prije moguće dostavlja obavijest o zahtjevu za pokretanje postupka koordinacije skupine i o predloženom koordinatoru upraviteljima u slučaju nesolventnosti imenovanima u vezi s članovima skupine, kako je naznačeno u zahtjevu navedenom u članku 61. stavku 3. točki (c), ako utvrdi:

- (a) da je pokretanje takvog postupka primjерeno za olakšavanje učinkovitog upravljanja postupkom u slučaju nesolventnosti u vezi s različitim članovima skupine;
- (b) nijedan vjerovnik ni jednog člana skupine za kojeg se očekuje da će sudjelovati u postupku vjerojatno neće biti u finansijski nepovoljnem položaju zbog uključivanja tog člana u takav postupak; te
- (c) predloženi koordinator ispunjava uvjete utvrđene u članku 71.

2. U obavijesti iz stavka 1. ovog članka navode se elementi iz članka 61. stavka 3. točaka od (a) do (d).

3. Obavijest iz stavka 1. šalje se preporučenim pismom s povratnicom.

4. Sud koji je zaprimio zahtjev daje prigodu upraviteljima u slučaju nesolventnosti koji sudjeluju u postupku da se očituju.

Članak 64.

Prigovori upravitelja u slučaju nesolventnosti

1. Upravitelj u slučaju nesolventnosti imenovan u odnosu na bilo kojeg člana skupine može prigovoriti:

- (a) uključenju u postupak koordinacije skupine postupka u slučaju nesolventnosti u odnosu na koji je imenovan; ili
- (b) osobi koja se predlaže za koordinatora.

2. Prigovori na temelju stavka 1. ovog članka podnose se sudu iz članka 63. u roku od 30 dana otkada upravitelj u slučaju nesolventnosti iz stavka 1. ovog članka zaprimi obavijest o zahtjevu za pokretanje postupka koordinacije skupine.

Prigovor se može uložiti na standardnom obrascu određenom u skladu s člankom 88.

3. Prije donošenja odluke o sudjelovanju ili nesudjelovanju u koordinaciji u skladu sa stavkom 1. točkom (a), upravitelj u slučaju nesolventnosti pribavlja bilo kakvo odobrenje koje može biti potrebno po pravu države u kojoj je pokrenut postupak za koji je imenovan.

Članak 65.

Posljedice prigovora uključenju u koordinaciju skupine

1. Ako je upravitelj u slučaju nesolventnosti prigovorio uključenju postupka u odnosu na koji je imenovan u postupak koordinacije skupine, taj se postupak ne uključuje u postupak koordinacije skupine.

2. Ovlasti suda iz članka 68. ili koordinatora koje proizlaze iz tog postupka nemaju učinak u odnosu na tog člana te ne proizvode troškove za tog člana.

Članak 66.

Izbor suda za postupak koordinacije skupine

1. Ako se najmanje dvije trećine svih upravitelja u slučaju nesolventnosti imenovanih u postupku u slučaju nesolventnosti u vezi s članovima skupine sporazumi da je nadležni sud druge države članice najprimjereniji sud za pokretanje postupka koordinacije skupine, taj sud ima isključivu nadležnost.

2. Izbor suda ostvaruje se zajedničkim pismenim sporazumom ili sporazumom potvrđenim u pisanim oblicima. Izbor suda može se ostvariti do trenutka pokretanja postupka koordinacije skupine u skladu s člankom 68.

3. Svaki sud osim nadležnog suda iz stavka 1. odbija nadležnost u korist tog suda.

4. Zahtjev za pokretanje postupka koordinacije skupine podnosi se sudu o kojem je postignut dogovor u skladu s člankom 61.

Članak 67.

Posljedice prigovora za predloženog koordinatora

Ako su zaprimljeni prigovori na osobu koja je predložena za koordinatora koje je uputio upravitelj u slučaju nesolventnosti koji ujedno ne prigovara uključenju u postupak koordinacije skupine člana u odnosu na kojeg je imenovan, sud se može suzdržati od imenovanja te osobe i pozvati upravitelja u slučaju nesolventnosti koji je prigovorio da podnese novi zahtjev u skladu s člankom 61. stavkom 3.

Članak 68.

Odluka o pokretanju postupka koordinacije skupine

1. Nakon što istekne rok iz članka 64. stavka 2., sud može pokrenuti postupak koordinacije skupine ako utvrdi da su uvjeti iz članka 63. stavka 1. ispunjeni. U tom slučaju sud:

- (a) imenuje koordinatora;
- (b) odlučuje o nacrtu koordinacije; i
- (c) odlučuje o procjeni troškova i o udjelu koji trebaju platiti članovi skupine.

2. O odluci o pokretanju postupka koordinacije skupine obavješćuju se upravitelji u slučaju nesolventnosti koji sudjeluju i koordinator.

Članak 69.**Naknadno uključivanje upravitelja u slučaju nesolventnosti**

1. U skladu sa svojim nacionalnim pravom, svaki upravitelj u slučaju nesolventnosti može zatražiti, nakon odluke suda iz članka 68., uključenje postupka u odnosu na koji je imenovan ako je:
 - (a) postojao prigovor uključenju postupka u slučaju nesolventnosti u postupak koordinacije skupine; ili
 - (b) postupak u slučaju nesolventnosti u pogledu člana skupine pokrenut nakon što je sud pokrenuo postupak koordinacije skupine.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., koordinator može prihvati takav zahtjev nakon savjetovanja s upraviteljima u slučaju nesolventnosti koji sudjeluju ako:
 - (a) utvrdi da su zadovoljeni uvjeti iz članka 63. stavka 1. točaka (a) i (b), uzimajući u obzir fazu u kojoj se nalazi postupak koordinacije skupine u vrijeme podnošenja zahtjeva; ili
 - (b) o tome se slože svi upravitelji u slučaju nesolventnosti koji sudjeluju, podložno uvjetima iz njihovog nacionalnog prava.
3. Koordinator obavješćuje sud i upravitelje u slučaju nesolventnosti koji sudjeluju o svojoj odluci u skladu sa stavkom 2. i o razlozima na kojima se ona temelji.
4. Svaki upravitelj u slučaju nesolventnosti koji sudjeluje odnosno svaki upravitelj u slučaju nesolventnosti čiji je zahtjev za uključenje u postupak koordinacije skupine odbijen, može osporiti odluku iz stavka 2. u skladu s postupkom utvrđenim u pravu države članice u kojoj je pokrenut postupak koordinacije skupine.

Članak 70.**Preporuke i plan koordinacije skupine**

1. Pri vođenju postupka u slučaju nesolventnosti, upravitelji u slučaju nesolventnosti razmatraju preporuke koordinatora i sadržaj plana koordinacije skupine iz članka 72. stavka 1.
2. Upravitelj u slučaju nesolventnosti nije obvezan slijediti u potpunosti ili djelomično ni koordinatorove preporuke ni plan koordinacije skupine.

Ako ne slijedi koordinatorove preporuke ili plan koordinacije skupine, on navodi razloge zbog kojih to ne čini osobama ili tijelima kojima podnosi izvješće u skladu sa svojim nacionalnim pravom, kao i koordinatoru.

Pododjeljak 2.**Opće odredbe****Članak 71.****Koordinator**

1. Koordinator skupine je osoba koja je prihvatljiva prema pravu države članice da djeluje kao upravitelj u slučaju nesolventnosti.
2. Koordinator ne smije biti jedan od upravitelja u slučaju nesolventnosti imenovanih za postupanje u odnosu na bilo kojeg člana skupine te nije u sukobu interesa u odnosu na članove skupine, njihove vjerovnike i upravitelje u slučaju nesolventnosti imenovane u odnosu na bilo kojeg člana skupine.

Članak 72.**Zadaće i prava koordinatora**

1. Koordinator:
 - (a) određuje i izrađuje načrt preporuka za koordinirano vođenje postupka u slučaju nesolventnosti;
 - (b) predlaže plan koordinacije skupine kojim se utvrđuje, opisuje i preporučuje sveobuhvatan paket mjera koji je primjereno cjelovitom pristupu za rješavanje nesolventnosti članova skupine. Plan može posebno obuhvaćati prijedloge o:

- i. mjerama koje treba poduzeti kako bi se ponovno uspostavila gospodarska uspješnost i finansijska stabilnost skupine ili bilo kojeg njezina dijela;
 - ii. rješavanju sporova unutar skupine u vezi s transakcijama i tužbama radi pobijanja dužnikovih radnji unutar skupine;
 - iii. sporazumima između upravitelja u slučaju nesolventnosti nesolventnih članova skupine.
2. Koordinator također može:
- (a) očitovati se i sudjelovati u bilo kojem postupku pokrenutom u odnosu na bilo kojeg člana skupine, posebno prisustvovanjem na skupštinama vjerovnika;
 - (b) posredovati u svakom sporu koji nastane između dva ili više upravitelja u slučaju nesolventnosti članova skupine;
 - (c) predstaviti i objasniti svoj plan koordinacije skupine osobama ili tijelima kojima podnosi izvješće u skladu sa svojim nacionalnim pravom;
 - (d) zatražiti informacije od bilo kojeg upravitelja u slučaju nesolventnosti u odnosu na bilo kojeg člana skupine kada te informacije jesu ili bi mogle biti korisne kod utvrđivanja i izrade nacrta strategija i mjera za koordinaciju postupaka; te
 - (e) zatražiti na razdoblje do šest mjeseci zastoj postupka pokrenutog u pogledu bilo kojeg člana skupine, pod uvjetom da je takav zastoj nužan radi osiguranja ispravne provedbe plana i pod uvjetom da bi od njega imali koristi vjerovnici iz postupka za koji se zastoj traži; ili zatražiti ukidanje bilo kojeg postojećeg zastoja. Takav se zahtjev podnosi sudu koji je pokrenuo postupak za koji se zastoj traži.
3. Plan iz stavka 1. točke (b) ne smije uključivati preporuke s obzirom na bilo kakvu konsolidaciju postupka ili nesolvencijsku masu.
4. Zadaće i prava koordinatora, kako su definirani u ovom članku, ne odnose se na bilo kojeg člana skupine koji ne sudjeluje u postupku koordinacije skupine.
5. Koordinator obavlja svoje dužnosti nepristrano i s dužnom pažnjom.
6. Kada koordinator smatra da ispunjavanje njegovih zadaća zahtijeva značajno povećanje troškova u usporedbi s procjenom troškova iz članka 61. stavka 3. točke (d) te u bilo kojem slučaju kada troškovi prekorače 10 % procijenjenih troškova, koordinator
- (a) obavješćuje bez odgode upravitelje u slučaju nesolventnosti koji sudjeluju; i
 - (b) traži prethodno odobrenje suda koji je pokrenuo postupak koordinacije skupine.

Članak 73.

Jezici

1. Koordinator komunicira s upraviteljem u slučaju nesolventnosti člana skupine koji sudjeluje na jeziku dogovorenom s upraviteljem u slučaju nesolventnosti ili, u nedostatku dogovora, na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika institucija Unije i suda koji je pokrenuo postupak u odnosu na tog člana skupine.
2. Koordinator komunicira sa sudom na službenom jeziku u primjeni na tom sudu.

Članak 74.

Suradnja između upravitelja u slučaju nesolventnosti i koordinatora

1. Upravitelji u slučaju nesolventnosti imenovani u vezi s članovima skupine i koordinator surađuju jedni s drugima u mjeri u kojoj takva suradnja nije nespojiva s pravilima koja se primjenjuju na odgovarajući postupak.
2. Upravitelji u slučaju nesolventnosti osobito priopćuju bilo kakve informacije koje su relevantne za koordinatora u obavljanju njegovih zadaća.

Članak 75.**Opoziv imenovanja koordinatora**

Sud opoziva imenovanje koordinatora po službenoj dužnosti ili na zahtjev upravitelja u slučaju nesolventnosti člana skupine koji sudjeluje ako:

- (a) koordinator djeluje na štetu vjerovnika člana skupine koji sudjeluje; ili
- (b) koordinator ne ispunjava svoje obveze iz ovog poglavlja.

Članak 76.**Dužnik sa zadržanim ovlastima**

Odredbe iz ovog poglavlja koje se primjenjuju na upravitelja u slučaju nesolventnosti primjenjuju se prema potrebi i na dužnika sa zadržanim ovlastima.

Članak 77.**Troškovi i raspodjela**

1. Naknada za koordinatora je primjerena, proporcionalna obavljenim zadaćama i odražava razumne rashode.
2. Kada završi svoje zadaće, koordinator utvrđuje završni popis troškova i udio koji treba platiti svaki član te podnosi to izvješće svakom upravitelju u slučaju nesolventnosti koji sudjeluje i sudu koji je pokrenuo postupak koordinacije.
3. Ako nema prigovora upravitelja u slučaju nesolventnosti u roku od 30 dana od zaprimanja popisa iz stavka 2., smatra se da su troškovi i udio koji treba platiti svaki član dogovoren. Popis se podnosi na potvrdu sudu koji je pokrenuo postupak koordinacije.
4. U slučaju prigovora sud koji je pokrenuo postupak koordinacije skupine, na prijedlog koordinatora ili bilo kojeg upravitelja u slučaju nesolventnosti koji sudjeluje, donosi odluku o troškovima i udjelu koji treba platiti svaki član u skladu s kriterijima iz stavka 1. ovog članka te uzimajući u obzir procjenu troškova iz članka 68. stavka 1. i, prema potrebi, članka 72. stavka 6.
5. Svaki upravitelj u slučaju nesolventnosti koji sudjeluje može osporiti odluku iz stavka 4. u skladu s postupkom utvrđenim u skladu s pravom države članice u kojoj je pokrenut postupak koordinacije skupine.

POGLAVLJE VI.**ZAŠTITA PODATAKA****Članak 78.****Zaštita podataka**

1. Nacionalni propisi kojima se provodi Direktiva 95/46/EZ primjenjuju se na obradu osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u skladu s ovom Uredbom, pod uvjetom da to ne utječe na postupak obrade iz članka 3. stavka 2. Direktive 95/46/EZ.
2. Uredba (EZ) br. 45/2001 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provodi Komisija u skladu s ovom Uredbom.

Članak 79.**Odgovornosti država članica u vezi s obradom osobnih podataka u nacionalnim registrima nesolventnosti**

1. Svaka država članica Komisiji dostavlja ime fizičke ili pravne osobe, tijela javne vlasti, agencije ili bilo kojeg drugog tijela koje odredi nacionalnim pravom da obavlja funkcije regulatora u skladu s člankom 2. točkom (d) Direktive 95/46/EZ, kako bi se objavilo na europskom portalu e-pravosuđe.

2. Države članice osiguravaju provođenje tehničkih mjera za osiguranje sigurnosti osobnih podataka koji se obrađuju u njihovim nacionalnim registrima nesolventnosti iz članka 24.

3. Države članice odgovorne su za provjeru da regulator, koji je imenovan u okviru nacionalnog prava u skladu s člankom 2. točkom (d) Direktive 95/46/EZ, osigurava poštovanje načela kvalitete podataka, posebice točnost i ažuriranje podataka pohranjenih u nacionalnim registrima nesolventnosti.

4. Države članice odgovorne su, u skladu s Direktivom 95/46/EZ, za sakupljanje i pohranu podataka u nacionalnim bazama podataka i za odluke donesene kako bi takvi podaci postali dostupni u međusobno povezanom registru koji se može pretraživati putem europskog portala e-pravosuđe.

5. U sklopu informacija koje bi trebalo pružiti osobama čiji se podaci obrađuju kako bi im se omogućilo da ostvare svoja prava, a posebno pravo na brisanje podataka, države članice obavješćuju osobe čiji se podaci obrađuju o razdoblju dostupnosti određenom za osobne podatke pohranjene u registrima nesolventnosti.

Članak 80.

Odgovornosti Komisije u vezi s obradom osobnih podataka

1. Komisija ispunjava dužnosti regulatora u skladu s člankom 2. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 45/2001 u skladu sa svojim odgovarajućim odgovornostima utvrđenim u ovom članku.

2. Komisija definira potrebne politike i primjenjuje potrebna tehnička rješenja kako bi ispunila svoje obveze u okviru funkcije regulatora.

3. Komisija provodi tehničke mјere potrebne kako bi se osigurala sigurnost osobnih podataka u prijenosu, a posebno povjerljivost i cjelovitost svakog prijenosa na i s europskog portala e-pravosuđe.

4. Obveze Komisije ne utječu na odgovornosti država članica i drugih tijela za sadržaj i rad međusobno povezanih nacionalnih baza podataka kojima upravljaju.

Članak 81.

Obveze obavješćivanja

Ne dovodeći u pitanje informacije koje je potrebno dati osobama čiji se podaci obrađuju u skladu s člancima 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 45/2001, Komisija obavješćuje osobe čiji se podaci obrađuju, objavom putem europskog portala e-pravosuđe, o svojoj ulozi u obradi podataka i namjenama za koje će se ti podaci obrađivati.

Članak 82.

Pohranjivanje osobnih podataka

Što se tiče informacija iz međusobno povezanih nacionalnih baza podataka, nikakvi osobni podaci o osobama čiji se podaci obrađuju ne pohranjuju se na europskom portalu e-pravosuđe. Svi takvi podaci pohranjuju se u nacionalnim bazama podataka kojima upravljaju države članice ili druga tijela.

Članak 83.

Pristup osobnim podacima putem europskog portala e-pravosuđe

Osobni podaci pohranjeni u nacionalnim registrima nesolventnosti iz članka 24. moraju biti dostupni putem europskog portala e-pravosuđe dok god su dostupni prema nacionalnom pravu.

POGLAVLJE VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 84.***Vrijeme primjene**

1. Odredbe ove Uredbe primjenjuju se samo na postupke u slučaju nesolventnosti pokrenute nakon 26. lipnja 2017. Dužnikove radnje poduzete prije tog datuma ostaju uređene pravom koje se na njih primjenjivalo u vrijeme kada su poduzete.

2. Neovisno o članku 91. ove Uredbe, Uredba (EZ) br. 1346/2000 nastavlja se primjenjivati na postupke u slučaju nesolventnosti koji su obuhvaćeni područjem primjene te Uredbe, a koji su pokrenuti prije 26. lipnja 2017.

*Članak 85.***Odnos prema konvencijama**

1. U odnosu na pitanja na koja se odnosi, ova Uredba u odnosima između država članica zamjenjuje konvencije sklopljene između dvije ili više država članica i to posebno:

- (a) Konvenciju između Belgije i Francuske o nadležnosti, valjanosti i izvršavanju odluka, arbitražnih odluka i vjerodostojnosti isprava, potpisano u Parizu 8. srpnja 1899.;
- (b) Konvenciju između Belgije i Austrije o stečaju, stečajnim nagodbama i obustavi plaćanja (s Dodatnim protokolom od 13. lipnja 1973.), potpisano u Bruxellesu 16. srpnja 1969.;
- (c) Konvenciju između Belgije i Nizozemske o teritorijalnoj nadležnosti, stečaju i valjanosti i provedivosti odluka, arbitražnih odluka i vjerodostojnosti isprava, potpisano u Bruxellesu 28. ožujka 1925.;
- (d) Ugovor između Njemačke i Austrije o stečaju i stečajnim nagodbama, potpisano u Beču 25. svibnja 1979.;
- (e) Konvenciju između Francuske i Austrije o nadležnosti, priznavanju i izvršavanju odluka o stečaju, potpisano u Beču 27. veljače 1979.;
- (f) Konvenciju između Francuske i Italije o provedivosti odluka u građanskim i trgovackim predmetima, potpisano u Rimu 3. lipnja 1930.;
- (g) Konvenciju između Italije i Austrije o stečaju i stečajnim nagodbama, potpisano u Rimu 12. srpnja 1977.;
- (h) Konvenciju između Kraljevine Nizozemske i Savezne Republike Njemačke o međusobnom priznavanju i izvršavanju odluka i drugih izvršnih isprava u građanskim i trgovackim predmetima, potpisano u Haagu 30. kolovoza 1962.;
- (i) Konvenciju između Ujedinjene Kraljevine Belgije koja propisuje uzajamnu provedivost odluka u građanskim i trgovackim predmetima, s Protokolom, potpisano u Bruxellesu 2. svibnja 1934.;
- (j) Konvenciju između Danske, Finske, Norveške, Švedske i Islanda o stečaju, potpisano u Kopenhagenu 7. studenoga 1933.;
- (k) Europsku konvenciju o određenim međunarodnim vidovima stečaja, potpisano u Istanbulu 5. lipnja 1990.;
- (l) Konvenciju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Kraljevine Grčke o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka, potpisano u Ateni 18. lipnja 1959.;
- (m) Sporazum između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Austrije o uzajamnom priznavanju i izvršenju odluka izabranih sudova i poravnjana zaključenih pred izabranim sudovima u trgovackim stvarima, potpisano u Beogradu 18. ožujka 1960.;

- (n) Konvenciju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Italije o uzajamnoj pravosudnoj suradnji u građanskim i upravnim stvarima, potpisano u Rimu 3. prosinca 1960.;
- (o) Sporazum između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Kraljevine Belgije o pravnoj suradnji u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisano u Beogradu 24. rujna 1971.;
- (p) Konvenciju između vlada Jugoslavije i Francuske o priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisano u Parizu 18. svibnja 1971.;
- (q) Sporazum između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Helenske Republike o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima, potpisano u Ateni 22. listopada 1980., koji je i dalje na snazi između Češke i Grčke;
- (r) Sporazum između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Republike Cipra o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima, potpisano u Nikoziji 23. travnja 1982., koji je i dalje na snazi između Češke i Cipra;
- (s) Ugovor između Vlade Čehoslovačke Socijalističke Republike i Vlade Republike Francuske o pravnoj pomoći i priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim, obiteljskim i trgovačkim stvarima, potpisano u Parizu 10. svibnja 1984., koji je i dalje na snazi između Češke i Francuske;
- (t) Ugovor između Čehoslovačke Socijalističke Republike i Talijanske Republike o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima, potpisano u Pragu 6. prosinca 1985., koji je i dalje na snazi između Češke i Italije;
- (u) Sporazum između Republike Latvije, Republike Estonije i Republike Litve o pravnoj pomoći i pravnim odnosima, potpisano u Tallinnu 11. studenoga 1992.;
- (v) Sporazum između Estonije i Poljske o pružanju pravne pomoći i pravnim odnosima u građanskim, radnim i kaznenim stvarima, potpisano u Tallinnu 27. studenoga 1998.;
- (w) Sporazum između Republike Litve i Republike Poljske o pravnoj pomoći i pravnim odnosima u građanskim, obiteljskim, radnim i kaznenim stvarima, potpisano u Varšavi 26. siječnja 1993.;
- (x) Konvenciju o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima između Socijalističke Republike Rumunjske i Helenske Republike te njezin Protokol, potpisano u Bukureštu 19. listopada 1972.;
- (y) Konvenciju o pravnoj pomoći u građanskim i trgovačkim stvarima između Socijalističke Republike Rumunjske i Francuske Republike, potpisano u Parizu 5. studenoga 1974.;
- (z) Sporazum o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima između Narodne Republike Bugarske i Helenske Republike, potpisano u Ateni 10. travnja 1976.;
- (aa) Sporazum o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima između Narodne Republike Bugarske i Republike Cipra, potpisano u Nikoziji 29. travnja 1983.;
- (ab) Sporazum o uzajamnoj pravnoj pomoći u građanskim stvarima između Vlade Narodne Republike Bugarske i Vlade Francuske Republike, potpisano u Sofiji 18. siječnja 1989.;
- (ac) Ugovor o sudskoj pomoći u građanskim stvarima između Rumunjske i Češke Republike, potpisano u Bukureštu 11. srpnja 1994.;
- (ad) Ugovor o pravnoj pomoći i pravnim odnosima u građanskim stvarima između Rumunjske i Republike Poljske, potpisano u Bukureštu 15. svibnja 1999.

2. Konvencije navedene u stavku 1. i dalje proizvode pravni učinak za postupke pokrenute prije stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1346/2000.

3. Ova Uredba ne primjenjuje se:

- (a) u bilo kojoj državi članici, u onoj mjeri u kojoj je to suprotno obvezama koje u vezi sa stečajem proizlaze iz konvencije koju je ta država članica sklopila s jednom ili više trećih zemalja prije stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1346/2000;
- (b) u Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske, u onoj mjeri u kojoj je to suprotno obvezama koje u vezi sa stečajem i likvidacijom nesolventnih društava proizlaze iz dogovora s Commonwealthom koji postoje u vrijeme stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1346/2000.

Članak 86.

Informacije o nacionalnom pravu o nesolventnosti i pravu Unije o nesolventnosti

1. Države članice u okviru Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima koja je osnovana Odlukom Vijeća 2001/470/EZ (⁽¹⁾), s ciljem stavljanja tih informacija na raspolaganje javnosti, pružaju kratak opis svojeg nacionalnog zakonodavstva i postupaka koji se odnose na nesolventnost, posebno na pitanja iz članka 7. stavka 2.
2. Države članice redovito ažuriraju informacije iz stavka 1.
3. Informacije u vezi s ovom Uredbom Komisija čini dostupnima javnosti.

Članak 87.

Uspostava međusobne povezanosti registara

Komisija donosi provedbene akte kojima se uspostavlja međusobna povezanost registara nesolventnosti kako je navedeno u članku 25. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 89. stavka 3.

Članak 88.

Utvrđivanje i naknadne izmjene standardnih obrazaca

Komisija donosi provedbene akte o utvrđivanju i, prema potrebi, izmjenama obrazaca iz članka 27. stavka 4., članka 54. i 55. te članka 64. stavka 2. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 89. stavka 2.

Članak 89.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 90.

Klaузula o preispitivanju

1. Najkasnije 27. lipnja 2027., a nakon toga svakih pet godina, Komisija Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe. Ako je potrebno, uz izvješće se prilaže prijedlog za prilagodbu ove Uredbe.
2. Najkasnije 27. lipnja 2022. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni postupka koordinacije skupine. Ako je potrebno, uz izvješće se prilaže prijedlog za prilagodbu ove Uredbe.
3. Najkasnije 1. siječnja 2016. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru dostavlja studiju o prekograničnim pitanjima u području odgovornosti direktora i oduzimanja prava direktorima.
4. Najkasnije 27. lipnja 2020. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru dostavlja studiju o pitanju potrage za povoljnijim pravnim položajem dužnika s ciljem zlouporabe.

(¹) Odluka Vijeća 2001/470/EZ od 28. svibnja 2001. o uspostavi Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 174, 27.6.2001., str. 25.).

Članak 91.**Stavljanje izvan snage**

Uredba (EZ) br. 1346/2000 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom navedenom u Prilogu D ovoj Uredbi.

Članak 92.**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 26. lipnja 2017. s iznimkom:

- (a) članka 86., koji se primjenjuje od 26. lipnja 2016.;
- (b) članka 24. stavka 1., koji se primjenjuje od 26. lipnja 2018.; i
- (c) članka 25., koji se primjenjuje od 26. lipnja 2019.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourg 20. svibnja 2015.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
Z. KALNIĆA-LUKAŠEVICA

PRILOG A

Postupci u slučaju nesolventnosti iz članka 2. točke 4.

BELGIQUE/BELGIË

- Het faillissement/La faillite,
- De gerechtelijke reorganisatie door een collectief akkoord/La réorganisation judiciaire par accord collectif,
- De gerechtelijke reorganisatie door een minnelijk akkoord/La réorganisation judiciaire par accord amiable,
- De gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijk gezag/La réorganisation judiciaire par transfert sous autorité de justice,
- De collectieve schuldenregeling/Le règlement collectif de dettes,
- De vrijwillige vereffening/La liquidation volontaire,
- De gerechtelijke vereffening/La liquidation judiciaire,
- De voorlopige ontneming van beheer, bepaald in artikel 8 van de faillissementswet/Le dessaisissement provisoire, visé à l'article 8 de la loi sur les faillites,

БЪЛГАРИЯ

- Производство по несъстоятелност,

ČESKÁ REPUBLIKA

- Konkurs,
- Reorganizace,
- Oddlužení,

DEUTSCHLAND

- Das Konkursverfahren,
- Das gerichtliche Vergleichsverfahren,
- Das Gesamtvollstreckungsverfahren,
- Das Insolvenzverfahren,

EESTI

- Pankrotimenetlus,
- Võlgade ümberkujundamise menetlus,

ÉIRE/IRELAND

- Compulsory winding-up by the court,
- Bankruptcy,
- The administration in bankruptcy of the estate of persons dying insolvent,
- Winding-up in bankruptcy of partnerships,
- Creditors' voluntary winding-up (with confirmation of a court),
- Arrangements under the control of the court which involve the vesting of all or part of the property of the debtor in the Official Assignee for realisation and distribution,
- Examinership,
- Debt Relief Notice,
- Debt Settlement Arrangement,
- Personal Insolvency Arrangement,

ΕΛΛΑΣ

- Η πτώχευση,
- Η ειδική εκκαθάριση εν λειτουργίᾳ,
- Σχέδιο αναδιοργάνωσης,
- Απλοποιημένη διαδικασία επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου,
- Διαδικασία Εξυγίανσης,

ESPAÑA

- Concurso,
- Procedimiento de homologación de acuerdos de refinanciación,
- Procedimiento de acuerdos extrajudiciales de pago,
- Procedimiento de negociación pública para la consecución de acuerdos de refinanciación colectivos, acuerdos de refinanciación homologados y propuestas anticipadas de convenio,

FRANCE

- Sauvegarde,
- Sauvegarde accélérée,
- Sauvegarde financière accélérée,
- Redressement judiciaire,
- Liquidation judiciaire,

HRVATSKA

- Stečajni postupak,

ITALIA

- Fallimento,
- Concordato preventivo,
- Liquidazione coatta amministrativa,
- Amministrazione straordinaria,
- Accordi di ristrutturazione,
- Procedure di composizione della crisi da sovraindebitamento del consumatore (accordo o piano),
- Liquidazione dei beni,

ΚΥΠΡΟΣ

- Υποχρεωτική εκκαθάριση από το Δικαστήριο,
- Εκούσια εκκαθάριση από μέλη,
- Εκούσια εκκαθάριση από πιστωτές
- Εκκαθάριση με την εποπτεία του Δικαστηρίου,
- Διάταγμα Παραλαβής και πτώχευσης κατόπιν Δικαστικού Διατάγματος,
- Διαχείριση της περιουσίας προσώπων που απεβίωσαν αφερέγγυα,

LATVIJA

- Tiesiskās aizsardzības process,
- Juridiskās personas maksātnespējas process,
- Fiziskās personas maksātnespējas process,

LIETUVA

- Įmonės restruktūrizavimo byla,
- Įmonės bankroto byla,
- Įmonės bankroto procesas ne teismo tvarka,
- Fizinio asmens bankroto procesas,

LUXEMBOURG

- Faillite,
- Gestion contrôlée,
- Concordat préventif de faillite (par abandon d'actif),
- Régime spécial de liquidation du notariat,
- Procédure de règlement collectif des dettes dans le cadre du surendettement,

MAGYARORSZÁG

- Csődeljárás,
- Felszámolási eljárás,

MALTA

- Xoljiment,
- Amministrazzjoni,
- Stralč volontarju mill-membri jew mill-kredituri,
- Stralč mill-Qorti,
- Falliment f'każ ta' kummerċjant,
- Proċedura biex kumpanija tirkupra,

NEDERLAND

- Het faillissement,
- De surséance van betaling,
- De schuldsaneringsregeling natuurlijke personen,

ÖSTERREICH

- Das Konkursverfahren (Insolvenzverfahren),
- Das Sanierungsverfahren ohne Eigenverwaltung (Insolvenzverfahren),
- Das Sanierungsverfahren mit Eigenverwaltung (Insolvenzverfahren),
- Das Schuldenregulierungsverfahren,
- Das Abschöpfungsverfahren,
- Das Ausgleichsverfahren,

POLSKA

- Postępowanie naprawcze,
- Upadłość obejmująca likwidację,
- Upadłość z możliwością zawarcia układu,

PORTUGAL

- Processo de insolvência,
- Processo especial de revitalização,

ROMÂNIA

- Procedura insolvenței,
- Reorganizarea judiciară,
- Procedura falimentului,
- Concordatul preventiv,

SLOVENIJA

- Postopek preventivnega prestrukturiranja,
- Postopek prisilne poravnave,
- Postopek poenostavljenje prisilne poravnave,
- Stečajni postopek: stečajni postopek nad pravno osebo, postopek osebnega stečaja and postopek stečaja zapuščine,

SLOVENSKO

- Konkurzné konanie,
- Reštrukturalizačné konanie,
- Oddlženie,

SUOMI/FINLAND

- Konkurssi/konkurs,
- Yrityssaneeraus/företagssanering,
- Yksityishenkilön velkjärjestely/skuldsanering för privatpersoner,

SVERIGE

- Konkurs,
- Företagsrekonstruktion,
- Skuldsanering,

UNITED KINGDOM

- Winding-up by or subject to the supervision of the court,
 - Creditors' voluntary winding-up (with confirmation by the court),
 - Administration, including appointments made by filing prescribed documents with the court,
 - Voluntary arrangements under insolvency legislation,
 - Bankruptcy or sequestration.
-

PRILOG B

Upavitelji u slučaju nesolventnosti iz članka 2. (točke 5.)

BELGIQUE/BELGIË

- De curator/Le curateur,
- De gedelegeerd rechter/Le juge-déléguéé,
- De gerechtsmandataris/Le mandataire de justice,
- De schuldbemiddelaar/Le médiateur de dettes,
- De vereffenaar/Le liquidateur,
- De voorlopige bewindvoerder/L'administrateur provisoire,

БЪЛГАРИЯ

- Назначен предварително временен синдик,
- Временен синдик,
- (Постоянен) синдик,
- Служебен синдик,

ČESKÁ REPUBLIKA

- Insolvenční správce,
- Předběžný insolvenční správce,
- Oddělený insolvenční správce,
- Zvláštní insolvenční správce,
- Zástupce insolvenčního správce,

DEUTSCHLAND

- Konkursverwalter,
- Vergleichsverwalter,
- Sachwalter (nach der Vergleichsordnung),
- Verwalter,
- Insolvenzverwalter,
- Sachwalter (nach der Insolvenzordnung),
- Treuhänder,
- Vorläufiger Insolvenzverwalter,
- Vorläufiger Sachwalter,

EESTI

- Pankrotihaldur,
- Ajutine pankrotihaldur,
- Usaldusisik,

ÉIRE/IRELAND

- Liquidator,
- Official Assignee,
- Trustee in bankruptcy,

- Provisional Liquidator,
- Examiner,
- Personal Insolvency Practitioner,
- Insolvency Service,

ΕΛΛΑΣ

- Ο σύνδικος,
- Ο εισηγητής,
- Η επιτροπή των πιστωτών,
- Ο ειδικός εκκαθαριστής,

ESPAÑA

- Administrador concursal,
- Mediador concursal,

FRANCE

- Mandataire judiciaire,
- Liquidateur,
- Administrateur judiciaire,
- Commissaire à l'exécution du plan,

HRVATSKA

- Stečajni upravitelj,
- Privremeni stečajni upravitelj,
- Stečajni povjerenik,
- Povjerenik,

ITALIA

- Curatore,
- Commissario giudiziale,
- Commissario straordinario,
- Commissario liquidatore,
- Liquidatore giudiziale,
- Professionista nominato dal Tribunale,
- Organismo di composizione della crisi nella procedura di composizione della crisi da sovraindebitamento del consumatore,
- Liquidatore,

ΚΥΠΡΟΣ

- Εκκαθαριστής και Προσωρινός Εκκαθαριστής,
- Επίσημος Παραλήπτης,
- Διαχειριστής της Πτώχευσης,

LATVIJA

- Maksātnespējas procesa administrators,

LIETUVA

- Bankroto administratorius,
- Restruktūrizavimo administratorius,

LUXEMBOURG

- Le curateur,
- Le commissaire,
- Le liquidateur,
- Le conseil de gérance de la section d'assainissement du notariat,
- Le liquidateur dans le cadre du surendettement,

MAGYARORSZÁG

- Vagyonfeliúgyelő,
- Felszámoló,

MALTA

- Amministratur Proviżorju,
- Riċevituru Ufficjali,
- Stralċjarju,
- Manager Specjali,
- Kuraturi f'każ ta' proċeduri ta' falliment,
- Kontrolur Specjali,

NEDERLAND

- De curator in het faillissement,
- De bewindvoerder in de surséance van betaling,
- De bewindvoerder in de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen,

ÖSTERREICH

- Masseverwalter,
- Sanierungsverwalter,
- Ausgleichsverwalter,
- Besonderer Verwalter,
- Einstweiliger Verwalter,
- Sachwalter,
- Treuhänder,
- Insolvenzgericht,
- Konkursgericht,

POLSKA

- Syndyk,
- Nadzorca sądowy,
- Zarządca,

PORTUGAL

- Administrador da insolvência,
- Administrador judicial provisório,

ROMÂNIA

- Practician în insolvență,
- Administrator concordatar,
- Administrator judiciar,
- Lichidator judiciar,

SLOVENIJA

- Upravitelj,

SLOVENSKO

- Predbežný správca,
- Správca,

SUOMI/FINLAND

- Pesänhoitaja/boförvaltare,
- Selvittäjä/utredare,

SVERIGE

- Förvaltare,
- Rekonstruktör,

UNITED KINGDOM

- Liquidator,
- Supervisor of a voluntary arrangement,
- Administrator,
- Official Receiver,
- Trustee,
- Provisional Liquidator,
- Interim Receiver,
- Judicial factor.

PRILOG C

Uredba stavljena izvan snage s popisom njezinih naknadnih izmjena

Uredba Vijeća (EZ) br. 1346/2000

(SL L 160, 30.6.2000., str. 1.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 603/2005

(SL L 100, 20.4.2005., str. 1.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 694/2006

(SL L 121, 6.5.2006., str. 1.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 1791/2006

(SL L 363, 20.12.2006., str. 1.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 681/2007

(SL L 159, 20.6.2007., str. 1.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 788/2008

(SL L 213, 8.8.2008., str. 1.)

Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 210/2010

(SL L 65, 13.3.2010., str. 1.)

Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 583/2011

(SL L 160, 18.6.2011., str. 52.)

Uredba Vijeća (EU) br. 517/2013

(SL L 158, 10.6.2013., str. 1.)

Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 663/2014

(SL L 179, 19.6.2014., str. 4.)

Akt o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike i prilagodbama ugovorâ na kojima se temelji Europska unija

(SL L 236, 23.9.2003., str. 33.)

PRILOG D

Korelacijska tablica

Uredba (EZ) br. 1346/2000	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2., uvodne riječi	Članak 2., uvodne riječi
Članak 2. točka (a)	Članak 2. točka 4.
Članak 2. točka (b)	Članak 2. točka 5.
Članak 2., točka (c)	—
Članak 2. točka (d)	Članak 2. točka 6.
Članak 2. točka (e)	Članak 2. točka 7.
Članak 2. točka (f)	Članak 2. točka 8.
Članak 2. točka (g), uvodne riječi	Članak 2. točka 9., uvodne riječi
Članak 2. točka (g) prva alineja	Članak 2. točka 9. podtočka vii.
Članak 2. točka (g) druga alineja	Članak 2. točka 9. podtočka iv.
Članak 2. točka (g) treća alineja	Članak 2. točka 9. podtočka viii.
Članak 2. točka (h)	Članak 2. točka 10.
—	Članak 2., točke od 1. do 3. i od 11. do 13.
—	Članak 2., točka 9. podtočke od i. do iii., v., vi.
Članak 3.	Članak 3.
—	Članak 4.
—	Članak 5.
—	Članak 6.
Članak 4.	Članak 7.
Članak 5.	Članak 8.
Članak 6.	Članak 9.
Članak 7.	Članak 10.
Članak 8.	Članak 11. stavak 1.
—	Članak 11. stavak 2.
Članak 9.	Članak 12.
Članak 10.	Članak 13. stavak 1.
—	Članak 13. stavak 2.
Članak 11.	Članak 14.
Članak 12.	Članak 15.
Članak 13. prva alineja	Članak 16. točka (a)
Članak 13. druga alineja	Članak 16. točka (b)
Članak 14. prva alineja	Članak 17. točka (a)
Članak 14. druga alineja	Članak 17. točka (b)

Uredba (EZ) br. 1346/2000	Ova Uredba
Članak 14. treća alineja	Članak 17. točka (c)
Članak 15.	Članak 18.
Članak 16.	Članak 19.
Članak 17.	Članak 20.
Članak 18.	Članak 21.
Članak 19.	Članak 22.
Članak 20.	Članak 23.
—	Članak 24.
—	Članak 25.
—	Članak 26.
—	Članak 27.
Članak 21. stavak 1.	Članak 28. stavak 2.
Članak 21. stavak 2.	Članak 28. stavak 1.
Članak 22.	Članak 29.
Članak 23.	Članak 30.
Članak 24.	Članak 31.
Članak 25.	Članak 32.
Članak 26.	Članak 33.
Članak 27.	Članak 34.
Članak 28.	Članak 35.
—	Članak 36.
Članak 29.	Članak 37. stavak 1.
—	Članak 37. stavak 2.
—	Članak 38.
—	Članak 39.
Članak 30.	Članak 40.
Članak 31.	Članak 41.
—	Članak 42.
—	Članak 43.
—	Članak 44.
Članak 32.	Članak 45.
Članak 33.	Članak 46.
Članak 34. stavak 1.	Članak 47. stavak 1.
Članak 34. stavak 2.	Članak 47. stavak 2.
Članak 34. stavak 3.	—
—	Članak 48.
Članak 35.	Članak 49.
Članak 36.	Članak 50.
Članak 37.	Članak 51.

Uredba (EZ) br. 1346/2000	Ova Uredba
Članak 38.	Članak 52.
Članak 39.	Članak 53.
Članak 40.	Članak 54.
Članak 41.	Članak 55.
Članak 42.	—
—	Članak 56.
—	Članak 57.
—	Članak 58.
—	Članak 59.
—	Članak 60.
—	Članak 61.
—	Članak 62.
—	Članak 63.
—	Članak 64.
—	Članak 65.
—	Članak 66.
—	Članak 67.
—	Članak 68.
—	Članak 69.
—	Članak 70.
—	Članak 71.
—	Članak 72.
—	Članak 73.
—	Članak 74.
—	Članak 75.
—	Članak 76.
—	Članak 77.
—	Članak 78.
—	Članak 79.
—	Članak 80.
—	Članak 81.
—	Članak 82.
—	Članak 83.
Članak 43.	Članak 84. stavak 1.
—	Članak 84. stavak 2.
Članak 44.	Članak 85.
—	Članak 86.
Članak 45.	—
—	Članak 87.
—	Članak 88.

Uredba (EZ) br. 1346/2000	Ova Uredba
—	Članak 89.
Članak 46.	Članak 90. stavak 1.
—	Članak 90. stavci od 2. do 4.
—	Članak 91.
Članak 47.	Članak 92.
Prilog A	Prilog A
Prilog B	—
Prilog C	Prilog B
—	Prilog C
—	Prilog D

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2015/849 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. svibnja 2015.

o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonskog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Tokovi nezakonitog novca mogu narušiti integritet, stabilnost i ugled finansijskog sektora te ugroziti unutarnje tržište Unije kao i međunarodni razvoj. Pranje novca, financiranje terorizma i organiziranog kriminala i dalje su značajni problemi koje treba rješavati na razini Unije. Osim daljnog razvoja kaznenopravnog pristupa na razini Unije, ciljna i proporcionalna prevencija korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma neophodna je i može dati dodatne rezultate.
- (2) Dobro funkcioniranje, integritet i stabilnost kreditnih institucija i finansijskih institucija te povjerenje u finansijski sustav kao cjelinu mogli bi se ozbiljno narušiti naporima kriminalaca i njihovih suradnika da prikriju podrijetlo imovinske koristi ostvarene kriminalnom aktivnošću ili da usmjere zakonit ili nezakonit novac u terorističke svrhe. Radi lakšeg obavljanja svojih kriminalnih aktivnosti, oni koji se bave pranjem novca i financiranjem terorizma mogli bi pokušati iskoristiti slobodu kretanja kapitala i slobodu pružanja finansijskih usluga koje omogućuje Unijino integrirano finansijsko područje. Stoga su na razini Unije potrebne određene mјere za koordinaciju. Istodobno bi ciljevi zaštite društva od kriminala te zaštita stabilnosti i integriteta Unijina finansijskog sustava trebali biti razmјerni potrebi stvaranja regulatorne okoline koja omogućuje poduzećima rast poslovanja bez nametanja nerazmјernih troškova prilikom usklađivanja.
- (3) Ova Direktiva četvrta je direktiva koja se bavi prijetnjom pranja novca. Direktivom Vijeća 91/308/EEZ od 10. lipnja 1991. (⁴) definirano je pranje novca u okviru kaznenih djela povezanih s drogom te su se njome

(¹) SL C 166, 12.6.2013., str. 2.

(²) SL C 271, 19.9.2013., str. 31.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 11. ožujka 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Stajalište Vijeća u prvom čitanju od 20. travnja 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 20. svibnja 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu).

(⁴) Direktiva Vijeća 91/308/EEZ od 10. lipnja 1991. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca (SL L 166, 28.6.1991., str. 77.).

nametnule obveze samo finansijskom sektoru. Direktiva 2001/97/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ proširila je područje primjene Direktive 91/308/EEZ u odnosu na kaznena djela te u odnosu na raspon profesija i djelatnosti na koje se odnosi. U lipnju 2003. Stručna skupina za finansijsko djelovanje (FATF) revidirala je svoje preporuke kako bi obuhvatile financiranje terorizma i pružile više detaljnih zahtjeva povezanih s identifikacijom i provjerom stranke, situacijama gdje viši rizik od pranja novca ili financiranja terorizma može opravdati pojačane mjere i situacijama u kojima smanjeni rizik može opravdati manje stroge kontrole. Te promjene odražavale su se u Direktivi 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Direktivi Komisije 2006/70/EZ ⁽³⁾.

- (4) Pranje novca i financiranje terorizma često se provode u međunarodnom okruženju. Mjere koje se donose isključivo na nacionalnoj razini ili čak na razini Unije, a koje ne uzimaju u obzir međunarodnu koordinaciju i suradnju, imale bi vrlo ograničen učinak. Mjere koje Unija donosi u tom području trebale bi stoga biti u skladu s ostalim djelovanjima koja se poduzimaju u međunarodnim forumima i barem jednako stroge. Djelovanjem Unije trebalo bi se i dalje posebno voditi računa o preporukama FATF-a i instrumentima drugih međunarodnih tijela za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma. Radi pojačanja djelotvornosti borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, relevantni pravni akti Unije trebali bi, gdje je to prikladno, biti usklađeni s međunarodnim standardima o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma te širenja oružja koje je donio FATF u veljači 2012. („revidirane preporuke FATF-a”).
- (5) Nadalje, zlouporaba finansijskog sustava za usmjerenje nezakonitog ili čak i zakonitog novca u terorističke svrhe predstavlja jasan rizik za cjelovitost, dobro funkcioniranje, ugled i stabilnost finansijskog sustava. Prema tome, preventivne mjere utvrđene u ovoj Direktivi trebale bi se baviti manipulacijom novcem proisteklim iz ozbiljnih kaznenih djela i prikupljanjem novca ili imovine u terorističke svrhe.
- (6) Uporaba velikih gotovinskih plaćanja vrlo je podložna pranju novca i financiranju terorizma. Kako bi se povećao oprez te smanjili rizici takvih gotovinskih plaćanja, osobe koje trguju robom trebale bi biti obuhvaćene ovom Direktivom ako uplaćuju ili primaju gotovinska plaćanja u iznosu od ili iznad 10 000 EUR. Države članice trebale bi biti u mogućnosti donijeti niže pragove, dodatna opća ograničenja u pogledu uporabe gotovine i daljnje strože odredbe.
- (7) Uporaba proizvoda elektroničkog novca sve se više smatra zamjenom za bankovne račune što pored mjera utvrđenih u Direktivi 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, opravdava podvrgavanje tih proizvoda obvezama usmjerenima na sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (SPNFT). Međutim, u određenim dokazano niskorizičnim okolnostima te pod strogim uvjetima koji smanjuju rizik, državama članicama trebalo bi dopustiti da proizvode elektroničkog novca izuzmu od određenih mjera dubinske analize stranke, kao što su identifikacija i provjera stranke i stvarnog vlasnika, ali ne i od praćenja transakcija ili poslovnih odnosa. Uvjeti koji smanjuju rizik trebali bi uključiti zahtjev da se izuzeti proizvodi elektroničkog novca koriste isključivo za kupovinu robe ili usluga te da je elektronički pohranjeni iznos dovoljno nizak da isključi nepoštovanje pravila u vezi sa SPNFT-om. Takvo izuzeće ne bi trebalo dovoditi u pitanje diskrecijsko pravo dodijeljeno državama članicama da omoguće obveznicima da primjenjuju pojednostavljene mjere dubinske analize stranke na druge proizvode elektroničkog novca koji predstavljaju manji rizik, u skladu s člankom 15.
- (8) Što se tiče obveznika koji podliježu ovoj Direktivi, za posrednike u trgovini nekretninama moglo bi se smatrati da uključuju posrednike za najam nekretnina, kada je to primjenjivo.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/97/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2001. o izmjeni Direktive Vijeća 91/308/EEZ o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca (SL L 344, 28.12.2001., str. 76.).

⁽²⁾ Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (SL L 309, 25.11.2005., str. 15.).

⁽³⁾ Direktiva Komisije 2006/70/EZ od 1. kolovoza 2006. o utvrđivanju provedbenih mjera za Direktivu 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s definicijom „politički izložene osobe” i tehničkim kriterijima za postupke pojednostavljene temeljite identifikacije stranaka i za oslobođenje na temelju finansijske djelatnosti koja se provodila povremeno ili u vrlo ograničenom opsegu (SL L 214, 4.8.2006., str. 29.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

- (9) Na pravne stručnjake, kako su definirani u državama članicama, trebala bi se primjenjivati odredbe ove Direktive kada sudjeluju u finansijskim transakcijama ili poslovnim transakcijama, uključujući kada pružaju porezne savjete, ako postoji najveći rizik da bi moglo doći do zloporabe usluga tih pravnih stručnjaka u svrhu pranja imovinskih koristi ostvarenih kriminalnim aktivnostima ili u svrhu financiranja terorizma. Međutim, trebala bi postojati izuzeća od bilo kakve obveze prijavljivanja informacija dobivenih prije, tijekom ili nakon sudskega postupka ili tijekom utvrđivanja pravnog položaja stranke. Stoga pravni savjeti i dalje ostaju predmetom obveze čuvanja profesionalne tajne, osim u slučaju kad pravni stručnjak sudjeluje u pranju novca ili financiranju terorizma, kada se pravni savjet daje u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma ili kada pravni stručnjak zna da stranka traži pravni savjet radi pranja novca ili financiranja terorizma.
- (10) S neposredno sličnim uslugama trebalo bi se postupati na isti način u slučaju kada ih pružaju stručne osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva. Kako bi se osiguralo poštovanje prava zajamčenih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), na revizore, vanjske računovode i porezne savjetnike, koji su u pojedinim državama članicama mogu ovlašteni braniti ili zastupati stranku u kontekstu sudskega postupka ili utvrđivati pravni položaj stranke, obveza prijavljivanja utvrđena u ovoj Direktivi u vezi s informacijama koje oni dobivaju u obavljanju navedenih zadaća ne bi se trebala primjenjivati.
- (11) Važno je izričito naglasiti da su „porezna kaznena djela” povezana s izravnim i neizravnim porezima uključena u široku definiciju „kriminalne aktivnosti” u ovoj Direktivi u skladu s revidiranim preporukama FATF-a. Budući da se različita porezna kažnjiva djela u pojedinim državama članicama mogu smatrati „kriminalnim aktivnostima” kažnjivima sankcijama iz članka 3. točke 4. podtočke (f) ove Direktive, definicije poreznih kaznenih djela mogu se razlikovati u nacionalnim zakonodavstvima. Iako se ne traži uskladivanje definicija poreznih kaznenih djela da u nacionalnim pravima država članica, one bi trebale dopustiti, u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa svojim nacionalnim pravom, razmjenu informacija ili pružanje pomoći među finansijsko-obavještajnim jedinicama EU-a (FOJ-evi).
- (12) Potrebno je identificirati sve fizičke osobe koje imaju vlasništvo ili kontrolu nad pravnim subjektom. Kako bi osigurale djelotvornu transparentnost, države članice trebale bi osigurati da je obuhvaćen najveći mogući raspon pravnih subjekata osnovanih ili stvorenih bilo kojim drugim mehanizmima na njihovu državnom području. Iako pronalazak određenog postotka udjela dionica ili vlasničkog udjela ne rezultira automatskim pronalaskom stvarnog vlasnika, trebao bi biti jednim od dokaznih čimbenika koje treba uzeti u obzir. Međutim, državama članicama trebalo bi omogućiti da odluče da niži postotak može biti dokazom vlasništva ili kontrole.
- (13) Identifikacija i provjera stvarnih vlasnika trebala bi se, kada je relevantno, proširiti na pravne subjekte koji imaju u vlasništvu druge pravne subjekte, a obveznici bi trebali tražiti fizičku osobu ili više njih koje u konačnici izvršavaju kontrolu putem vlasništva ili drugim sredstvima pravnog subjekta koji je stranka. Kontrola putem drugih sredstava može, između ostalog, uključivati kriterije kontrole korištene za svrhe pripreme konsolidiranih finansijskih izvještaja, primjerice putem sporazuma dioničara, ostvarivanjem prevladavajućeg utjecaja ili ovlastima za imenovanje višeg rukovodstva. Mogu postojati slučajevi kada nije moguće identificirati fizičku osobu koja je krajnji vlasnik ili koja kontrolira pravni subjekt. U takvim iznimnim slučajevima obveznici, nakon što su iscrpili sva druga sredstva utvrđivanja i pod uvjetom da nema osnova za sumnju, stvarnim vlasnikom ili vlasnicima mogu smatrati višeg rukovoditelja ili više rukovoditelje.
- (14) Potreba za točnim i ažuriranim informacijama o stvarnom vlasniku ključan je faktor u pronalasku kriminalaca koji bi u protivnome mogli skriti svoj identitet iza korporacijske strukture. Stoga bi države članice trebale osigurati da subjekti osnovani na njezinom državnom području u skladu s nacionalnim pravom dobiju i posjeduju odgovarajuće, točne i važeće informacije o svojem stvarnom vlasništvu, uz osnovne informacije poput naziva i adrese društva te dokaza o osnivanju i pravnom vlasništvu. S ciljem povećanja transparentnosti kako bi se sprječila zlouporaba pravnih subjekata, države članice trebale bi osigurati da se informacije o stvarnom vlasništvu pohranjuju u središnjem registru koji s nalazi izvan društva, uz potpunu usklađenost s pravom Unije. U tu svrhu države članice mogu upotrebljavati središnju bazu podataka koja prikuplja informacije o stvarnom vlasništvu ili poslovni registar ili neki drugi središnji registar. Države članice mogu bi odlučiti da su obveznici odgovorni za upis u registar. Države članice trebale bi osigurati da su u svim slučajevima te informacije dostupne nadležnim tijelima i FOJ-evima te da se dostave obveznicima kada potonji poduzimaju mjere dubinske analize stranke. Države članice također bi trebale osigurati da ostale osobe koje mogu dokazati legitimni interes u odnosu na pranje novca, financiranje terorizma i povezana predikatna kaznena djela poput korupcije, poreznih kaznenih

djela i prijevare imaju pristup informacijama o stvarnom vlasništvu u skladu s pravilima o zaštiti podataka. Osobe koje mogu dokazati legitimni interes trebale bi imati pristup informacijama o prirodi i opsegu korisničkog udjela koje se sastoje od njegove približne važnosti.

- (15) S tim ciljem države članice trebale bi moći u okviru nacionalnog prava dopustiti pristup koji je širi od pristupa koji je predviđen ovom Direktivom.
- (16) Trebalo bi osigurati pravovremeni pristup informacijama o stvarnom vlasništvu na način da se izbjegne svaki rizik dojave dotičnom društvu.
- (17) Kako bi se osigurali ravnopravni uvjeti među različitim vrstama pravnih oblika, od upravitelja bi trebalo zahtijevati da dobiju, posjeduju i pruže informacije o stvarnom vlasništvu obveznicima koji poduzimaju mjere dubinske analize stranke i da te informacije dojave u središnji registar ili središnju bazu podataka, a njihov status trebali bi otkriti obveznicima. Pravni subjekti kao što su fondacije i pravni aranžmani slični trustovima trebali bi podlijegati jednakim zahtjevima.
- (18) Ova Direktiva također bi se trebala primjenjivati na one aktivnosti obveznika koje se obavlјaju putem interneta.
- (19) Nove tehnologije omogućuju vremenski i finansijski isplativa rješenja za poslovanja i korisnike te bi ih stoga trebalo uzeti u obzir pri procjeni rizika. Nadležna tijela i obveznici trebali bi biti proaktivni u borbi protiv novih i inovativnih načina pranja novca.
- (20) Predstavnici Unije u upravljačkim tijelima Europske banke za obnovu i razvoj potiču se na provedbu ove Direktive i objavljivanje politike o SPNFT-u na njezinoj internetskoj stranici s podrobnim postupcima za provedbu ove Direktive.
- (21) Uporaba sektora igara na sreću za pranje imovinskih koristi ostvarenih kriminalnim aktivnostima zabrinjavajuća je. Kako bi se smanjili rizici povezani s uslugama igara na sreću, ova bi Direktiva trebala predvidjeti obvezu za sve pružatelje usluga igara na sreću koji predstavljaju veće rizike da primjene mjere dubinske analize stranke za pojedinačne transakcije u iznosu od 2 000 EUR ili više. Države članice trebale bi osigurati da obveznici primjenjuju isti prag prilikom naplate dobitaka, stavljanja uloga uključujući i kupnjom te zamjenom kockarskih žetona, ili oboje. Pružatelji usluga igara na sreću s fizičkim lokacijama kao što su kasina i igračnice, trebali bi osigurati da se dubinska analiza stranke, ako se izvrši na točki ulaska na lokaciju, može povezati s transakcijama stranke obavljenima na toj lokaciji. Međutim, u dokazano niskorizičnim okolnostima državama članicama trebalo bi biti dopušteno da izuzmu određene usluge igara na sreću od nekih ili svih zahtjeva utvrđenih ovom Direktivom. Korištenje izuzeća država članica trebala bi razmatrati isključivo u strogo ograničenim i opravdanim okolnostima te kada je rizik od pranja novca ili financiranja terorizma nizak. Takva izuzeća trebala bi biti podložna posebnoj procjeni rizika kojom se uzima u obzir i stupanj osjetljivosti dotičnih transakcija. O njima bi trebalo obavijestiti Komisiju. Države članice bi u procjeni rizika trebale navesti na koji su način u obzir uzele relevantne nalaze u izvješćima koja je Komisija izdala u okviru nadnacionalne procjene rizika.
- (22) Rizik od pranja novca i financiranja terorizma nije jednak u svim slučajevima. U skladu s tim trebalo bi koristiti holistički pristup koji se temelji na procjeni rizika. Pristup koji se temelji na procjeni rizika nije neopravданo popustljiva mogućnost za države članice i obveznike. Uključuje odlučivanje na temelju dokaza kako bi se učinkovitije usmjerio na rizike od pranja novca i financiranja terorizma s kojima se susreće Unija te one koji rade unutar nje.
- (23) U podlozi pristupa koji se temelji na procjeni rizika jest potreba da države članice i Unija prepoznaju, razumiju i smanje rizike od pranja novca i financiranja terorizma s kojima se susreću. Važnost nadnacionalnog pristupa utvrđivanju rizika prepoznat je na međunarodnoj razini, a europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) („EBA”), utemeljeno Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (¹), europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) („EIOPA”), utemeljeno Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (²) te europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) („ESMA”), utemeljeno Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog

(¹) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

(²) Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ trebali bi dobiti zadaću da putem svojeg Zajedničkog odbora daju mišljenje o rizicima koji pogađaju finansijski sektor Unije.

- (24) Komisija je u dobroj poziciji da preispita posebne prekogranične prijetnje koje bi mogle utjecati na unutarnje tržište i koje pojedine države članice ne mogu identificirati ni djelotvorno se boriti protiv njih. Stoga bi joj trebalo povjeriti odgovornost koordiniranja procjene rizika povezanih s prekograničnim aktivnostima. Uključivanje relevantnih stručnjaka, poput Stručne skupine za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma i predstavnika iz FOJ-eva, kao i, prema potrebi, iz drugih tijela na razini Unije, ključno je za djelotvornost tog procesa. Nacionalne procjene rizika i iskustva također su važan izvor informacija za postupak. Takva procjena prekograničnih rizika koju provodi Komisija ne bi trebala uključivati obradu osobnih podataka. U svakom slučaju podaci trebaju biti sasvim anonimizirani. Nacionalna i Unijina nadzorna tijela za zaštitu podataka bi trebalo uključiti samo ako procjena rizika pranja novca i financiranja terorizma ima učinka na privatnost i zaštitu podataka pojedinaca.
- (25) Rezultati procjena rizika trebali bi, gdje je to primjerno, biti pravodobno dostupni obveznicima kako bi im omogućili da prepoznaju i razumiju vlastite rizike te da upravljuju njima i smanje ih.
- (26) Osim toga, kako bi u još boljoj mjeri prepoznale i razumjele rizike na razini Unije te njima upravljale i smanjile ih, države članice trebale bi omogućiti pristup rezultatima svojih procjena rizika jedne drugima te Komisiji i EBA-i, EIOPA-om te ESMA-i („europska nadzorna tijela”).
- (27) Pri primjeni ove Direktive potrebno je voditi računa o obilježjima i potrebama manjih obveznika koji ulaze u njezino područje primjene te osigurati tretman koji odgovara njihovim posebnim potrebama obveznika te prirodi posla.
- (28) Kako bi se zaštitilo pravilno funkcioniranje finansijskog sustava Unije i unutarnjeg tržišta od pranja novca i financiranja terorizma, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) za utvrđivanje trećih zemalja koje imaju strateške nedostatke u svojim nacionalnim režimima SPNFT-a („visokorizične treće zemlje“). Promjenjiva priroda opasnosti koje predstavljaju pranje novca i financiranje terorizma, koje omogućava neprekidan razvoj tehnologije i sredstava na raspolažanju kriminalcima, zahtjeva brzo i neprekidno prilagođavanje pravnog okvira u pogledu visokorizičnih trećih zemalja kako bi se djelotvorno rješili postojeći rizici i sprječio nastanak novih. Komisija bi trebala uzeti u obzir informacije od međunarodnih organizacija i stručnjaka zaduženih za određivanje standarda u području SPNFT-a, poput javnih izjava FATF-a, zajedničke evaluacije ili detaljnih izvješća o procjenama ili objavljenih izvješća o dalnjim aktivnostima, te prilagoditi svoje procjene u skladu s promjenama, kada je potrebno.
- (29) Države članice trebale bi barem predvidjeti mjere dubinske analize stranke koje trebaju primijeniti obveznici kada surađuju s fizičkim osobama ili pravnim subjektima sa sjedištem u visokorizičnim trećim zemljama koje je utvrdila Komisija. Oslanjanje na treće osobe sa sjedištem u takvim visokorizičnim trećim zemljama trebalo bi također zabraniti. Za zemlje koje nisu uvrštene u popis ne bi trebalo automatski smatrati da imaju djelotvorne sustave SPNFT-a i fizičke osobe i pravne subjekte koji imaju poslovni nastan u njima trebalo bi procijeniti na temelju procjene rizika.
- (30) Sam rizik po prirodi je promjenjiv, a varijable, same ili u kombinaciji, mogu povećati ili smanjiti potencijalni postavljeni rizik, imajući tako utjecaj na odgovarajuću razinu preventivnih mjera, kao što su mjere dubinske analize stranke. Stoga postoje okolnosti u kojima bi se trebala primijeniti proširena dubinska analiza te druge u kojima može biti prikladna pojednostavljena dubinska analiza.
- (31) Trebalo bi prepoznati da određene situacije predstavljaju veći rizik od pranja novca i financiranja terorizma. Iako bi trebalo utvrditi identitet i poslovni profil svih stranaka, postoje slučajevi u kojima je potrebno provoditi posebno stroge postupke identifikacije i provjere stranke.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

- (32) To se posebno odnosi na odnose s pojedincima koji obavljaju ili su obavljali istaknute javne funkcije, unutar Unije i u međunarodnim okvirima, a posebno s pojedincima iz zemalja u kojima je korupcija široko rasprostranjena. Takvi odnosi finansijski sektor mogu izložiti znatnom reputacijskom i pravnom riziku. Međunarodni napori u borbi protiv korupcije također opravdavaju potrebu za obraćanjem posebne pozornosti takvima osobama i primjenom odgovarajućih mjera dubinske analize stranke u vezi s osobama kojima je povjerena ili im je bila povjerena istaknuta javna funkcija u domaćem ili inozemnom okruženju te u vezi s višim dužnosnicima u međunarodnim organizacijama.
- (33) Zahtjevi u vezi s politički izloženim osobama po svojoj su prirodi preventivni i nisu kazneni te ih ne bi trebalo tumačiti kao stigmatizaciju politički izloženih osoba kao uključenih u kriminalnu aktivnost. Odbijanje poslovnog odnosa s osobom samo na temelju činjenice da se radi o politički izloženoj osobi protivno je slovu i duhu ove Direktive i preporuka FATF-a.
- (34) Dobivanje odobrenja od višeg rukovodstva za uspostavu poslovnih odnosa ne znači nužno u svim slučajevima dobivanje odobrenja od odbora direktora. Trebalo bi omogućiti da takvo odobrenje dodjeljuje netko s dovoljno znanja o izloženosti institucije riziku od pranja novca i financiranja terorizma te odgovarajuće razine da donosi odluke koje utječu na njezinu izloženost riziku.
- (35) Radi izbjegavanja ponavljanja postupaka identifikacije stranke što dovodi do zastoja i neučinkovitosti poslovanja primjereni su, pod uvjetom zadovoljavanja određenih zaštitnih mehanizama, dopustiti obveznicima primanje stranaka čija je identifikacija obavljena drugdje. U slučaju kada se obveznik oslanja na treću osobu, krajnja odgovornost za postupak dubinske analize stranke trebala bi ležati na obvezniku koji prima stranku. Treća osoba ili osoba koja uvodi stranku i dalje je odgovorna za usklađenost s ovom Direktivom, uključujući zahtjev za prijavljivanje sumnjivih transakcija i vođenje evidencije, ako je u odnosu sa strankom na koju se primjenjuje ova Direktiva.
- (36) U slučaju zastupanja ili vanjskih izvođača na ugovornoj osnovi između obveznika i vanjskih osoba na koje se ova Direktiva ne primjenjuje, sve obveze tih zastupnika ili vanjskih izvođača koji čine dio obveznika u smislu SPNFT-a mogu proizaći jedino iz ugovora između stranaka, a ne iz ove Direktive. Stoga bi odgovornost za pridržavanje ove Direktive trebala prvenstveno ostati obveza obveznika.
- (37) Sve države članice imaju ili bi trebale osnovati neovisne i autonomne FIU-ove za prikupljanje i analizu informacija koje primaju radi utvrđivanja poveznica između sumnjivih transakcija i povezanih kriminalnih radnji u cilju sprečavanja i borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma. Operativno neovisan i samostalan FOJ trebalo bi značiti da FOJ ima ovlast i kapacitet za slobodno obavljanje svojih funkcija, uključujući samostalnu odluku u pogledu analiziranja, traženja i širenja određenih informacija. Sumnjive transakcije ili druge informacije relevantne za pranje novca, povezana predikatna kaznena djela i financiranje terorizma trebalo bi prijaviti FOJ-u, koji bi trebao služiti kao središnja nacionalna jedinica za primanje, analizu i distribuciju rezultata svojih analiza nadležnim tijelima. Sve sumnjive transakcije, uključujući pokušaj transakcija, trebalo bi prijaviti bez obzira na iznos transakcije. Prijavljene informacije moguće su uključivati i informacije koje se temelje na pragovima.
- (38) Odstupajući od opće zabrane provođenja sumnjivih transakcija, obveznici bi trebali moći provoditi sumnjive transakcije prije obavešćivanja nadležnih tijela kada je neprovodenje takve transakcije nemoguće ili bi ono moglo ugroziti napore u gonjenju korisnika operacija za koje se sumnja da su operacije pranja novca ili financiranja terorizma. To međutim ne smije dovesti u pitanje međunarodne obveze koje su države članice prihvatile, a odnose se na neodgodivo zamrzavanje novčanih sredstava ili druge imovine terorista, terorističkih organizacija ili osoba koje financiraju terorizam u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.
- (39) Za određene bi obveznike države članice trebale imati mogućnost imenovanja primjerenog samoregulatornog tijela) kao nadležnog tijela prvog stupnja za informiranje umjesto FOJ-a. U skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava sustav prvog stupnja prijave samoregulatornom tijelu predstavlja važan mehanizam za potporu zaštiti temeljnih prava što se tiče obveza prijavljivanja koje su primjenjive na odvjetnike. Države članice trebaju osigurati sredstva i način za ostvarivanje zaštite profesionalne tajne, povjerljivosti i privatnosti.
- (40) Kada država članica odluci imenovati takvo samoregulatorno tijelo, ona može dopustiti ili zahtijevati od samoregulatornog tijela da ne prenosi informacije FOJ-u dobivene od osoba koje to tijelo zastupa ako su te informacije

dobivene od ili pribavljene u pogledu jedne od njegovih stranaka, u tijeku utvrđivanja pravnog položaja stranke ili prilikom obavljanja svojih zadaća povezanih s obranom ili zastupanjem stranke u ili u vezi s sudskim postupkom, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju postupaka, neovisno o tome jesu li predmetne informacije primljene ili dobivene prije, tijekom ili nakon navedenih postupaka.

- (41) Postoji znatan broj slučajeva u kojima su zaposlenici koji su prijavili svoje sumnje u pranje novca bili izvrgnuti prijetnjama ili neprijateljskom postupanju. Iako se ova Direktiva ne može miješati u sudske postupke država članica, ključno je riješiti ovo pitanje radi osiguranja djelotvornosti sustava SPNFT-a. Države članice trebale bi biti svjesne tog problema i trebale bi učiniti sve što je u njihovoj moći da zaštite pojedince, uključujući zaposlenike i predstavnike obveznika od takvih prijetnji ili neprijateljskih postupanja te u skladu s nacionalnim pravom pružiti odgovarajuću zaštitu takvim osobama, posebno u odnosu na njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na učinkovitu pravnu zaštitu i predstavljanje.
- (42) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, kako je prenesena u nacionalno pravo, primjenjuje se na obradu osobnih podataka u svrhe ove Direktive. Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka u institucijama i tijelima Unije u svrhe ove Direktive. Sve države članice prepoznale su borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma kao važan temelj javnog interesa. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje zaštitu osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, uključujući Okvirnu odluku Vijeća 2008/977/PUP ⁽³⁾, kako je provedena u nacionalnom pravu.
- (43) Ključno je da se usklađivanje ove Direktive s revidiranim preporukama FATF-a provodi uz puno poštovanje prava Unije, posebno s obzirom na zakon Unije o zaštiti podataka i zaštiti temeljnih prava koja su sadržana u Povelji. Određeni aspekti provedbe ove Direktive uključuju prikupljanje, analizu, pohranu i dijeljenje podataka. Takva obrada osobnih podataka trebala bi biti dopuštena, uz potpuno poštovanje temeljnih prava, samo za potrebe utvrđene u ovoj Direktivi i za aktivnosti koje su potrebne u okviru ove Direktive poput provođenja dubinske analize stranke, trajnog praćenja, istrage i prijave neobičnih i sumnjivih transakcija, identifikacije stvarnog vlasnika pravne osobe ili pravnog aranžmana, utvrđivanja politički izloženih osoba, dijeljenja informacija nadležnih tijela te dijeljenja informacija kreditnih institucija i finansijskih institucija i drugih obveznika. Prikupljanje i naknadna obrada osobnih podataka koje provode obveznici trebali bi biti ograničeni na ono što je potrebno za usklađivanje sa zahtjevima ove Direktive i osobne podatke se ne bi trebalo dalje obrađivati na način koji je neusklađen s tom svrhom. Osobito, daljnja obrada osobnih podataka za komercijalne svrhe trebala bi biti strogo zabranjena.
- (44) Revidirane preporuke FATF-a pokazuju da bi obveznici trebali najmanje pet godina čuvati potrebne informacije koje su dobili posredstvom mjera dubinske analize stranke i evidencije transakcija kako bi u potpunosti mogli surađivati te brzo ispunjavati zahtjeve za informacije koji dolaze od nadležnih tijela u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage slučajeva pranja novca i financiranja terorizma. S ciljem izbjegavanja različitih pristupa te kako bi se ispunili zahtjevi za zaštitu osobnih podataka i pravna sigurnost, trebalo bi utvrditi to razdoblje čuvanja na pet godina nakon završetka poslovnog odnosa ili povremene transakcije. Međutim, ako je to potrebno za sprečavanje, otkrivanje ili istragu pranja novca i financiranja terorizma i nakon procjene nužnosti i proporcionalnosti, države članice trebale bi moći dopustiti ili zahtijevati daljnje čuvanje evidencije tijekom razdoblja ne duljeg od dodatnih pet godina, ne dovodeći u pitanje nacionalno kaznenog pravo o dokazima koje se primjenjuju na tekuće kaznene istrage i sudske postupke. Države članice trebale bi zahtijevati posebne zaštitne mјere za osiguravanje sigurnosti podataka te bi trebale odrediti koje bi osobe, kategorije osoba ili tijela trebali imati isključiv pristup prikupljenim podacima.
- (45) Kako bi se osiguralo odgovarajuće i učinkovito funkcioniranje pravosuđa tijekom razdoblja za prenošenje ove Direktive u nacionalne pravne sustave država članica te kako bi se omogućila njezina nesmetana interakcija s nacionalnim postupovnim pravom, informacije i dokumenti koji se odnose na tekuće pravne postupke za potrebe

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽³⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (SL L 350, 30.12.2008., str. 60.).

sprečavanja, otkrivanja ili istrage mogućih slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma koji su bili u postupku u državama članicama na datum stupanja na snagu ove Direktive trebali bi se čuvati u razdoblju od pet godina nakon tog datuma te bi trebalo omogućiti produljenje tog razdoblja na dalnjih pet godina.

- (46) Prava pristupa podacima od strane ispitanika primjenjiva su na osobne podatke obrađene u svrhu ove Direktive. Međutim, pristup ispitanika informacijama koje se odnose na prijavu o sumnjivoj transakciji ozbiljno bi ugrozio djelotvornost borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma. Iznimke i ograničenja tog prava u skladu s člankom 13. Direktive 95/46/EZ te, po potrebi, člankom 20. Uredbe (EZ) br. 45/2001 mogla bi stoga biti opravdana. Ispitanik ima pravo zatražiti da nadzorno tijelo iz članka 28. Direktive 95/46/EZ ili, ako je primjenjivo, Europski nadzornik za zaštitu podataka, provjeri zakonitost obrade te također ima pravo zatražiti pravni lijek iz članka 22. te Direktive. Nadzorno tijelo iz članka 28. Direktive 95/46/EZ također može djelovati po službenoj dužnosti. Ne dovodeći u pitanje ograničenja prava pristupa, nadzorno tijelo trebalo bi moći ispitanika obavijestiti da je poduzelo sve potrebne provjere, kao i o rezultatima provjere zakonitosti dotične obrade.
- (47) Osobe koje samo rade na pretvaranju papirnate dokumentacije u elektroničke podatke prema ugovoru sklopljenom s kreditnom institucijom ili finansijskom institucijom te osobe koje kreditnim institucijama ili finansijskim institucijama osiguravaju samo sustave za razmjenu poruka ili druge sustave podrške za prijenos novčanih sredstava ili sustave kliringa ili namire, ne ulaze u područje primjene ove Uredbe.
- (48) Pranje novca i financiranje terorizma međunarodni su problemi i naporci za njihovo suzbijanje trebali bi biti globalni. Kada kreditne institucije i finansijske institucije Unije imaju podružnice i društva kćeri u trećim zemljama u kojima su zahtjevi u tom području manje strogi nego su oni u državama članicama, one moraju, kako bi se izbjegla primjena vrlo različitih standarda unutar institucije ili grupe, u tim podružnicama i društvima kćerima primijeniti standarde Unije ili obavijestiti nadležna tijela matične države članice u slučaju kada primjena tog standarda nije moguća.
- (49) Kada god je to moguće, obveznicima trebalo bi osigurati povratne informacije o korisnosti i dalnjim aktivnostima u vezi s prijavama sumnjivih transakcija koje one podnose. Kako bi se to omogućilo i kako bi se omogućilo preispitivanje djelotvornosti njihovih sustava za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, države članice trebale bi zadržati i unapređivati kvalitetu relevantnih statističkih podataka. Kako bi se dodatno poboljšala kvaliteta i dosljednost statističkih podataka prikupljenih na razini Unije, Komisija bi trebala pratiti situaciju diljem Unije u pogledu borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma te objavljivati redovite pregledne.
- (50) Ako države članice zahtijevaju od institucija za izdavanje elektroničkog novca i pružatelja platnih usluga s poslovnim nastanom na njihovu državnom području u oblicima koji nisu podružnica i čije je glavno sjedište smješteno u drugoj državi članici da imenuju središnju kontaktnu točku na njihovu državnom području, one bi trebale moći zahtijevati da ta središnja kontaktna točka, koja djeluje u ime institucije za imenovanje, osigura usklađenost s pravilima SPNFT-a. Trebale bi osigurati i da je ovaj zahtjev proporcionalan te da ne ide dalje od onoga što je potrebno za postizanje cilja sukladnosti s pravilima SPNFT-a, uključujući omogućavanjem međusobnog nadziranja.
- (51) Po pitanju mjenjačnica, pružatelji usluga unovčenja čekova, pružatelja usluga trusta ili trgovачkih društava ili pružatelja usluga igara na sreću, nadležna tijela moraju osigurati da osobe koje stvarno upravljaju ili će upravljati poslovanjem takvih tijela i stvarni vlasnici budu primjereni. Kriteriji za određivanje primjerenosti odredene osobe, kao minimum, odražavaju potrebu za zaštitom takvih subjekata od zloporabe njihova poslovodstva ili stvarnih vlasnika u kriminalne svrhe.
- (52) Ako obveznik djeluje putem poslovnih jedinica u drugoj državi članici, uključujući djelovanje putem mreže agenata, nadležno tijelo matične države članice trebalo bi biti odgovorno za nadziranje kako obveznik primjenjuje politike i postupke SPNFT-a čitave grupe. To bi moglo uključivati terenske posjete na licu mjesta poslovnim jedinicama koje se nalaze u drugoj državi članici. Nadležno tijelo matične države članice trebalo bi blisko surađivati sa nadležnim tijelom države članice domaćina i trebalo bi obavijestiti to nadležno tijelo o svim problemima koji bi mogli utjecati na njihovu procjenu usklađenosti poslovne jedinice s pravilima SPNFT-a domaćina.

- (53) Ako obveznik upravlja poslovnim jedinicama u drugoj državi članici, uključujući putem mreža agenata ili osoba koje distribuiraju elektronički novac u skladu s člankom 3. stavkom 4. Direktive 2009/110/EZ, nadležno tijelo države članice domaćina zadržava odgovornost za provođenje usklađenosti poslovne jedinice s pravilima SPNFT-a, uključujući, prema potrebi, izvršavanjem izravne kontrole i neizravnog praćenja te poduzimanjem prikladnih mjera za rješavanje ozbiljnih kršenja tih zahtjeva. Nadležno tijelo države članice domaćina trebalo bi blisko surađivati s nadležnim tijelom matične države članice i obavijestiti to nadležno tijelo o svim pitanjima koji bi mogli utjecati na njegovu procjenu usklađenosti obveznika s politikama i postupcima SPNFT-a grupe. Kako bi se uklonila ozbiljna kršenja pravila SPNFT-a koja zahtijevaju hitno djelovanje, nadležno tijelo države članice domaćina trebalo bi moći primjenjivati prikladne i razmjerne privremene korektivne mjere, primjenjive u sličnim okolnostima na obveznike pod njihovom nadležnošću, da riješe takve ozbiljne propuste, kada je primjereno, uz pomoć ili u suradnji s nadležnim tijelom matične države članice.
- (54) Uzimajući u obzir međunarodni karakter pranja novca i financiranja terorizma, koordinacija i suradnja između FOJ-eva iznimno su važne. Kako bi se takva koordinacija i suradnja poboljšala, a osobito osiguralo da prijave sumnjivih transakcija dođu do FOJ-a države članice gdje bi prijava bila najkorisnija, u ovoj bi Direktivi trebalo utvrditi detaljna pravila.
- (55) Platforma EU-a za finansijsko-obavještajne jedinice („platforma EU-a za FOJ-eve”), neformalna skupina sastavljena od predstavnika FOJ-eva koja je aktivna od 2006., koristi se za omogućavanje suradnje između FOJ-eva i razmjenu mišljenja o pitanjima povezanim sa suradnjom poput djelotvorne suradnje između FOJ-eva te između FOJ-eva i finansijsko-obavještajnih jedinica trećih zemalja, zajedničke analize prekograničnih predmeta te trendova i faktora relevantnih za procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini.
- (56) Poboljšavanje razmjene informacija među FOJ-evima unutar Unije osobito je važno za rješavanje međunarodnog karaktera pranja novca i financiranja terorizma. Države članice trebale bi podupirati uporabu sigurne potpore za razmjenu informacija, posebno decentralizirane računalne mreže FIU.net („FIU.net”) ili njezina nasljednika te tehnika koje nudi FIU.net. Trebala bi se dopustiti početna razmjena informacija povezanih s pranjem novca i financiranjem terorizma među FOJ-evima za analitičke svrhe koja se neće dalje obradivati ili širiti osim ako bi ta razmjena informacija bila protivna temeljnim načelima nacionalnog prava. Razmjene informacija o predmetima u kojima su FOJ-evi utvrdili da postoji mogućnost poreznih kaznenih djela ne bi trebale dovoditi u pitanje razmjenu informacija u području oporezivanja, u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU⁽¹⁾ ili u skladu s međunarodnim normama o razmjeni informacija i administrativnoj suradnji u poreznim pitanjima.
- (57) Kako bi se moglo potpuno i brzo odgovoriti na upite FOJ-eva, obveznici moraju imati učinkovite sustave koji im omogućuju potpun i pravovremen pristup putem sigurnih i povjerljivih kanala informacijama o poslovnim vezama koje održavaju ili su održavali s određenim ili osobama. U skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, države članice moguće bi, primjerice, razmotriti uvođenje sustava bankovnih registara ili elektronskih sustava za dohvrat podataka koji bi FOJ-evima omogućili pristup podacima o bankovnim računima, ne dovodeći u pitanje sudsko odobrenje, gdje je to primjenjivo. Države članice moguće bi razmotriti i uspostavljanje mehanizama za osiguravanje da su nadležna tijela uvela postupke kako bi utvrdila imovinu bez prethodnog obavještavanja vlasnika.
- (58) Države članice trebale bi poticati svoja nadležna tijela da brzo, konstruktivno i djelotvorno pruže najširi raspon prekogranične suradnje za svrhe ove Direktive, ne dovodeći u pitanje pravila ili postupke primjenjive na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima. Države članice posebno bi trebale osigurati da njihovi FOJ-evi slobodno razmjenjuju informacije, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, s finansijsko-obavještajnim jedinicama trećih zemalja, uzimajući u obzir pravo Unije i načela povezana s razmjenom informacija koja je izradila skupina Egmont finansijsko-obavještajnih jedinica.
- (59) Važnost borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma trebala bi potaknuti države članice da u nacionalnom zakonodavstvu utvrde administrativne sankcije i mjere koje su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće u slučaju nepoštovanja odredaba nacionalnih propisa kojima se prenosi ova Direktiva. Države članice trenutačno imaju uspostavljen širok raspon upravnih sankcija i mjera za kršenje ključnih odredaba prevencije. Ta različitost mogla bi biti pogubna za trud uložen u borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma te postoji rizik da odgovor

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

Unije ostane neujedinjen. Ova Direktiva stoga bi trebala predvidjeti raspon administrativnih sankcija i mjera dostupnih državama članicama barem za ozbiljno, opetovano ili sustavno kršenje načela povezanih s mjerama dubinske analize stranke, vođenjem evidencije, prijavama sumnjivih transakcija i unutarnjom kontrolom obveznika. Taj raspon sankcija i mjera trebao bi biti dostatno širok da državama članicama te nadležnim tijelima dopusti da uzmu u obzir razlike između obveznika, osobito između kreditnih institucija i finansijskih institucija i ostalih obveznika, što se tiče njihove veličine, obilježja te prirode poslovanja. Pri prenošenju ove Direktive države članice trebale bi osigurati da se uvođenjem administrativnih sankcija i mjera u skladu s ovom Direktivom i kaznenopravnih sankcija u skladu s nacionalnim pravom ne krši načelo *ne bis in idem*.

- (60) Za svrhe procjene primjerenosti osoba na upravljačkim funkcijama u obveznicima ili osoba koje ih na neki drugi način kontroliraju, svaka razmjena informacija o kaznenim presudama trebala bi se provoditi u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2009/315/PUP⁽¹⁾ i Odlukom Vijeća 2009/316/PUP⁽²⁾, kako su prenesene u nacionalno pravo, te drugim relevantnim odredbama nacionalnog prava.
- (61) Regulatorni tehnički kriteriji u finansijskim uslugama trebali bi štedišama, ulagateljima i potrošačima diljem Unije osigurati dosljednu harmonizaciju te odgovarajuću zaštitu. Kao tijelima s visoko specijaliziranom stručnošću, bilo bi djelotvorno i prikladno europskim nadzornim tijelima povjeriti izradu nacrta regulatornih tehničkih standarda koji ne uključuju političke izbore i koji se podnosi Komisiji.
- (62) Komisija bi trebala usvojiti nacrt regulatornih tehničkih standarda koji pripremaju europska nadzorna tijela na temelju s ove Direktive putem delegiranih akata u skladu s člankom 290. UFEU-a te u skladu s člancima od 10. do 14. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010.
- (63) S obzirom na znatne izmjene direktiva 2005/60/EZ i 2006/70/EZ koje bi se trebale izvršiti, u skladu s ovom Direktivom, one bi trebale biti sjedinjene i zamijenjene zbog jasnoće i dosljednosti.
- (64) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno zaštitu finansijskog sustava putem prevencije, otkrivanja i istrage pranja novca i financiranja terorizma ne mogu dostatno ostvariti države članice, jer bi individualne mjere koje su usvojile države članice kako bi zaštitile svoje finansijske sustave mogle biti nedosljedne s funkcioniranjem unutarnjeg tržišta i zahtjevima vladavine prava te javne politike Unije, nego se zbog razmjera i učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (65) Ovom Direktivom poštaju se temeljna prava i načela priznata Poveljom, posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, slobodu poduzetništva, zabranu diskriminacije, pravo na djelotvorni pravni lijek i na pošteno suđenje, pretpostavku nedužnosti i pravo na obranu.
- (66) U skladu s člankom 21. Povelje kojim se zabranjuje diskriminacija na bilo kojoj osnovi, države članice trebaju osigurati da se ova Direktiva provodi bez diskriminacije u odnosu na procjenu rizika u kontekstu dubinske analize stranke.
- (67) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom od 28. rujna 2011. države članica i Komisije o dokumentima s obrazloženjem⁽³⁾ države članice obvezale su se, u opravdanim slučajevima, obavijesti o svojim mjerama prenošenja u nacionalno zakonodavstvo priložiti dokument ili dokumente u kojima se objašnjava odnos između elemenata određene direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje u zakonodavstvo. S obzirom na ovu Direktivu zakonodavac smatra prijenos takvih dokumenata opravdanim.
- (68) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća koji je dao mišljenje 4. srpnja 2013. (⁴),

⁽¹⁾ Okvirna odluka Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene podataka iz kaznene evidencije između država članica (SL L 93, 7.4.2009., str. 23.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2009/316/PUP od 6. travnja 2009. o uspostavi Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) na temelju članka 11. Okvirne odluke 2009/315/PUP (SL L 93, 7.4.2009., str. 33.).

⁽³⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

⁽⁴⁾ SL C 32, 4.2.2014., str. 9.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

ODJELJAK 1.

Predmet, područje primjene i definicije

Članak 1.

1. Cilj je ove Direktive sprečavanje korištenja finansijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma.
2. Države članice osiguravaju zabranu pranja novca i financiranja terorizma.
3. Za potrebe ove Direktive sljedeće aktivnosti, kada se obavljaju namjerno, smatraju se pranjem novca:
 - (a) konverzija ili prijenos imovine, kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti, u svrhu utaje ili prikrivanja nezakonitog podrijetla imovine ili pomaganja bilo kojoj osobi koja je uključena u provedbu takve aktivnosti u izbjegavanju pravnih posljedica djelovanja te osobe;
 - (b) utaja ili prikrivanje prave prirode, izvora, lokacije, raspolažanja, kretanja, prava povezanih s vlasništvom ili vlasništvo imovine, kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti;
 - (c) stjecanje, posjedovanje ili korištenje imovine, ako se zna, u vrijeme primitka, da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti;
 - (d) sudjelovanje, udruživanje radi provedbe, pokušaji provedbe i pomoći, poticanje, pogodovanje i savjetovanje pri provedbi bilo koje od aktivnosti navedenih u točkama (a), (b) i (c).
4. Pranjem novca smatraju se čak i situacije u kojima su aktivnosti kojima je stvorena imovina koja treba biti predmetom pranja novca provedene na državnom području druge države članice ili neke treće zemlje.
5. Za potrebe ove Direktive „financiranje terorizma“ znači osiguravanje ili prikupljanje novčanih sredstava, bilo kojim putem, izravno ili neizravno, s namjerom da se ona koriste ili uz znanje da su ona namijenjena korištenju, bilo u cijelosti ili djelomično, za počinjenje bilo kojeg od kaznenih djela u smislu članaka od 1. do 4. Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP (¹).
6. Znanje, namjera ili svrha potrebni kao element aktivnosti iz stavaka 3. i 5. mogu se izvesti iz objektivnih činjeničnih okolnosti.

Članak 2.

1. Ova se Direktiva primjenjuje na sljedeće obveznike:
 1. kreditne institucije;
 2. finansijske institucije;
 3. sljedeće fizičke ili pravne osobe u obavljanju njihovih profesionalnih djelatnosti:
 - (a) revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike;
 - (b) javne bilježnike i druge neovisne pravne stručnjake ako sudjeluju, bilo da djeluju u ime svoje stranke bilo za svoju stranku, u bilo kojoj vrsti finansijskih transakcija ili transakcija koje uključuju nekretnine ili pak pružaju pomoći u planiranju ili provođenju transakcija za svoje stranke u vezi s:
 - i. kupnjom i prodajom nekretnina ili poslovnih subjekata;
 - ii. upravljanjem novcem, vrijednosnim papirima ili drugom imovinom stranaka;
 - iii. otvaranjem i vođenjem bankovnih, štednih ili računa vrijednosnih papira;

(¹) Okvirna odluka Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o borbi protiv terorizma (SL L 164, 22.6.2002., str. 3.).

- iv. organizacijom doprinosa potrebnih za stvaranje, poslovanje ili upravljanje trgovačkim društvima;
- v. stvaranjem, poslovanjem ili upravljanjem trustovima, trgovačkim društvima, zakladama ili sličnim strukturama;
- (c) pružatelje usluga trusta ili trgovaca kojih nisu obuhvaćeni točkama (a) ili (b);
- (d) zastupnike u trgovini nekretninama;
- (e) druge osobe koje se bave trgovinom robom, pod uvjetom da se plaćanje obavlja u gotovini u iznosu od 10 000 EUR ili više, bez obzira provodi li se transakcija kao jedna operacija ili u nekoliko operacija koje se čine povezanim;
- (f) pružatelje usluga igara na sreću.

2. Uz iznimku kasina te nakon odgovarajuće procjene rizika, države članice mogu odlučiti da u cijelosti ili djelomično izuzmu pružatelje određenih usluga igara na sreću od nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva na temelju dokazanog niskog rizika koji se temelji na prirodi i, prema potrebi, razmjeru djelovanja takvih usluga.

Države članice u svojim procjenama rizika trebaju, između ostalih čimbenika, procijeniti stupanj osjetljivosti dotičnih transakcija, također u odnosu na korištene metode plaćanja.

Države članice u svojim procjenama rizika navode na koji su način u obzir uzele relevantne nalaze u izvješćima koja je Komisija izdala u skladu s člankom 6.

Komisiju se obavješćuje o svim odlukama koje neka država članica donese na temelju prvog podstavka zajedno s obrazloženjem temeljenim na posebnoj procjeni rizika. Komisija o toj odluci obavješćuje druge države članice.

3. Države članice mogu odlučiti da osobe koje se bave finansijskom aktivnošću na povremenoj ili vrlo ograničenoj osnovi, gdje postoji mali rizik od pranja novca ili financiranja terorizma, ne ulaze u područje primjene ove Direktive ako su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

- (a) finansijska aktivnost ograničena je u absolutnim iznosima;
- (b) finansijska aktivnost ograničena je na transakcijskoj bazi;
- (c) finansijska aktivnost nije glavna aktivnost tih osoba;
- (d) finansijska aktivnost podređena je i direktno povezana s glavnom aktivnošću tih osoba;
- (e) glavna aktivnost tih osoba nije aktivnost iz stavka 1. podstavka 3. točaka od (a) do (d) ili točke (f);
- (f) finansijska aktivnost pruža se samo strankama glavne aktivnosti tih osoba te se općenito ne nudi javnosti.

Prvi podstavak ne odnosi se na osobe koje su uključene u aktivnosti novčanih pošiljaka kako su definirane u članku 4. točki 13. Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (¹).

4. Za potrebe stavka 3. točke (a) države članice zahtijevaju da ukupan prihod od finansijske aktivnosti ne prelazi prag koji mora biti dostatno nizak. Taj prag utvrđuje se na nacionalnoj razini, ovisno o vrsti finansijske aktivnosti.

5. Za potrebe stavka 3. točke (b) države članice primjenjuju maksimalan prag po stranci i po jednoj transakciji bez obzira provodi li se transakcija kao jedna operacija ili u nekoliko operacija koje se čine povezanim. Taj maksimalan prag utvrđen je na nacionalnoj razini, ovisno o vrsti finansijske aktivnosti. On je dovoljno nizak kako bi osigurao da su vrste transakcije u pitanju nepraktična i neučinkovita metoda za pranje novca ili financiranje terorizma te ne prelazi iznos od 1 000 EUR.

6. Za potrebe stavka 3. točke (c) države članice zahtijevaju da ukupan prihod od finansijske aktivnosti ne smije biti viši od 5 % ukupnog prihoda dotične fizičke ili pravne osobe.

(¹) Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktive 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

7. U procjeni rizika od pranja novca ili financiranja terorizma u svrhe ovoga članka, države članice posebno paze na svaku finansijsku aktivnost koja se po svojoj prirodi smatra osobito pogodnom za uporabu ili zloporabu u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.

8. Odluke koje su donijele države članice u skladu sa stavkom 3. navode razloge na kojima se temelje. Države članice mogu odlučiti povući te odluke u slučaju promjene okolnosti. One takvu odluku priopćuju Komisiji. Komisija priopćuje tu odluku ostalim državama članicama.

9. Države članice uspostavljaju aktivnosti praćenja koje se temelje na procjeni rizika ili poduzimaju druge odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se ne zloupotrebljava izuzeće odobreno odlukama u skladu s ovim člankom.

Članak 3.

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (¹), uključujući njezine podružnice kako je definirano člankom 4. stavkom 1. točkom 17. te Uredbe, smještena u Uniji, neovisno o tome je li njezino glavno sjedište smješteno u Uniji ili u trećoj zemlji;

2. „financijska institucija” znači:

(a) društvo koje nije kreditna institucija, a koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u točkama od 2. do 12. te 14. i 15. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća (²), uključujući aktivnosti ovlaštenih mjenjača (*bureaux de change*);

(b) društvo za osiguranje kako je definirano u članku 13. točki 1. Direktive 2009/138/EZ (³), ako obavlja djelatnosti životnog osiguranja obuhvaćene tom Direktivom;

(c) investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (⁴);

(d) subjekt za zajednička ulaganja koji trguje svojim udjelima ili dionicama;

(e) posrednik u osiguranju kako je definiran u članku 2. točki 5. Direktive 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (⁵) kada djeluje u pogledu životnog osiguranja i drugim uslugama povezanim s ulaganjem, uz iznimku vezanog posrednika u osiguranju iz točke 7. tog članka;

(f) podružnice, ako su smještene u Uniji, finansijskih institucija iz točaka od (a) do (e), neovisno o tome jesu li njihova glavna sjedišta smještena u državi članici ili u trećoj zemlji;

3. „imovina” znači imovina svake vrste, bilo fizička ili ne, pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna i pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku uključujući elektronički ili digitalni, kojima se dokazuje vlasništvo nad imovinom ili udjel u imovini te vrste;

4. „kriminalna aktivnost” znači svaka vrsta kriminalne upletenosti u počinjenje teškog kaznenog djela:

(a) radnje određene u člancima od 1. do 4. Okvirne odluke 2002/475/PUP;

(b) sva kaznena djela iz članka 3. stavka 1. točke (a) Konvencije Ujedinjenih naroda iz 1988. protiv nezakonite trgovine narkoticima i psihotropnim supstancijama;

(¹) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

(²) Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupu aktivnostima kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru kreditnih institucija i investicijskih društava, kojom se izmjenjuje Direktiva 2002/87/EZ i stavlja izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

(³) Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

(⁴) Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržišima finansijskih instrumenata te o izmjeni direktive Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

(⁵) Direktiva 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju pri osiguranju (SL L 9, 15.1.2003., str. 3.).

- (c) aktivnosti zločinačkih organizacija kako su definirane člankom 1. Zajedničke akcije Vijeća 98/733/PUP (¹);
- (d) prijevare koje se tiču finansijskih interesa Unije, ako su barem ozbiljni, kako je definirano u članku 1. stavku 1. i članku 2. stavku 1. Konvencije o zaštiti finansijskih interesa Europskih zajednica (²);
- (e) korupcija;
- (f) sva kažnjiva djela, uključujući porezna kaznena djela povezana s izravnim porezima i neizravnim porezima i kako su definirana nacionalnim pravom država članica, koja se kažnjavaju oduzimanjem slobode ili nalogom za pritvaranje u najduljem trajanju duljem od godinu dana ili, kada je riječ o državama članicama čiji pravni sustavi predviđaju minimalni prag za kažnjiva djela, sva kažnjiva djela koja se kažnjavaju oduzimanjem slobode ili nalogom za pritvaranje u najmanjem trajanju duljem od šest mjeseci;
5. „samoregulatorno tijelo” znači tijelo koje predstavlja pripadnike profesija i ima ulogu u zakonskom uređivanju profesija, u izvođenju određenih funkcija koje se odnose na nadzor ili praćenje te u osiguravanju provedbe pravila koja se na njih odnose;
6. „stvarni vlasnik” znači svaka fizička osoba ili više njih koje u konačnici posjeduju ili kontroliraju stranku i/ili fizička osoba ili više njih u čije ime se provodi transakcija i uključuje barem:
- (a) u slučaju poslovnih subjekata:
- i. jednu ili više fizičkih osoba koje u konačnici posjeduju ili kontroliraju pravni subjekt putem izravnog ili neizravnog vlasništva dovoljnog postotka dionica ili prava glasa ili vlasničkih udjela u tom subjektu, uključujući putem udjela dionica koje glase na donositelja ili putem kontrole drugim sredstvima osim društava uvrštenih na uređena tržišta koja podliježu obvezi otkrivanja u skladu s pravom Unije ili jednakovrijednim međunarodnim standardima koji osiguravaju odgovarajuću transparentnost informacija o vlasništvu.
Udjel dionica od 25 % plus jedna dionica ili vlasnički udio od preko 25 % u stranci u koji drži fizička osoba pokazatelj je izravnog vlasništva. Udjel dionica od 25 % plus jedna dionica ili vlasnički udio od preko 25 % u stranci u vlasništvu korporativnog subjekta koji je pod kontrolom fizičke osobe ili više njih ili više korporativnih subjekata koji su pod kontrolom iste fizičke osobe ili više njih pokazatelj je neizravnog vlasništva. To se primjenjuje ne dovodeći u pitanje pravo država članica da odluče da niži postotak može biti naznaka vlasništva ili kontrole. Kontrola drugim sredstvima može se utvrditi, između ostalog, u skladu s kriterijima iz članka 22. stavaka od 1. do 5. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (³);
 - ii. ako, nakon što su iscrpljena sva moguća sredstva i pod uvjetom da nema osnova za sumnju, osobe iz točke i. nisu identificirane ili ako postoji sumnja da je identificirana osoba ili više njih stvarni vlasnik ili vlasnici, fizička osoba ili više njih koje su na položaju višeg rukovoditelja; obveznici vode evidenciju o mjerama koje su poduzete kako bi se identificiralo stvarno vlasništvo prema podtočki i. te ovoj podtočki;
- (b) u slučaju trustova:
- i. osnivača;
 - ii. upravitelja ili više njih;
 - iii. zaštitnika, ako postoji;
 - iv. korisnike; ili u slučaju gdje se pojedinci koji imaju korist od pravnog aranžmana ili subjekta tek trebaju utvrditi, skupina osoba za čiji se temeljni interes uspostavlja pravni aranžman ili subjekt ili u čijem interesu pravni aranžman ili subjekt djeluje;
 - v. svaku drugu fizičku osobu koja provodi krajnju kontrolu nad trustom izravnim ili neizravnim vlasništvom ili drugim sredstvima.

(¹) Zajednička akcija 98/733/PUP od 21. prosinca 1998. koju je Vijeće donijelo na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji o proglašenju sudjelovanja u zločinačkoj organizaciji kaznenim djelom u državama članicama Europske unije (SL L 351, 29.12.1998., str. 1.).

(²) SL C 316, 27.11.1995., str. 49.

(³) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidiranim finansijskim izvještajima i vezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

(c) u slučaju pravnih osoba poput zaklada i pravnih aranžmana sličnih trustovima, fizičku osobu ili više njih koje obavljaju istovrijedne ili slične funkcije onima iz točke (b);

7. „pružatelj usluga trusta ili trgovačkog društva” znači svaka osoba koja slijedom svojeg poslovanja trećim osobama pružaju bilo koju od sljedećih usluga:

(a) osnivanje trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba;

(b) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju direktora ili tajnika trgovačkog društva, partnera u partnerstvu ili sličnog položaja u odnosu na druge pravne osobe;

(c) pružanje usluga registriranog sjedišta, poslovne adrese, korespondentne adrese ili administrativne adrese i ostalih povezanih usluga trgovačkom društvu, partnerstvu ili nekoj drugoj pravnoj osobi ili aranžmanu;

(d) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da djeluje kao upravitelj ekspresnog trusta ili sličnog pravnog aranžmana;

(e) obavljanje funkcije ili postavljanje druge osobe da obavlja funkciju nominalnog dioničara u ime druge osobe osim trgovačkog društva uvrštenog na uređeno tržište koje podliježe obvezi objavljivanja u skladu s pravom Unije ili ekvivalentnim međunarodnim standardima;

8. „korespondentan odnos” znači:

(a) da jedna banka kao „korespondent” pruža bankovne usluge drugoj banci kao „respondentu”, uključujući pružanje tekućeg ili drugog računa pasive i povezanih usluga kao što su upravljanje gotovinom, međunarodni prijenosi novčanih sredstava, obračun čekova, prolazni računi te usluge deviznog poslovanja;

(b) odnosi između i unutar kreditnih institucija te finansijskih institucija uključujući kada se slične usluge pružaju putem institucije korespondenta instituciji respondenta te uključujući odnose uspostavljene za transakcije vrijednosnim papirima ili prijenos novčanih sredstava;

9. „politički izložena osoba” znači fizička osoba kojoj je provjerena ili su joj bile povjerene istaknute javne funkcije te obuhvaća sljedeće:

(a) šefove država, šefove vlada, ministre i zamjenike ili pomoćnike ministara;

(b) zastupnike u parlamentima ili u sličnim zakonodavnim tijelima;

(c) članove upravnih tijela političkih stranaka;

(d) članove vrhovnih sudova, ustavnih sudova ili drugih sudskeh tijela visoke razine čije odluke ne podliježu dalnjim žalbama, osim u iznimnim okolnostima;

(e) članove revizorskih sudova ili odbora središnjih banaka;

(f) veleposlanike, otpravnike poslova i visoko rangirane časnike u oružanim snagama;

(g) članove administrativnih, upravljačkih ili nadzornih tijela poduzeća u vlasništvu države;

(h) direktore, zamjenike direktora i članove odbora ili ekvivalentne funkcije međunarodne organizacije.

Nijedna od javnih funkcija navedenih u točkama od (a) do (h) ne shvaća se kao da obuhvaća dužnosnike srednjeg ranga ili niže dužnosnike;

10. „članovi obitelji” uključuje sljedeće:

(a) bračnog druga ili osobu koja se smatra ekvivalentom bračnog druga politički izložene osobe;

(b) djecu i njihove bračne drugove ili osobe koje se smatraju ekvivalentom bračnog druga politički izložene osobe;

(c) roditelje politički izložene osobe;

11. „osobe za koje se zna da su bliski suradnici” znači:

- (a) fizičke osobe za koje je poznato da imaju zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektima ili pravnim aranžmanima ili bilo koje druge bliske poslovne odnose s politički izloženom osobom;
- (b) fizičke osobe koje su jedini stvarni vlasnici pravnog subjekta ili pravnog aranžmana za koji je poznato da je stvoren za *de facto* dobrobit politički izložene osobe;

12. „više rukovodstvo” znači službenik ili zaposlenik s dovoljno znanja o izloženosti institucije riziku od pranja novca i financiranja terorizma te odgovarajuće razine da donosi odluke koje utječu na njezinu izloženost riziku te ne treba, u svim slučajevima, biti član upravnog odbora;

13. „poslovni odnos” znači poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos koji je povezan s profesionalnim aktivnostima obveznika i od kojeg se očekuje, u vrijeme uspostave kontakta, da ima element trajnosti;

14. „usluge igara na sreću” znači usluga koja uključuje stavljanje uloga s novčanom vrijednošću na igre na sreću, uključujući one s elementom vještine kao što su lutrije, kasino-igre, pokerške igre i oklade koje se igraju na fizičkoj lokaciji ili na daljinu putem bilo kojih sredstava, elektroničkim sredstvima ili bilo kojom drugom komunikacijskom tehnologijom te na individualni zahtjev primatelja usluga;

15. „grupa” znači grupa društava koja se sastoji od matičnog društva, društava kćeri i subjekata u kojima matično društvo ili društva kćeri sudjeluju, kao i poduzeća koja su međusobno povezana vezom u smislu članka 22. Direktive 2013/34/EU;

16. „elektronički novac” znači elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ;

17. „fiktivna banka” znači kreditna institucija ili finansijska institucija ili institucija koja provodi aktivnosti ekvivalentne onima koje provode kreditne institucije ili finansijske institucije, osnovana na području nadležnosti u kojoj nije fizički prisutna te nema stvarnog vodstva ni uprave i koja nije povezana s uređenom finansijskom grupom.

Članak 4.

1. Države članice, u skladu s pristupom koji se temelji na procjeni rizika, osiguravaju da područje primjene ove Direktive obuhvaća, u cijelosti ili djelomično, i profesije i kategorije poduzeća, koji nisu obveznici iz članka 2. stavka 1., a koje se bave aktivnostima za koje je osobito vjerojatno da će se upotrebljavati za potrebe pranja novca ili financiranja terorizma.

2. Kada država članica proširi područje primjene ove Direktive i na druge profesije ili kategorije poduzeća osim onih iz članka 2. stavka 1., ona o tome obavješćuje Komisiju.

Članak 5.

Države članice mogu donijeti ili zadržati na snazi strože odredbe u području koji obuhvaća ova Direktiva u svrhu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, u granicama prava Unije.

ODJELJAK 2.

Procjena rizika

Članak 6.

1. Komisija provodi procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječu na unutarnje tržište i koji su povezani s prekograničnim aktivnostima.

U tu svrhu Komisija do 26. lipnja 2017. sastavlja izvješće u kojemu se utvrđuju, analiziraju i ocjenjuju ti rizici na razini Unije. Nakon toga, Komisija ažurira svoje izvješće svake dvije godine ili češće, prema potrebi.

2. Izvješće iz prvog stavka 1. obuhvaća barem sljedeće:

- (a) područja unutarnjeg tržišta koja su najviše izložena riziku;

- (b) rizike povezane sa svakim relevantnim sektorom;
- (c) najraširenija sredstva kojima se kriminalci koriste za pranje nezakonitih imovinskih koristi.

3. Komisija osigurava da izvješće iz stavka 1. bude dostupno državama članicama i obveznicima kako bi im pomogla u prepoznavanju i razumijevanju rizika od pranja novca i financiranja terorizma te upravljanju njima i njihovom smanjivanju i kako bi omogućila drugim dionicima, uključujući nacionalne zakonodavce, Europski parlament, europska nadzorna tijela te predstavnike iz FOJ-eva da bolje razumiju rizike.

4. Komisija daje državama članicama preporuke o mjerama primjerima za rješavanje utvrđenih rizika. Ako države članice u svojim nacionalnim režimima SPNFT-a odluče ne primijeniti bilo koju od preporuka, o tome obavješćuju Komisiju i pružaju obrazloženje za takvu odluku.

5. Do 26. prosinca 2016. europska nadzorna tijela putem Zajedničkog odbora donose mišljenje o rizicima od pranja novca i financiranja terorizma koji utječu na finansijski sektor Unije („zajedničko mišljenje“). Nakon toga europska nadzorna tijela putem Zajedničkog odbora donose mišljenje svake dvije godine.

6. Prilikom provođenja procjene iz stavka 1. Komisija organizira posao na razini Unije, uzima u obzir zajednička mišljenja iz stavka 5. i uključuje stručnjake iz država članica u području SPNFT-a, predstavnike FOJ-eva te prema potrebi druga tijela na razini Unije. Komisija osigurava da zajednička mišljenja budu dostupna državama članicama i obveznicima kako bi im pomogla utvrditi rizik od pranja novca i financiranja terorizma, upravljati njime i smanjiti ga.

7. Svake dvije godine ili češće, ako je to potrebno, Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o nalazima redovitih procjena rizika i djelovanju poduzetom na temelju tih nalaza.

Članak 7.

1. Svaka država članica poduzima primjerene korake kako bi prepoznala, procijenila, razumjela i smanjila rizike od pranja novca i financiranja terorizma koji na nju utječu, kao i sva druga pitanja koja se tiču zaštite podataka u tom pogledu. Tu procjenu rizika ona održava ažuriranom.

2. Svaka država članica imenuje tijelo ili uspostavlja mehanizam kojim koordinira nacionalni odgovor na rizike iz stavka 1. O identitetu tog tijela ili opisu mehanizma obavješćuje se Komisiju, europska nadzorna tijela te ostale države članice.

3. U provođenju procjena rizika iz stavka 1. ovog članka države članice upotrebljavaju nalaze izvješća iz članka 6. stavka 1.

4. U pogledu procjene rizika iz stavka 1., svaka država članica:

- (a) koristi ju kako bi unaprijedila svoj režim za SPNFT, osobito utvrđivanjem područja u kojima obveznici trebaju primjenjivati pojačane mjere i, prema potrebi, utvrđivanjem mjeru koje treba poduzeti;
- (b) prema potrebi utvrđuje sektore ili područja manjeg ili većeg rizika od pranja novca i financiranja terorizma;
- (c) koristi ju kao pomoćno sredstvo za dodjelu i određivanje prioritetnih resursa za borbu protiv pranja novaca i financiranja terorizma;
- (d) koristi ju kako bi se osigurala da su utvrđena primjerena pravila za svaki sektor ili područje, u skladu s rizicima od pranja novca i financiranja terorizma;
- (e) odmah stavlja prikladne informacije na raspolaganje obveznicima kako bi olakšala njihovo provođenje procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma.

5. Države članice rezultate svojih procjena rizika stavlju na raspolaganje Komisiji, europskim nadzornim tijelima i drugim državama članicama.

Članak 8.

1. Države članice osiguravaju da obveznici poduzmu odgovarajuće korake za utvrđivanje i procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma uzimajući u obzir čimbenike rizika uključujući one koji se odnose na njihove stranke, zemlje ili geografska područja, proizvode, usluge, transakcije ili kanale dostave. Ti su koraci razmjerni prirodi i veličini obveznika.

2. Procjene rizika iz stavka 1. dokumentiraju se, ažuriraju i stavlju na raspolaganje relevantnim dotičnim nadležnim i samoregulatornim tijelima. Nadležna tijela mogu odlučiti da pojedinačne dokumentirane procjene rizika nisu potrebne ako su određeni rizici, karakteristični za sektor, jasni i shvaćeni.

3. Države članice osiguravaju da obveznici imaju uspostavljene politike, kontrole i postupke za smanjivanje i djelotvorno upravljanje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma utvrđenima na razini Unije, na razini država članica i na razini obveznika. Te politike, kontrole i postupci moraju biti razmjerni prirodi i veličini obveznika.

4. Politike, kontrole i postupci iz stavka 3. uključuju:

- (a) razvoj unutarnjih politika, kontrola i postupaka, uključujući modele praksi upravljanja rizikom, dubinsku analizu stranke, izvješćivanje, vođenje evidencije, unutarnju kontrolu, upravljanje usklađenošću, uključujući, kada je primjerno veličini i prirodi posla, imenovanje službenika za usklađenosć na upravljačkoj razini, i provjeru zaposlenika;
- (b) ako je prikladno s obzirom na veličinu i prirodu posla, neovisnu revizorsku funkciju za testiranje unutarnjih politika, kontrola i postupaka iz točke (a).

5. Države članice zahtijevaju od obveznika da pribave odobrenje svojeg višeg rukovodstva za politike, kontrole i postupke koje provode te da prate i pojačavaju poduzete mjere, prema potrebi.

ODJELJAK 3.

Politika u pogledu trećih zemalja

Članak 9.

1. Treće zemlje i jurisdikcije koje imaju strateške nedostatke u svojim nacionalnim režimima SPNFT-a koji predstavljaju značajne prijetnje finansijskom sustavu Unije („visokorizične treće zemlje“) utvrđuju se da bi se zaštitovalo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 64. radi utvrđivanja visokorizičnih trećih zemalja, uzimajući u obzir strateške nedostatke, posebno u vezi s:

- (a) pravnim i institucijskim okvirom SPNFT-a treće zemlje, posebno:
 - i. kriminalizacijom pranja novca i financiranja terorizma;
 - ii. mjerama povezanima s dubinskom analizom stranke;
 - iii. zahtjevima povezanima s vođenjem evidencije; i
 - iv. zahtjevima za prijavljivanje sumnjivih transakcija;
- (b) ovlastima i postupcima nadležnih tijela trećih zemalja za svrhe borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma;
- (c) djelotvornošću sustava SPNFT-a u rješavanju rizika od pranja novca ili financiranja terorizma treće zemlje.

3. Delegirani akti iz stavka 2. donose se u roku od mjesec dana nakon utvrđivanja strateških nedostataka iz tog stavka.

4. Komisija prema potrebi prilikom izrade delegiranih akata iz stavka 2. uzima u obzir relevantne evaluacije, procjene ili izvješća koje su sastavile međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma u vezi s rizicima koje predstavljaju pojedine treće zemlje.

POGLAVLJE II.

DUBINSKA ANALIZA STRANKE

ODJELJAK 1.

Opće odredbe

Članak 10.

1. Države članice zabranjuju svojim kreditnim institucijama i finansijskim institucijama vođenje anonimnih računa ili anonimnih štednih knjižica. Države članice u svakom slučaju zahtijevaju da se vlasnici i korisnici postojećih anonimnih računa ili anonimnih štednih knjižica podvrgnu mjerama dubinske analize stranke što je prije moguće, a u svakom slučaju prije bilo kakve upotrebe takvih računa ili štednih knjižica.

2. Države članice poduzimaju mjere za sprečavanje zlouporabe dionica koje glase na donositelja i isprava o vlasništvu dionica koje glase na donositelja.

Članak 11.

Države članice osiguravaju da obveznici primjenjuju mjere dubinske analize stranke u sljedećim okolnostima:

- (a) prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa;
- (b) prilikom izvršavanja povremene transakcije koja:
 - i. iznosi 15 000 EUR ili više, bez obzira obavlja li se transakcija u obliku jedne operacije ili više operacija koje se čine povezanima; ili
 - ii. predstavlja prijenos novčanih sredstava definiran s članku 3. točki 9. Uredbe (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹⁾), koja premašuje iznos od 1 000 EUR;
- (c) u slučaju osoba koje trguju robom, prilikom obavljanja povremenih gotovinskih transakcija u iznosu od 10 000 EUR ili više, bez obzira obavlja li se transakcija u obliku jedne operacije ili više operacija koje se čine povezanima;
- (d) za pružatelje usluga igara na sreću, prilikom preuzimanja dobitaka, stavljanja uloga ili u oba slučaja, prilikom izvršavanja transakcija u iznosu od 2 000 EUR ili više, bez obzira obavlja li se transakcija u obliku jedne operacije ili više operacija koje se čine povezanima;
- (e) kada postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma, bez obzira na sva moguća odstupanja, izuzeća ili pragove;
- (f) kada postoje sumnje u istinitost ili primjereno prethodno dobivenih identifikacijskih podataka o stranci.

Članak 12.

1. Odstupajući od članka 13. prvog podstavka, točaka (a), (b) i (c), i članka 14. te na temelju primjerene procjene rizika koja pokazuje nizak rizik, država članica može dopustiti obveznicima da ne primjenjuju određene mjere dubinske analize stranke u pogledu elektroničkog novca ako su ispunjeni svi od sljedećih uvjeta za smanjivanje rizika:

- (a) platni instrument ne može se ponovno puniti ili ima mjesечni prag za platne transakcije od 250 EUR koji se može upotrebljavati isključivo u toj državi članici;
- (b) najviši iznos pohranjen elektronički ne premašuje 250 EUR;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (vidjeti str. 1. ovoga Službenog lista).

- (c) platni instrument upotrebljava se isključivo za kupnju robe ili usluga;
- (d) na platni instrument ne može se pohraniti anonimni elektronički novac;
- (e) izdavatelj provodi dostatno praćenje transakcija ili poslovnog odnosa kako bi omogućio otkrivanje neobičnih ili sumnjivih transakcija.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) država članica može povisiti prag do maksimalnog iznosa od 500 EUR za platne instrumente koji se mogu upotrebljavati u isključivo toj državi članici.

2. Države članice osiguravaju da predviđeno odstupanje iz stavka 1. nije primjenjivo u slučaju iskupa u gotovini ili podizanja gotovine u novčanoj vrijednosti elektroničkog novca ako isplaćeni iznos premašuje 100 EUR.

Članak 13.

1. Mjere dubinske analize stranke obuhvaćaju:

- (a) identifikaciju stranaka i provjeru identiteta stranaka na temelju dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz pouzdanog i neovisnog izvora;
- (b) identifikaciju stvarnog vlasnika i poduzimanje odgovarajućih mjera za provjeru identiteta te osobe kako bi se obveznik mogao uvjeriti da zna tko je stvarni vlasnik, uključujući, u pogledu pravnih osoba, trustova, trgovачka društva, zaklade i slične pravne aranžmane, poduzimajući mjere potrebne za razumijevanje vlasničke i kontrolne strukture stranke;
- (c) procjenjivanje i, kada je potrebno, prikupljanje informacija o svrsi i namjeni poslovnog odnosa;
- (d) provođenje stalnog praćenja poslovnih odnosa, uključujući i kontrolu transakcija tijekom poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da su transakcije koje se obavljaju u skladu sa saznanjima dotičnog obveznika o stranci, poslovnom profilu i profilu rizika te, prema potrebi, izvoru novčanih sredstava i osiguravanju ažuriranja dokumentacije, podataka ili informacija koje se vode.

Pri provedbi mjera iz prvog podstavka, točaka (a) i (b), obveznici također provjeravaju je li svaka osoba koja tvrdi da djeluje u ime stranke za to i ovlaštena te identificiraju i provjeravaju identitet te osobe.

2. Države članice osiguravaju da obveznici primjenjuju sve zahtjeve dubinske analize stranke utvrđene u stavku 1. Međutim, obveznici mogu odrediti opseg takvih mjera na temelju procjene rizika.

3. Države članice od obveznika zahtijevaju da prilikom procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma uzmu u obzir barem varijable iz Priloga I.

4. Države članice osiguravaju da obveznici mogu pokazati nadležnim tijelima ili samoregulatornim tijelima da su mjere primjerene s obzirom na rizik od pranja novca i financiranja terorizma koji je utvrđen.

5. Za životno osiguranje i druge usluge osiguranja povezane s ulaganjima, države članice osiguravaju da, uz mjere dubinske analize stranke koje su potrebne za stranku i stvarnog vlasnika, kreditne institucije i finansijske institucije provode sljedeće mjere dubinske analize stranke na korisnicima životnog osiguranja i drugih polica osiguranja povezanih s ulaganjima, čim su korisnici identificirani ili imenovani:

- (a) u slučaju korisnika koji su identificirani kao posebno imenovane osobe ili pravni aranžmani, koji preuzimaju ime osobe;
- (b) u slučaju korisnika koji su određeni karakteristikama ili skupinom ili na drugi način, dobivanje dovoljno informacija koje se tiču tih korisnika kako bi osigurale kreditnim institucijama ili finansijskoj instituciji da će moći utvrditi identitet korisnika u vrijeme isplate.

U pogledu prvog podstavka, točaka (a) i (b), provjera identiteta korisnika obavlja se u vrijeme isplate. U slučaju dodjele, u cijelosti ili djelomično, životnog osiguranja ili drugih usluga povezanih s ulaganjem trećoj osobi, kreditne institucije i finansijske institucije svjesne dodjele identificiraju stvarnog vlasnika u vrijeme dodjele fizičkoj ili pravnoj osobi ili pravnom aranžmanu koji prima u vlastitu korist vrijednost dodijeljene police.

6. U slučaju korisnika trustova ili sličnih pravnih aranžmana koji su određeni specifičnim karakteristikama ili skupinom, obveznik pribavlja dovoljno informacija u pogledu korisnika kako bi obveznik bio siguran da će moći utvrditi identitet korisnika u vrijeme isplate ili u trenutku kada korisnik odluči iskoristiti dodijeljena prava.

Članak 14.

1. Države članice zahtijevaju da se provjera identiteta stranke i stvarnog vlasnika obavlja prije uspostave poslovnog odnosa ili izvršavanja transakcije.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu dopustiti da se provjera identiteta stranke i stvarnog vlasnika obavi tijekom uspostave poslovnog odnosa ako je to potrebno kako ne bi došlo do prekida uobičajenog poslovanja i u slučaju gdje je rizik od pranja novca i financiranja terorizma nizak. U takvim situacijama spomenuti postupci provode se što je prije moguće nakon prvog kontakta.

3. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu dopustiti otvaranje računa u kreditnoj instituciji ili finansijskoj instituciji, uključujući račune koji omogućuju transakcije s prenosivim vrijednosnim papirima, pod uvjetom da postoje odgovarajući zaštitni mehanizmi koji osiguravaju da stranke ili netko u njihovo ime ne provodi transakcije dok nije postignuta potpuna usklađenost s zahtjevima za dubinsku analizu stranke utvrđenima u članku 13. stavku 1. prvom podstavku točkama (a) i (b).

4. Države članice zahtijevaju da obveznik koji nije u mogućnosti ispuniti zahtjeve za dubinsku analizu stranke utvrđene u članku 13. stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) ili (c) ne obavlja transakcije putem bankovnog računa, ne uspostavlja poslovne odnose niti obavlja transakcije i da prekine poslovni odnos te razmotri izradu prijave o sumnjivoj transakciji FOJ-u u vezi sa strankom u skladu s člankom 33.

Države članice ne primjenjuju prvi podstavak na javne bilježnike, druge neovisne pravne stručnjake, revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike isključivo u mjeri u kojoj te osobe utvrđuju pravni položaj svojih stranaka ili obavljaju zadaće obrane ili zastupanja tih stranaka u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka.

5. Države članice zahtijevaju da obveznici ne primjenjuju mjere dubinske analize stranke samo na sve nove stranke, već i pravodobno na postojeće stranke na temelju procjene rizika, povremeno i uključujući kada se promijene relevantne okolnosti stranke.

ODJELJAK 2.

Pojednostavljeni postupak dubinske analize STRANKE

Članak 15.

1. Kada država članica ili obveznik utvrdi područja nižeg rizika, ta država članica može dopustiti obveznicima primjenu mjera pojednostavljenog postupka dubinske analize stranke.

2. Prije primjene mjera pojednostavljenog postupka dubinske analize stranke obveznici osiguravaju da poslovni odnos ili transakcija predstavljaju niži stupanj rizika.

3. Države članice osiguravaju da obveznici provode dostatno praćenje transakcija i poslovnih odnosa kako bi omogućili otkrivanje neobičnih ili sumnjivih transakcija.

Članak 16.

Kada procjenjuju rizike od pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na vrste stranaka, geografska područja, određene proizvode, usluge, transakcije ili kanale dostave, države članice i obveznici uzimaju u obzir barem čimbenike situacija potencijalno nižeg rizika iz Priloga II.

Članak 17.

Europska nadzorna tijela do 26. lipnja 2017. izdaju smjernice namijenjene nadležnim tijelima te kreditnim institucijama i finansijskim institucijama u skladu s člankom 16. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 o čimbenicima rizika koje treba uzeti u obzir i mjerama koje treba poduzeti u situacijama u kojima su primjerene pojednostavljene mjere dubinske analize stranke. Posebno se vodi računa o prirodi i veličini poslovanja te, ako je primjereno i razmјerno, utvrđuju se posebne mjere.

ODJELJAK 3.

Postupak pojačane dubinske analize stranke

Članak 18.

1. U slučajevima iz članaka od 19. do 24. i prilikom surađivanja s fizičkim osobama ili pravnim subjektima sa sjedištem u trećim zemljama koje je Komisija utvrdila kao visokorizične treće zemlje, kao i u drugim slučajevima višeg rizika koje su utvrstile države članice ili obveznici, države članice zahtijevaju od obveznika primjenu pojačanih mjera dubinske analize stranke kako bi na odgovarajući način upravljale tim rizikom te ga primjereno smanjile.

Pojačane mjere dubinske analize stranke ne moraju se automatski primjeniti u odnosu na podružnice i društva kćeri koje su u većinskom vlasništvu obveznika s poslovnim nastanom u Uniji koji se nalaze u visokorizičnim trećim zemljama ako su te podružnice ili društva kćeri u većinskom vlasništvu potpuno usklađene s politikama i postupcima grupe u skladu s člankom 45. Države članice osiguravaju da te slučajeve rješavaju obveznici upotrebotom pristupa koji se temelji na riziku.

2. Države članice zahtijevaju od obveznika da ispituju, koliko je razumno moguće, pozadinu i svrhu svih kompleksnih te neobično velikih transakcija i svih neobičnih uzoraka transakcija, koje nemaju nikakvu očitu ekonomsku ili zakonitu svrhu. Osobito, obveznici povisuju razinu i prirodu praćenja poslovnog odnosa kako bi odredile jesu li te transakcije ili aktivnosti sumnjive.

3. Kada procjenjuju rizik od pranja novca i financiranja terorizma, države članice i obveznici uzimaju u obzir barem čimbenike situacija potencijalno višeg rizika iz Priloga III.

4. Europska nadzorna tijela do 26. lipnja 2017. izdaju smjernice namijenjene nadležnim tijelima i kreditnim institucijama i finansijskim institucijama u skladu s člankom 16. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 i (EU) br. 1095/2010 o čimbenicima rizika koje treba uzeti u obzir i mjerama koje treba poduzeti u situacijama u kojima su primjerene pojačane mjere dubinske analize stranke. Posebno se vodi računa o prirodi i veličini poslovanja te gdje je primjereno i razmјerno, utvrđuju se posebne mjere.

Članak 19.

U pogledu prekograničnih korespondentnih odnosa s respondentnim institucijama iz trećih zemalja, države članice, uz mjere dubinske analize stranke utvrđene u članku 13., zahtijevaju od svojih kreditnih institucija i finansijskih institucija da:

- (a) prikupe dovoljno informacija o respondentnoj instituciji radi potpunog razumijevanja prirode njezina poslovanja i radi utvrđivanja iz javno dostupnih informacija ugleda institucije i kvalitete nadzora poslovanja;
- (b) procijene kontrole SPNFT-a respondentne institucije;
- (c) prije uspostave novih korespondentnih odnosa pribave odobrenje višeg rukovodstva;
- (d) dokumentiraju odgovornosti svake institucije;
- (e) se uvjere, povezano s prolaznim računima, da je respondentna institucija obavila provjeru identiteta stranaka te da kontinuirano provodi dubinsku analizu stranaka koje imaju izravan pristup računima korespondentne institucije te da na zahtjev može korespondentnoj instituciji pružiti relevantne podatke u vezi s dubinskom analizom stranke.

Članak 20.

U pogledu transakcija ili poslovnih odnosa s politički izloženim osobama, države članice, uz mjere dubinske analize stranke utvrđene člankom 13., zahtijevaju od obveznika da:

- (a) imaju uspostavljene odgovarajuće sustave za upravljanje rizikom, uključujući postupke koji se temelje na procjeni rizika, za utvrđivanje je li stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba;
- (b) u slučaju poslovnih odnosa s politički izloženim osobama, primjenjuju sljedeće mjere:
 - i. pribave odobrenje višeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnih odnosa s takvim osobama;
 - ii. poduzmu odgovarajuće mjere za utvrđivanje izvora bogatstva i izvora novčanih sredstava koja su uključena u poslovni odnos ili transakciju s takvim osobama;
 - iii. obavljaju pojačano trajno praćenje tih poslovnih odnosa.

Članak 21.

Države članice zahtijevaju od obveznika da poduzmu razumne mjere da utvrde jesu li korisnici polica životnog osiguranja ili drugih polica osiguranja povezanih s ulaganjem i/ili, gdje je potrebno, stvarni vlasnik korisnika politički izložene osobe. Te mjere poduzimaju se najkasnije u vrijeme isplate ili u vrijeme potpune ili djelomične dodjele police. Kada se utvrde viši rizici, države članice uz primjenu normalnih mjer dubinske analize stranke utvrđenih člankom 13. zahtijevaju od obveznika da:

- (a) obavijeste više rukovodstvo prije isplate prihoda police;
- (b) temeljito prouče cijeli poslovni odnos s ugovarateljem osiguranja.

Članak 22.

Kada je politički izloženoj osobi više nije povjerena istaknuta javna funkcija u državi članici ili trećoj zemlji ili istaknuta javna funkcija u međunarodnoj organizaciji, od obveznika se zahtijeva da u razdoblju od najmanje 12 mjeseci uzimaju u obzir kontinuirani rizik koji predstavlja ta osoba i primjenjuju prikladne mjere na temelju procjene rizika sve dok se više ne bude smatralo da ta osoba predstavlja daljnji rizik specifičan za politički izložene osobe.

Članak 23.

Mjere iz članaka 20. i 21. također se primjenjuju na članove obitelji ili na osobe za koje se zna da su bliski suradnici politički izloženih osoba.

Članak 24.

Države članice zabranjuju kreditnim institucijama i finansijskim institucijama da uspostave ili održavaju korespondentne odnose s fiktivnom bankom. One zahtijevaju da te institucije poduzmu odgovarajuće mjere kako bi osigurale da ne ulaze u ili ne održavaju korespondentne odnose s kreditnom institucijom ili finansijskom institucijom za koju se zna da dopušta da se njezinim računima koristi fiktivna banka

ODJELJAK 4.

Obavljanje zadaća od strane trećih osoba

Članak 25.

Države članice mogu dopustiti obveznicima oslanjanje na treće osobe u ispunjavanju zahtjeva dubinske analize stranaka utvrđenih u članku 13. stavku 1. prvom podstavku, točkama (a), (b) i (c). Međutim, krajnja odgovornost za ispunjavanje tih zahtjeva i nadalje leži na obvezniku koji se oslanja na treću osobu.

Članak 26.

1. Za potrebe ovog odjeljka „treće osobe“ znači obveznici navedeni u članku 2., njihove organizacije članice ili udruženja tih obveznika ili druge institucije ili osobe koje se nalaze u državi članici ili trećoj zemlji:
 - (a) koji primjenjuju zahtjeve dubinske analize stranke i zahtjeve za vođenje evidencije koji su usklađeni s onima koji su utvrđeni u ovoj Direktivi; i
 - (b) čija se usklađenost sa zahtjevima iz ove Direktive nadzire na način koji je u skladu s poglavljem VI. odjeljkom 2.

2. Države članice zabranjuju obveznicima oslanjanje na treće osobe sa sjedištem u visokorizičnim trećim zemljama. Države članice mogu podružnice i društva kćeri u većinskom vlasništvu obveznika sa sjedištem u Uniji izuzeti od te zabrane ako se te podružnice i društva kćeri u većinskom vlasništvu u potpunosti pridržavaju politika i postupaka unutar grupe u skladu s člankom 45.

Članak 27.

1. Države članice osiguravaju da obveznici od treće osobe na koju se oslanjaju dobiju potrebne informacije koje se tiču zahtjeva dubinske analize stranke utvrđenih u članku 13. stavku 1. prvom podstavku, točkama (a), (b) i (c).
2. Države članice osiguravaju da obveznici kojima se stranka upućuje poduzmu odgovarajuće korake kako bi osigurali da treća osoba na zahtjev odmah proslijedi relevantne preslike identifikacijskih podataka i podataka o provjeri te drugu relevantnu dokumentaciju o identitetu stranke ili stvarnog vlasnika.

Članak 28.

Države članice osiguravaju da nadležno tijelo matične države članice (za politike i postupke grupe) i nadležno tijelo države članice domaćina (za podružnice i društva kćeri) mogu smatrati da je obveznik usklađen s odredbama donesenima u skladu s člancima 26. i 27. putem svojeg programa grupe, kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) obveznik se oslanja na informacije koje pruža treća osoba koja je dio iste grupe;
- (b) ta grupa primjenjuje mjere dubinske analize stranke, pravila o vođenju evidencije i programe protiv pranja novca i financiranja terorizma u skladu s ovom Direktivom ili ekvivalentnim pravilima;
- (c) djelotvornu provedbu zahtjeva iz točke (b) nadzire na razini grupe nadležno tijelo matične države članice ili treće zemlje.

Članak 29.

Ovaj odjeljak ne primjenjuje se na odnose eksternalizacije ili zastupničke odnose ako se na temelju ugovornog aranžmana pružatelj eksternaliziranih aktivnosti ili zastupnik treba smatrati dijelom obveznika.

POGLAVLJE III.

INFORMACIJE O STVARNOM VLASNIŠTVU

Članak 30.

1. Države članice osiguravaju da se od poslovnih i drugih pravnih subjekata registriranih na njihovu državnom području zahtijeva da pribave i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o njihovu stvarnom vlasništvu, kao i detalje o korisničkim udjelima koje posjeduju.

Države članice osiguravaju da su ti subjekti obveznicima dužni pružiti, osim informacija o njihovu pravnom vlasniku, informacije o stvarnom vlasniku kada obveznici provode mjere dubinske analize stranke u skladu s poglavljem II.

2. Države članice zahtijevaju da nadležna tijela i FOJ-evi mogu pravodobno pristupiti informacijama iz stavka 1.

3. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavka 1. čuvaju u središnjem registru u svakoj državi članici, na primjer u trgovačkom registru, registru trgovacačkih društava kako je navedeno u članku 3. Direktive 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ ili javnom registru. Države članice obavješćuju Komisiju o značajkama tih nacionalnih mehanizama. Informacije o stvarnom vlasništvu sadržane u toj bazi podataka mogu se prikupljati u skladu s nacionalnim sustavima.

4. Države članice zahtijevaju da su informacije koje se čuvaju u središnjem registru iz stavka 3. odgovarajuće, točne i ažurirane.

5. Države članice osiguravaju da su informacije o stvarnom vlasništvu u svim slučajevima dostupne:

- (a) nadležnim tijelima i FOJ-evima bez ikakvog ograničenja;
- (b) obveznicima, u okviru dubinske analize stranke u skladu s poglavljem II.;
- (c) svim osobama ili organizacijama koje mogu dokazati legitimni interes.

Osobe ili organizacije iz točke (c) imaju pristup barem imenu, mjesecu i godini rođenja, nacionalnosti i zemlji boravišta stvarnog vlasnika te prirodi i opsegu vlasničkog udjela koji drži.

Za potrebe ovog stavka pristup informacijama o stvarnom vlasništvu u skladu je s pravilima o zaštiti podataka te može podlijegati registraciji putem interneta i plaćanju naknade. Naknade naplaćene za dobivanje informacija ne premašuju administrativni trošak te radnje.

6. U središnjem registru iz stavka 3. osigurava se da nadležna tijela i FOJ-evi imaju pravodoban i neograničen pristup, bez upozoravanja dotičnog subjekta. U njemu se također obveznicima osigurava pravodoban pristup prilikom provođenja mjera dubinske analize stranke.

7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela i FOJ-evi mogu pravodobno pružiti informacije iz stavaka 1. i 3. nadležnim tijelima i FOJ-evima drugih država članica.

8. Države članice zahtijevaju da se obveznici ne oslanjaju isključivo na središnji registar iz stavka 3. za potrebe ispunjavanja zahtjeva dubinske analize stranke u skladu s poglavljem II. Ti se zahtjevi ispunjavaju upotrebom pristupa koji se temelji na procjeni rizika.

9. Države članice mogu u iznimnim okolnostima na pojedinačnoj osnovi predvidjeti izuzeće u pogledu pristupa iz stavka 5. točaka (b) i (c) svim informacijama ili jednom dijelu informacija o stvarnom vlasništvu ako bi takav pristup izložio stvarnog vlasnika riziku od prijevare, otmice, ucjene, nasilja ili zastrašivanja ili ako je stvarni vlasnik maloljetna osoba ili iz drugih razloga poslovno nesposoban. Izuzeća dopuštena u skladu s ovim stavkom ne primjenjuju se na kreditne institucije i finansijske institucije ni na obveznike iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočke (b) koji su javni službenici.

10. Do 26. lipnja 2019. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem se procjenjuju uvjeti i tehničke specifikacije i postupci za osiguravanje sigurne i učinkovite međupovezanosti središnjih registara iz stavka 3. putem središnje europske platforme uspostavljene člankom 4.a stavkom 1. Direktive 2009/101/EZ. Prema potrebi to izvješće mora biti popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

Članak 31.

1. Države članice zahtijevaju da upravitelji svakog ekspresnog trusta kojim se upravlja prema njihovu zakonodavstvu dobiju i zadrže odgovarajuće, točne i aktualne informacije o stvarnom vlasništvu koje se tiču trusta. Te informacije uključuju identitet:

- (a) osnivača;
- (b) upravitelja ili više njih;
- (c) zaštitnika (ako postoji);

⁽¹⁾ Direktiva 2009/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovacka društva u smislu članka 48. stavka 2. Ugovora, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera (SL L 258, 1.10.2009., str. 11.).

- (d) korisnika ili skupine korisnika; i
- (e) svih drugih fizičkih osoba koje imaju djelotvornu kontrolu nad trustom.
2. Države članice osiguravaju da upravitelji pravovremeno obznane svoj status i pruže informacije iz stavka 1. obveznicima kada upravitelj, u svojstvu upravitelja, zasnuje poslovni odnos ili provede povremenu transakciju iznad pragova utvrđenih u članku 11. točkama (b), (c) i (d).
3. Države članice zahtijevaju da nadležna tijela i FOJ-evi mogu pravodobno pristupiti informacijama iz stavka 1.
4. Države članice zahtijevaju da se informacije iz stavka 1. čuvaju u središnjem registru kada se trustom stvaraju porezne posljedice. U središnjem registru osigurava se da nadležna tijela i FOJ-evi imaju pravodoban i neograničen pristup, bez upozoravanja stranaka dotičnog trusta. Također se može obveznicima osigurati pravodoban pristup u okviru dubinske analize stranke u skladu s poglavljem II. Države članice obavješćuju Komisiju o značajkama tih nacionalnih mehanizama.
5. Države članice zahtijevaju da su informacije koje se čuvaju u središnjem registru iz stavka 4. odgovarajuće, točne i ažurirane.
6. Države članice osiguravaju da se obveznici ne oslanjaju isključivo na središnji registar iz stavka 4. za potrebe ispunjavanja zahtjeva dubinske analize stranke utvrđenih u poglavljju II. Ti se zahtjevi ispunjavaju upotrebom pristupa koji se temelji na procjeni rizika.
7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela i FOJ-evi mogu pravovremeno pružiti informacije iz stavaka 1. i 4. nadležnim tijelima i FOJ-evima drugih država članica.
8. Države članice osiguravaju da se mjere predviđene u ovom članku primjenjuju na druge vrste pravnih aranžmana koji imaju strukturu ili funkciju sličnu trustovima.
9. Do 26. lipnja 2019. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojemu se procjenjuju uvjeti i tehničke specifikacije i postupci za osiguravanje sigurne i učinkovite međupovezanosti središnjih registara. Prema potrebi to izvješće mora biti popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

POGLAVLJE IV.

OBVEZE PRIJAVLJIVANJA

ODJELJAK 1.

Opće odredbe

Članak 32.

1. Svaka država članica osniva FOJ radi sprečavanja, otkrivanja i učinkovite borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma.
2. Države članice pismeno obavješćuju Komisiju o nazivu i adresi relevantnih FOJ-eva.
3. Svaki je FOJ operativno neovisan i samostalan, što znači da ima ovlast i kapacitet za slobodno obavljanje svojih funkcija, uključujući mogućnost da donosi samostalne odluke u pogledu analiziranja, traženja i širenja određenih informacija. FOJ je kao središnja nacionalna jedinica odgovoran za primanje i analiziranje prijava sumnjivih transakcija i drugih informacija od važnosti za pranje novca, povezana predikatna kaznena djela ili financiranje terorizma. FOJ je odgovoran za distribuciju rezultata svoje analize i svih dodatnih relevantnih informacija nadležnim tijelima kad postoje osnove sumnje na pranje novca, povezana predikatna kaznena djela ili financiranje terorizma. On mora biti u mogućnosti dobiti relevantne dodatne informacije od obveznika.

Države članice pružaju svojim FOJ-evima odgovarajuće financijske, ljudske i tehničke resurse za obavljanje njihovih zadaća.

4. Države članice osiguravaju svojim FOJ-evima izravni ili neizravni te pravodobni pristup finansijskim i administrativnim podacima te podacima tijela za izvršavanje zakona koji su im potrebni za uspješno obavljanje zadaća. FOJ-evi moraju moći odgovoriti na zahtjeve za informacijama nadležnih tijela u svojim državama članicama kada su ti zahtjevi za informacijama potaknuti sumnjom koja se odnosi na pranje novca, povezana predikatna kaznenih djela ili financiranje terorizma. Odluka o provedbi analize ili širenju informacija prepusta se FOJ-u.

5. Ako postoje objektivni temelji za pretpostavku da bi otkrivanje takvih informacija imalo negativan učinak na istrage ili analize u tijeku, ili, u iznimnim slučajevima, ako otkrivanje tih informacija očito ne bi bilo razmjerno legitimnim interesima fizičke ili pravne osobe ili bi bilo nebitno s obzirom na svrhe u koje je zatraženo, FOJ nije dužan odgovoriti na zahtjev za informacijama.

6. Države članice od nadležnih tijela zahtijevaju da FOJ-u osiguraju povratne informacije o upotrebi informacija koje su stavljenе na raspolaganje u skladu s ovim člankom i o ishodu istraga ili nadzora koje su obavljene na temelju tih informacija.

7. Države članice osiguravaju da FOJ ima ovlast poduzeti hitne mjere, izravno ili neizravno, kada postoji sumnja da je transakcija povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma, suspendirati ili uskratiti pristanak na transakciju koja se obavlja, kako bi se transakcija analizirala, potvrdila sumnja i kako bi se nadležnim tijelima distribuirali rezultati analize. FOJ ima ovlast poduzeti takve mjere, izravno ili neizravno, na zahtjev FOJ-a iz druge države članice u trajanju i pod uvjetima određenima u nacionalnom pravu FOJ-a koji prima zahtjev.

8. Analitička funkcija FOJ-a sastoji se od sljedećega:

- (a) operativne analize koja je usmjerena na individualne slučajeve i posebne ciljeve ili na odgovarajuće odabrane informacije, ovisno o vrsti i obujmu primljene prijave i očekivanoj upotrebi informacija nakon distribucije; i
- (b) strateške analize koja se odnosi na trendove i uzorce pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 33.

1. Države članice zahtijevaju od obveznika, a kada je to primjenjivo i od njihovih direktora i zaposlenika, punu suradnju na način da odmah:

- (a) obavijeste FOJ, uključujući i podnošenjem prijave, na vlastitu inicijativu, kada obveznik zna, sumnja ili ima opravdane razloge za sumnju da novčana sredstva, bez obzira na njihov iznos, predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom aktivnošću ili su povezana s financiranjem terorizma te odmah odgovore na zahtjeve FOJ-a za dodatnim informacijama u takvim slučajevima; i
- (b) dostave sve potrebne informacije FOJ-u, izravno ili neizravno, na njegov zahtjev u skladu s postupcima koje utvrđuje primjenjivo pravo.

Prijavljaju se sve sumnjive transakcije, kao i pokušaj transakcija.

2. Osoba imenovana u skladu s člankom 8. stavkom 4. točkom (a) proslijedi informacije iz ovog članka stavka 1. FOJ-u države članice na čijem državnom području obveznik koji proslijedi informaciju ima poslovni nastan.

Članak 34.

1. Odstupajući od članka 33. stavka 1., države članice mogu, u slučaju obveznika iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočaka (a), (b) i (d) imenovati primjereni samoregulatorno tijelo dotične profesije kao tijelo za primanje informacija iz članka 33. stavka 1.

Ne dovodeći u pitanje stavak 2., imenovano samoregulatorno tijelo u slučajevima iz prvog podstavka ovog stavka odmah proslijedi nepročišćene informacije FOJ-u.

2. Države članice ne primjenjuju obveze utvrđene u članku 33. stavku 1. na javne bilježnike, druge neovisne pravne stručnjake, revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike, isključivo u mjeri u kojoj se to izuzeće odnosi na informacije koje primaju od stranaka ili informacije koje dobivaju u vezi sa strankama, tijekom utvrđivanja pravnog položaja svojih stranaka ili prilikom obavljanja svojih zadaća povezanih s obranom ili zastupanjem tih stranaka u sudskim postupcima ili u vezi sa sudskim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka, neovisno o tome jesu li predmetne informacije primljene ili dobivene prije, tijekom ili nakon navedenih postupaka.

Članak 35.

1. Države članice zahtijevaju od obveznika da se suzdrže od izvršavanja transakcija za koje znaju ili sumnjaju da su povezane sa imovinskom koristu ostvarenom kriminalnom aktivnošću ili su povezane s financiranjem terorizma sve dok ne obave potrebne radnje u skladu s člankom 33. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a) i dok se ne usklade sa svim dodatnim posebnim uputama od FOJ-a ili nadležnih tijela u skladu s pravom relevantne države članice.

2. Ako je neprovođenje transakcija iz stavka 1. nemoguće ili je vjerojatno da će se time omesti napor u gonjenju korisnikâ sumnjive operacije, obveznici odmah nakon izvršavanja transakcije obavješćuju FOJ.

Članak 36.

1. Države članice osiguravaju da ako, tijekom provjera koje u obveznicima obavljaju nadležna tijela iz članka 48. ili koje se obavljaju na neki drugi način, navedena nadležna tijela otkriju činjenice koje se mogu povezati s pranjem novca ili financiranjem terorizma, ona odmah o tome obavješćuju FOJ.

2. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela koja su na temelju zakona ili propisa ovlaštena za nadzor tržišta dionica, deviznog tržišta i tržišta financijskih derivata obavješćuju FOJ ako otkriju činjenice koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma.

Članak 37.

Otkrivanje informacija u dobroj vjeri od strane obveznika ili zaposlenika ili direktora takvog obveznika u skladu s člancima 33. i 34. ne smatra se kršenjem ograničenja u pogledu otkrivanja informacija utvrđenog u ugovoru ili u bilo kojoj zakonodavnoj, regulatornoj ili administrativnoj odredbi te se time obveznik ili njegovi direktori ili zaposlenici ne izlažu nikakvoj odgovornosti, čak i ako nisu točno znali o kojoj se povezanoj kriminalnoj aktivnosti radilo i bez obzira na to je li se nezakonita aktivnost uistinu dogodila.

Članak 38.

Države članice osiguravaju da se pojedince, uključujući zaposlenike i predstavnike obveznika, koji prijave sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma interno ili FOJ-u zaštiti od izloženosti prijetnjama ili zastrašivanju te posebno od nepovoljnih ili diskriminacijskih radnih postupaka.

ODJELJAK 2.

Zabrana otkrivanja

Članak 39.

1. Obveznici i njihovi direktori te zaposlenici ne smiju otkriti dotičnoj stranci ili drugim trećim osobama činjenicu da dolazi, da će doći ili da je došlo do obavješćivanja u skladu s člankom 33. ili 34. ili da je u tijeku ili je moguća analiza o pranju novca ili financiranju terorizma.

2. Zabranu iz stavka 1. ne uključuje otkrivanje nadležnim tijelima, uključujući samoregulatorna tijela, ni otkrivanje u svrhu izvršavanja zakona.

3. Zabranom iz stavka 1. ne sprečava se otkrivanje među kreditnim institucijama i financijskim institucijama te između tih institucija i njihovih podružnica te društva kćeri u većinskom vlasništvu smještenih u trećim zemljama, pod uvjetom da te podružnice i društva kćeri u većinskom vlasništvu u potpunosti poštuju politike i postupke unutar grupe, između ostalog postupke za razmjenu informacija unutar grupe, u skladu s člankom 45., te pod uvjetom da politike i postupci unutar grupe udovoljavaju zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi.

4. Zabranom iz stavka 1. ne spričava se otkrivanje među obveznicima iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočaka (a) i (b) iz država članica ili subjektima iz trećih zemalja koje propisuju zahtjeve istovjetne onima koji se utvrđuju ovom Direktivom, a koji obavljaju svoju profesionalnu djelatnost, bez obzira jesu li zaposlenici ili nisu, u okviru iste pravne osobe ili veće strukture kojoj osoba pripada i koja ima zajedničko vlasništvo, upravu ili nadzor usklađenosti.

5. Za obveznike iz članka 2. stavka 1. točaka 1. i 2. te točke 3. podtočaka (a) i (b) u slučajevima koji se odnose na istu stranku i istu transakciju koja uključuje dva ili više obveznika, zabranom iz ovog članka stavka 1. ne spričava se otkrivanje među relevantnim obveznicima pod uvjetom da se oni nalaze u državi članici, ili među subjektima u trećoj zemlji koja propisuje zahtjeve jednake onima utvrđenima ovom Direktivom, te pod uvjetom da oni pripadaju istoj profesionalnoj kategoriji i da podliježu obvezama u pogledu čuvanja profesionalne tajne i zaštite osobnih podataka.

6. Pokušaj obveznika iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočaka (a) i (b) da odvrate stranku od upuštanja u nezakonitu aktivnost ne predstavlja otkrivanje u smislu stavka 1. ovog članka.

POGLAVLJE V.

ZAŠTITA PODATAKA, ČUVANJE EVIDENCIJE I STATISTIČKI PODACI

Članak 40.

1. Države članice zahtijevaju od obveznika da čuvaju niže navedenu dokumentaciju i informacije u skladu s nacionalnim pravom u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istraživanja, koje provodi FOJ ili druga nadležna tijela, mogućih slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma:

- (a) u slučaju dubinske analize stranke, kopiju dokumentacije i informacija koje su potrebne kako bi se poštovale obveze dubinske analize stranke u skladu sa zahtjevima utvrđenima u poglavljju II., u razdoblju od pet godina nakon završetka poslovnog odnosa sa svojom strankom ili nakon dana povremene transakcije;
- (b) prateća dokumentacija i evidencije o transakcijama, što obuhvaća originalne dokumente ili preslike dokumenata koje su prihvatljive u sudskim postupcima na temelju primjenjivog nacionalnog prava, a koje su potrebne za utvrđivanje transakcija, u razdoblju od pet godina nakon završetka poslovnog odnosa sa svojom strankom ili nakon dana povremene transakcije.

Nakon isteka tog razdoblja čuvanja iz prvog podstavka države članice osiguravaju da obveznici obrišu osobne podatke, osim ako je drugačije predviđeno nacionalnim pravom kojim se određuje pod kojim okolnostima pružatelji platnih usluga mogu ili moraju dalje čuvati podatke. Države članice mogu dozvoliti ili zahtijevati daljnje čuvanje nakon što provedu detaljnu procjenu nužnosti i proporcionalnosti takvog dalnjeg čuvanja te ako to smatraju opravdanim jer je potrebno za sprečavanje, otkrivanje ili istragu slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma. To daljnje čuvanje nakon obavljanja prijenosa novčanih sredstava ni u kom slučaju ne smije biti dulje od dodatnih pet godina.

2. Ako je na dan 25. lipnja 2015. u državi članici u tijeku pravni postupak u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem, istragom ili progonom mogućeg pranja novca ili financiranja terorizma te ako obveznik posjeduje informacije ili dokumente u vezi s tim postupkom koji je u tijeku, obveznik može čuvati te informacije ili dokumente u skladu s nacionalnim pravom u razdoblju od pet godina od 25. lipnja 2015. Države članice mogu, ne dovodeći u pitanje nacionalno kazneno pravo o dokazima primjenjivima na tekuće kaznene istrage i sudske postupke, dopustiti ili zahtijevati čuvanje takvih informacija ili dokumenata u dodatnom razdoblju od pet godina ako je utvrđena nužnost i proporcionalnost takvog produljenja u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona pranja novca ili financiranja terorizma na koje se suminjava.

Članak 41.

1. Obrada osobnih podataka iz ove Direktive podliježe Direktivi 95/46/EZ kako je prenesena u nacionalno pravo. Osobni podaci koje na temelju ove Direktive obrađuje Komisija ili europska nadzorna tijela podliježu Uredbi (EZ) br. 45/2001.

2. Osobne podatke obveznici na temelju ove Direktive obrađuju isključivo za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma kako je navedeno u članku 1. te se oni ne smiju dodatno obrađivati na način koji nije u skladu s tim potrebama. Zabranjuje se obrada osobnih podataka na temelju ove Direktive u bilo koje druge svrhe, kao što su komercijalne svrhe.

3. Obveznici novim klijentima pružaju informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 10. Direktive 95/46/EZ prije zasnivanja poslovnog odnosa ili prije provođenja povremene transakcije. Te informacije osobito uključuju opću obavijest u pogledu pravnih obveza obveznika na temelju ove Direktive pri obradi osobnih podataka za potrebe sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma iz članka 1. ove Direktive.

4. Prilikom primjene zabrana otkrivanja utvrđenih u članku 39. stavku 1. države članice usvajaju zakonodavne mjere kojima se u cijelosti ili djelomično ograničava pravo ispitanika na pristup osobnim podacima koji se na njega odnose u mjeri u kojoj takvo djelomično ili potpuno ograničavanje čini neophodnu i proporcionalnu mjeru u demokratskom društvu uz dužno poštovanje legitimnih interesa dotočne osobe kako bi se:

- (a) obvezniku ili nadležnom nacionalnom tijelu omogućilo da uspješno obavljuju svoje zadaće za potrebe ove Direktive; ili
- (b) izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, analiza, istrage ili postupaka za potrebe ove Direktive i osiguralo da sprečavanje, istraživanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma nisu ugroženi.

Članak 42.

Države članice zahtijevaju da njihovi obveznici imaju uspostavljene sustave koji im omogućuju da u potpunosti i brzo odgovaraju na upite njihovih FOJ-eva ili drugih tijela, u skladu s njihovim nacionalnim pravom, o tome održavaju li, odnosno jesu li u pet godina koje prethode tom upitu održavali poslovni odnos s određenim osobama te o prirodi tog odnosa, što se obavlja sigurnim kanalima i na način kojim se osigurava potpuna povjerljivost upita.

Članak 43.

Obrada osobnih podataka na temelju ove Direktive u svrhu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma iz članka 1. smatra se javnim interesom prema Direktivi 95/46/EZ.

Članak 44.

1. U svrhu doprinošenja pripremi procjena rizika iz članka 7. države članice osiguravaju svoju sposobnost preispitivanja djelotvornosti svojih sustava za borbu protiv pranja novca ili financiranja terorizma vođenjem opsežne statistike o pitanjima koja su važna za djelotvornost takvih sustava.

2. Statistika iz stavka 1. uključuje:

- (a) podatke o veličini i važnosti različitih sektora koji ulaze u područje primjene ove Direktive, uključujući i broj subjekata i osoba te ekonomsku važnost svakog sektora;
- (b) podatke o fazama prijavljivanja i istrage te sudskoj fazi nacionalnog režima SPNFT-a, uključujući broj prijava sumnjivih transakcija koje su podnesene FOJ-u, daljnje aktivnosti u vezi s tim prijavama te, na godišnjoj osnovi, broj slučajeva koji su bili predmetom istražnih radnji, broj osoba koje su gonjene, broj osoba koje su osuđene za kazneno djelo pranja novca ili financiranja terorizma, vrste predikatnih kaznenih djela, ako su te informacije dostupne, te vrijednost imovine u eurima koja je zamrzнутa, zaplijenjena ili konfiscirana;
- (c) ako su dostupni, podatke o broju i postotku prijava koje su doveli do daljnje istrage, zajedno s godišnjim izvješćem obveznicima u kojem se opisuje korisnost i daljnje aktivnosti u vezi s prijavama koje su podnijele;
- (d) podatke o broju prekograničnih zahtjeva za informacije koje je FOJ podnio, primio, odbio te na koje je djelomično ili u potpunosti odgovorio.

3. Države članice osiguravaju objavljivanje konsolidiranog pregleda svojih statistika.

4. Države članice statistike iz stavka 2. proslijeđuju Komisiji.

POGLAVLJE VI.

POLITIKE, POSTUPCI I NADZOR

ODJELJAK 1.

Interni postupci, obuka i povratne informacije**Članak 45.**

1. Države članice zahtijevaju da obveznici koji su dio grupe provode politike i postupke grupe, uključujući politike zaštite podataka te politike i postupke za razmjenu informacija unutar grupe u svrhu SPNFT-a. Te politike i postupci djelotvorno se provode na razini podružnica i društva kćeri u većinskom vlasništvu u državama članicama i trećim državama.

2. Države članice zahtijevaju da obveznici koji upravljaju poslovnim jedinicama u drugoj državi članici osiguraju da te poslovne jedinice poštuju nacionalne odredbe te druge države članice kojima se prenosi Direktiva.

3. Države članice osiguravaju da, kada obveznici imaju podružnice ili društva kćeri u većinskom vlasništvu u trećim zemljama u kojima su minimalni zahtjevi SPNFT-a manje strogi nego oni u državama članicama, njihove podružnice i društva kćeri u većinskom vlasništvu u trećim zemljama ispunjavaju zahtjeve države članice, uključujući zaštitu podataka, u mjeri u kojoj to dopušta nacionalno pravo treće zemlje.

4. Države članice i europska nadzorna tijela informiraju jedni druge o slučajevima u kojima pravo treće zemlje ne dopušta provedbu politika i postupaka iz stavka 1. U tim slučajevima može se poduzeti koordinirano djelovanje kako bi se došlo do rješenja.

5. Države članice zahtijevaju da, kada pravo treće zemlje ne dopušta provedbu potrebnih politika i postupaka iz stavka 1., obveznici osiguravaju da podružnice i društva kćeri u većinskom vlasništvu u toj trećoj zemlji primijene dodatne mjere kako bi se djelotvorno nosile s rizikom od pranja novca ili financiranja terorizma te informiraju nadležna tijela svoje matične države članice. Ako dodatne mjere nisu dostatne, nadležna tijela u matičnoj državi članici provode dodatne nadzorne mjere među ostalim zahtijevajući da grupa ne uspostavlja poslovne odnose odnosno da ih prekine i da ne obavlja transakcije te, prema potrebi, zahtijevajući od grupe obustavu poslovanja u trećoj zemlji.

6. Europska nadzorna tijela razvijaju nacrt regulatornih tehničkih standarda koji određuju vrstu dodatnih mjera iz ovog članka stavka 5. i minimalno djelovanje koje trebaju poduzeti kreditne institucije i finansijske institucije kada pravo treće zemlje ne dopušta provedbu mjera iz stavaka 1. i 3.

Europska nadzorna tijela dostavljaju Komisiji nacrte regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 26. prosinca 2016.

7. Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz stavka 6. ovog članka u skladu s člancima od 10. do 14. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 te (EU) br. 1095/2010.

8. Države članice osiguravaju da je razmjena informacija unutar grupe dopuštena. Informacije o sumnjama da novčana sredstva predstavljaju imovinsku korist ostvarenu kriminalnom aktivnošću ili su povezana s financiranjem terorizma prijavljenima FOJ-u razmjenjuju se unutar grupe, osim ako FOJ naloži drukčije.

9. Države članice mogu zahtijevati od izdavatelja elektroničkog novca, kako su definirani u članku 2. točki 3. Direktive 2009/110/EZ, i pružatelja platnih usluga, kako su definirani u članku 4. točki 9. Direktive 2007/64/EZ, s poslovnim nastanom na njihovu državnom području, osim onih u obliku podružnice, i čiji je glavno sjedište smješteno u drugoj državi članici, da imenuju središnju kontaktну točku na njihovu državnom području kako bi se, u ime institucije za imenovanje, osigurala usklađenost s pravilima za SPNFT i kako bi se nadležnim tijelima olakšalo obavljanje nadzora, među ostalim pružanjem dokumenata i informacija nadležnim tijelima na zahtjev.

10. Europska nadzorna tijela pripremaju nacrt regulatornih tehničkih standarda o kriterijima za utvrđivanje okolnosti u kojima je imenovanje središnje kontaktne točke iz stavka 9. prikladno i određivanje funkcija središnje kontaktne točke.

Europska nadzorna tijela Komisiji dostavljaju nacrte regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 26. lipnja 2017.

11. Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz stavka 10. ovog članka u skladu s člancima od 10. do 14. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 te (EU) br. 1095/2010.

Članak 46.

1. Države članice zahtijevaju da obveznici poduzmu mjere proporcionalne njihovu riziku, prirodi i veličini kako bi upoznali svoje zaposlenike s odredbama donesenima na temelju ove Direktive, uključujući relevantne zahtjeve za zaštitu podataka.

Te mjere obuhvaćaju sudjelovanje njihovih zaposlenika u posebnim kontinuiranim programima obuke kako bi im se pomoglo u prepoznavanju operacija koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma i kako bi ih se moglo uputiti što činiti u takvим situacijama.

Kada fizička osoba koja je obuhvaćena bilo kojom od kategorija navedenih u članku 2. stavku 1. točki 3. obavlja profesionalnu djelatnost u svojstvu zaposlenika pravne osobe, obveze iz ovog odjeljka primjenjuju se na tu pravnu osobu, a ne na fizičku osobu.

2. Države članice osiguravaju obveznicima pristup najnovijim informacijama o postupanjima onih koji se bave pranjem novca i financiranjem terorizma te indikacijama koje vode prepoznavanju sumnjivih transakcija.

3. Države članice osiguravaju da se obveznicima pružaju, ako je to moguće, pravodobne povratne informacije o djelotvornosti prijava o pranju novca i financiranju terorizma na koje se sumnja te daljnjim aktivnostima poduzetim u vezi s tim prijavama.

4. Države članice traže da obveznici prema potrebi odrede člana uprave koji će biti odgovoran za provedbu zakona i drugih propisa nužnih za usklađivanje s ovom Direktivom.

ODJELJAK 2.

Nadzor

Članak 47.

1. Države članice propisuju da ovlašteni mjenjači, pružatelji usluga unovčenja čekova te pružatelji usluga trusta i trgovачkih društava moraju imati dozvole za rad ili biti registrirani te da pružatelji usluga igara na sreću moraju biti pravno uređeni.

2. Države članice zahtijevaju da nadležna tijela osiguraju da su osobe na upravljačkom položaju u subjektima iz stavka 1. ili stvarni vlasnici tih subjekata stručne i primjerene osobe.

3. U pogledu obveznika iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočaka (a), (b) i (d), države članice osiguravaju da nadležna tijela poduzimaju potrebne mjere radi sprečavanja kriminalaca osuđenih u relevantnim područjima ili njihovih suradnika da budu na upravljačkom položaju u tim obveznicima ili da budu njihovi stvarni vlasnici.

Članak 48.

1. Države članice od nadležnih tijela zahtijevaju da djelotvorno prate i poduzimaju mjere potrebne za osiguravanje usklađnosti s ovom Direktivom.

2. Države članice osiguravaju ovlasti nadležnim tijelima, uključujući ovlast za prinudno dobivanje svih informacija koje su relevantne za praćenje usklađenosti sa zahtjevima i provođenje kontrola, te odgovarajuće finansijske, ljudske i tehničke resurse za obavljanje njihovih zadataća. Države članice osiguravaju da osoblje tih tijela održava visoke profesionalne standarde, uključujući standarde povjerljivosti i zaštite podataka, da je visokog integriteta i da ima odgovarajuće vještine.

3. U slučaju kreditnih institucija i finansijskih institucija i pružatelja usluga igara na sreću nadležna tijela imaju povećane nadzorne ovlasti.

4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice u kojoj obveznik upravlja poslovnim jedinicama nadziru te poslovne jedinice u pogledu poštovanja nacionalnih odredaba te države članice kojima se prenosi ova Direktiva. U slučaju poslovnih jedinica iz članka 45. stavka 9. taj nadzor može obuhvaćati poduzimanje prikladnih i proporcionalnih mjera za uklanjanje ozbiljnih propusta koji zahtijevaju hitno djelovanje. Te su mjere privremene i obustavljaju ih se kad se utvrđeni propusti uklone, među ostalim uz pomoć nadležnih tijela matične države članice obveznika ili u suradnji s njima, u skladu s člankom 45. stavkom 2.

5. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice u kojoj obveznik upravlja poslovnim jedinicama surađuju s nadležnim tijelima države članice u kojoj obveznik ima svoje glavno sjedište kako bi osigurale djelotvoran nadzor nad zahtjevima ove Direktive.

6. Države članice osiguravaju da pri primjeni pristupa nadzoru koji se temelji na riziku nadležna tijela:

- (a) jasno razumiju rizik od pranja novca i financiranja terorizma prisutan u svojoj državi članici;
- (b) imaju izravan i neizravan pristup svim relevantnim informacijama o specifičnim domaćim i međunarodnim rizicima povezanim sa strankama, proizvodima i uslugama obveznika; i
- (c) temelje učestalost i intenzitet izravnog i neizravnog nadzora na profilu rizika obveznikā te na rizicima od pranja novca i financiranja terorizma prisutnima u državi članici.

7. Procjena profila rizika od pranja novca i financiranja terorizma obveznika, uključujući rizike od neusklađenosti, revidira se periodički i kada dođe do važnih događaja ili razvoja u njegovu upravljanju i radu.

8. Države članice osiguravaju da nadležna tijela uzimaju u obzir stupanj diskrecije dopušten obvezniku te prikladno revidiraju procjene rizika na kojima se temelji ta diskrecija te prikladnost i provedbu njegovih politika, unutarnje kontrole i postupaka.

9. U slučaju obveznika iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočaka (a), (b) i (d) države članice mogu dopustiti da samoregulatorna tijela obavljaju zadaće iz stavka 1. ovog članka ako ta samoregulatorna tijela ispunjavaju odredbe stavka 2. ovog članka.

10. Europska nadzorna tijela do 26. lipnja 2017. nadležnim tijelima izdaju smjernice u skladu s člankom 16. uredbi (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 1094/2010 te (EU) br. 1095/2010 o značajkama pristupa nadzoru koji se temelji na riziku i mjerama koje se poduzimaju kada se provodi nadzor koji se temelji na riziku. Posebno se vodi računa o prirodi i veličini poslovanja te, gdje je primjeren i razmjerno, utvrđuju se posebne mjere.

ODJELJAK 3.

Suradnja

Odsjek I.

Nacionalna suradnja

Članak 49.

Države članice osiguravaju da tvorci politike, FOJ-evi, nadzornici i druga nadležna tijela uključena u SPNFT imaju djelotvorne mehanizme koji im omogućuju domaću suradnju i koordinaciju koja se tiče razvoja i provedbe politika i aktivnosti za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, među ostalim radi ispunjavanja njihove obveze na temelju članka 7.

Odsjek II.**Suradnja s europskim nadzornim tijelima****Članak 50.**

Nadležna tijela pružaju europskim nadzornim tijelima sve potrebne informacije za provedbu njihovih dužnosti na temelju ove Direktive.

Odsjek III.**Suradnja između FOJ-eva i Komisije****Članak 51.**

Komisija može pružiti svaku vrstu pomoći koja je potrebna za olakšavanje koordinacije, uključujući razmjenu informacija između FOJ-eva unutar Unije. Ona može redovito sazivati sastanke platforme EU-a za FOJ-eve, koja se sastoji od predstavnika iz FOJ-eva država članica, radi olakšavanja suradnje među FOJ-evima, razmjene mišljenja i pružanja savjeta o pitanjima u vezi s provedbom važnim za FOJ-eve i tijela koja prijavljaju te o pitanjima u vezi sa suradnjom poput djelotvorne suradnje FOJ-eva, utvrđivanja sumnjivih transakcija s prekograničnim razmjerima, standardizacije formata za prijavljivanje putem mreže FIU.net ili njezina nasljednika, zajedničke analize prekograničnih slučajeva te utvrđivanja trendova i čimbenika od važnosti za procjenu rizika od pranja novca i financiranja terorizma na nacionalnoj i nadnacionalnoj razini.

Članak 52.

Države članice osiguravaju da FOJ-evi međusobno surađuju u najvećoj mogućoj mjeri, bez obzira na njihov organizacijski status.

Članak 53.

1. Države članice osiguravaju da FOJ-evi razmjenjuju, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, sve informacije koje mogu biti relevantne za FOJ-evu obradu ili analizu informacija u vezi s pranjem novca ili financiranjem terorizma te uključenom fizičkom ili pravnom osobom, čak i ako vrsta predikatnih kaznenih djela koja bi mogla biti uključena nije utvrđena u trenutku razmjene.

Zahtjev sadržava sve relevantne činjenice, osnovne informacije, razloge zahtjeva te način na koji će se koristiti traženim informacijama. Mogu se primjenjivati različiti mehanizmi razmjene ako se tako dogovore FOJ-evi, osobito u pogledu razmjena putem mreže FIU.net ili njezina nasljednika.

Kada FOJ zaprimi prijavu na temelju članka 33. stavka 1. prvog podstavka, točke (a), koja se tiče druge države članice, odmah ju proslijeđuje FOJ-u te države članice.

2. Države članice osiguravaju da se FOJ kojem je podnesen zahtjev obvezno služi čitavim nizom ovlasti koje su mu na raspolaganju i kojima bi se obično služio na domaćem području za primitak i analizu informacija kada odgovara na zahtjev za informacijama iz stavka 1. drugog FOJ-a. FOJ kojem je podnesen zahtjev pravodobno odgovara.

Kada FOJ želi dobiti dodatne informacije od obveznika s poslovним nastanom u drugoj državi članice koji djeluje na njezinu državnom području, zahtjev se upućuje FOJ-u države članice na čijem državnom području obveznik ima poslovni nastan. Taj FOJ zahtjeve i odgovore proslijeđuje odmah.

3. FOJ može odbiti razmjenu informacija samo u iznimnim okolnostima u kojima bi razmjena bila u suprotnosti s temeljnim načelima njegova nacionalnog prava. Te se iznimke pobliže određuju tako da se sprijeći zloupotreba i nepotrebna ograničenja slobodne razmjene informacija u analitičke svrhe.

Članak 54.

Primljene informacije i dokumenti u skladu s člankom 52. i 53. koriste se za ispunjenje zadaća FOJ-a utvrđenih u ovoj Direktivi. Pri razmjeni informacija i dokumenata u skladu s člankom 52. i 53. FOJ koji prenosi informacije može uvesti ograničenja i uvjete za upotrebu tih informacija. FOJ koji prima informacije poštuje ta ograničenja i uvjete.

Članak 55.

1. Države članice osiguravaju da se informacije koje se razmjenjuju na temelju članaka 52. i 53. koriste samo u svrhu u koju su zatražene ili pružene i da svaka distribucija tih informacija od strane FOJ-a koji prima informacije bilo kojem drugom tijelu, agenciji ili odjelu odnosno svaka upotreba tih informacija u svrhe koje nisu prвotno odobrene podliježe prethodnoj suglasnosti FOJ-a koji pruža informacije.

2. Države članice osiguravaju da FOJ od kojeg je zatražena prethodna suglasnost za distribuciju informacija nadležnim tijelima tu suglasnost daje odmah i u najvećoj mogućoj mjeri. FOJ od kojeg je zatražena prethodna suglasnost ne smije ju uskratiti u pogledu te distribucije osim ako bi to bilo izvan područja primjene njegovih odredaba o SPNFT-u, ako bi to moglo našteti kaznenoj istrazi, ako to očito ne bi bilo razmjerno legitimnim interesima fizičke ili pravne osobe ili države članice FOJ-a od kojeg je zatražena suglasnost ili ako to na neki drugi način ne bi bilo u skladu s temeljnim načelima nacionalnog prava te države članice. Svako takvo uskraćivanje suglasnosti prikladno se obrazlaže.

Članak 56.

1. Države članice od svojih FOJ-eva zahtijevaju da se koriste zaštićenim komunikacijskim kanalima između sebe te potiču korištenje mrežom FIU.net ili njezinim nasljednikom.

2. Države članice osiguravaju da njihovi FOJ-evi surađuju u primjeni najsuvremenijih tehnologija u skladu s njihovim nacionalnim pravom kako bi ispunili svoje zadaće utvrđene u ovoj Direktivi. Te tehnologije dopuštaju FOJ-evima usporedbu vlastitih podataka s podacima drugih FOJ-eva na anoniman način, osiguravajući potpunu zaštitu osobnih podataka, radi otkrivanja svojih predmeta interesa u drugim državama članicama i identifikacije njihove imovinske koristi i novčanih sredstava.

Članak 57.

Razlike između definicija poreznih kaznenih djela u nacionalnom pravu ne onemogućuje FOJ-eve u pogledu razmjene informacija ili pružanja pomoći drugom FOJ-u u najvećoj mogućoj mjeri prema njihovu nacionalnom pravu.

ODJELJAK 4.

Sankcije

Članak 58.

1. Države članice osiguravaju da obveznici mogu snositi odgovornost za kršenje nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva u skladu s ovim člankom i člancima od 59. do 61. Svaka sankcija ili mjera koja iz toga proizlazi učinkovita je, proporcionalna i odvraćajuća.

2. Ne dovodeći u pitanje pravo država članica da predvide i uvedu kaznenopravne sankcije, države članice utvrđuju pravila o administrativnim sankcijama i mjerama te osiguravaju da njihova nadležna tijela mogu uvesti te sankcije i mjeru u odnosu na kršenje nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva i osiguravaju njihovu primjenu.

Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi pravila o administrativnim sankcijama ili mjerama za kršenje koja u njihovom pravu podliježu kaznenim sankcijama. U tom slučaju države članice Komisiji dostavljaju relevantne odredbe kaznenog prava.

3. Kada se obveze primjenjuju na pravne osobe, države članice u slučaju kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva, osiguravaju da se sankcije i mjere mogu primijeniti na članove upravljačkog tijela i na druge fizičke osobe koje su prema nacionalnom pravu odgovorne za kršenje.

4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju sve nadzorne i istražne ovlasti potrebne za obavljanje svoje funkcije.

5. Nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti nametanja administrativnih sankcija i mjera u skladu s ovom Direktivom i nacionalnim pravom na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) izravno;
- (b) u suradnji s drugim tijelima;
- (c) u okviru svoje odgovornosti delegiranjem na ta druga tijela;
- (d) podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.

Pri izvršavanju svojih ovlasti u pogledu nametanja administrativnih sankcija i mjera nadležna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da administrativne sankcije ili mjere daju željene rezultate te koordiniraju svoje djelovanje kada se bave prekograničnim slučajevima.

Članak 59.

1. Države članice osiguravaju primjenu ovog članka barem na kršenja obveznika koja su ozbiljna, opetovana, sustavna ili kombinacija navedenog, zahtjeva utvrđenih u:

- (a) člancima od 10. do 24. (dubinska analiza stranke);
- (b) člancima 33., 34. i 35. (prijave sumnjivih transakcija);
- (c) članku 40. (vođenje evidencije); i
- (d) člancima 45. i 46. (unutarnje kontrole).

2. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavka 1. administrativne sankcije i mjere koje se mogu primijeniti uključuju barem sljedeće:

- (a) javnu izjavu u kojoj se utvrđuje fizička ili pravna osoba te priroda kršenja;
- (b) nalog kojim se fizičkoj ili pravnoj osobi nalaže da prestane s takvim postupanjem i da takvo postupanje više ne ponovi;
- (c) ako obveznik podliježe odobrenju, povlačenje ili suspenziju odobrenja;
- (d) privremenu zabranu kojom se svakoj osobi koja obnaša upravljačke dužnosti u obvezniku odnosno svakoj drugoj fizičkoj osobi koja se smatra odgovornom za kršenje zabranjuje obavljanje upravljačke dužnosti u obveznicima;
- (e) maksimalne administrativne novčane kazne koje su barem dvostruko veće od iznosa koristi koja je proizašla iz kršenja ako se ta korist može utvrditi ili u iznosu od najmanje 1 000 000 EUR.

3. Države članice osiguravaju, odstupajući od stavka 2. točke (e), ako je dotični obveznik kreditna institucija ili finansijska institucija, da se mogu primijeniti i sljedeće sankcije:

- (a) u slučaju pravne osobe, maksimalne administrativne novčane kazne u iznosu od najmanje 5 000 000 EUR ili 10 % ukupnoga godišnjeg prihoda prema posljednjim dostupnim finansijskim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo; ako je obveznik matično društvo ili društvo kći matičnog društva od kojeg se zahtijeva priprema konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s člankom 22. Direktive 2013/34/EU, relevantni ukupni godišnji prihod jest ukupni godišnji prihod ili odgovarajuća vrsta prihoda u skladu s relevantnim računovodstvenim direktivama prema posljednjim dostupnim konsolidiranim finansijskim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo krajnjeg matičnog društva;

(b) u slučaju fizičke osobe, maksimalne administrativne novčane kazne u iznosu od najmanje 5 000 000 EUR ili, u državama članicama u kojima euro nije službena valuta, u odgovarajućoj protuvrijednosti u nacionalnoj valuti na 25. lipnja 2015.

4. Države članice mogu ovlastiti nadležna tijela za uvođenje dodatnih vrsta administrativnih sankcija povrh onih iz stavka 2. točaka od (a) do (d) ili za izricanje administrativnih novčanih kazni koje premašuju iznose iz stavka 2. točke (e) i stavka 3.

Članak 60.

1. Države članice osiguravaju da odluku kojom se uvodi administrativna sankcija ili mjera za kršenje nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva protiv koje nije uložena žalba objavljaju nadležna tijela na svojoj službenoj internetskoj stranici odmah nakon što se sankcioniranu osobu obavijesti o toj odluci. Objava obuhvaća barem informacije o vrsti i prirodi kršenja i identitetu odgovornih osoba. Države članice nisu dužne primijeniti ovaj podstavak na odluke kojima se uvode mjere istražne naravi.

Ako nadležno tijelo smatra, na temelju pojedinačne procjene koja se provodi o razmjernosti objave podataka, da je objava identiteta odgovornih osoba iz prvog podstavka ili osobnih podataka tih osoba nerazmjerna ili ako ta objava ugrožava stabilnost financijskih tržišta ili istragu u tijeku, nadležna tijela:

- (a) odgađaju objavu odluke o uvođenju administrativne sankcije ili mjere do trenutka u kojem razlozi za neobjavljanje prestanu postojati;
- (b) objavljaju odluku o uvođenju administrativne sankcije ili mjere na anonimnoj osnovi na način koji je u skladu s nacionalnim pravom ako se takvom anonimnom objavom osigurava djelotvorna zaštita osobnih podataka; u slučaju odluke o objavi administrativne sankcije ili mjere na anonimnoj osnovi, objava relevantnih podataka može se odgoditi za razumno vremensko razdoblje ako se predviđa da će u tom razdoblju razlozi za anonimnu objavu prestati postojati;
- (c) uopće ne objavljaju odluku o uvođenju administrativne sankcije ili mjere ako smatraju da mogućnosti iz točaka (a) i (b) nisu dostatne kako bi se osiguralo sljedeće:
 - i. da se neće ugroziti stabilnost financijskih tržišta; ili
 - ii. razmjernost objave odluke u odnosu na mjere koje se smatraju mjerama blaže naravi.

2. Ako države članice dopuste objavu odluka protiv kojih su uložene žalbe, nadležna tijela na svojim službenim internetskim stranicama također odmah objavljaju te informacije i sve kasnije informacije o ishodu žalbe. Nadalje, objavljuje se i svaka odluka kojom se poništava prethodna odluka o uvođenju administrativne sankcije ili mjere.

3. Nadležna tijela osiguravaju da sav sadržaj objavljen u skladu s ovim člankom ostaje na njihovim službenim internetskim stranicama pet godina nakon objave. Međutim, osobni podaci sadržani u objavi pohranjuju se samo na službenim internetskim stranicama nadležnog tijela u trajanju koje je potrebno u skladu s važećim pravilima o zaštiti podataka.

4. Države članice osiguravaju da pri utvrđivanju vrste i razine administrativnih sankcija ili mjera nadležna tijela uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući, ako je primjenjivo:

- (a) ozbiljnost i trajanje kršenja;
- (b) stupanj odgovornosti fizičke ili pravne osobe koja se smatra odgovornom;
- (c) financijsku snagu fizičke ili pravne osobe koja se smatra odgovornom, izraženu, primjerice, ukupnim prihodom pravne osobe koja se smatra odgovornom ili godišnjim prihodom fizičke osobe koja se smatra odgovornom;
- (d) korist koja je proizašla iz kršenja od strane fizičke ili pravne osobe koja se smatra odgovornom, ako se može utvrditi;
- (e) gubitke za treće osobe prouzročene kršenjem, ako se mogu utvrditi;

(f) razinu suradnje fizičke ili pravne osobe koja se smatra odgovornom s nadležnim tijelom;

(g) prethodna kršenja od strane fizičke ili pravne osobe koja se smatra odgovornom.

5. Države članice osiguravaju da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za kršenja iz članka 59. stavka 1. koje u njihovu korist počini bilo koja osoba djelujući samostalno ili kao dio tijela te pravne osobe i čija se vodeća pozicija u pravnoj osobi temelji na bilo čemu od sljedećega:

(a) ovlaštenju za zastupanje pravne osobe;

(b) ovlaštenju za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili

(c) ovlaštenju za obavljanje kontrole u pravnoj osobi.

6. Države članice također osiguravaju da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima ako je nedostatak nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 5. ovog članka omogućio da osoba koja je podređena toj pravnoj osobi počini kršenje iz članka 59. stavka 1. u korist te pravne osobe.

Članak 61.

1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela uspostave djetotvorne i pouzdane mehanizme za poticanje prijavljivanja nadležnim tijelima potencijalnih ili stvarnih kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva.

2. Mehanizmi iz stavka 1. uključuju barem sljedeće:

(a) posebne postupke za primanje prijava o kršenju te daljnje aktivnosti u vezi s tim prijavama;

(b) odgovarajući zaštitu zaposlenika obveznika ili osoba u sličnom položaju koji prijave kršenja počinjena unutar obveznika;

(c) prikladnu zaštitu optužene osobe;

(d) zaštitu osobnih podataka koji se tiču osobe koja prijavljuje kršenje i fizičke osobe koja je navodno odgovorna za kršenje u skladu s načelima utvrđenima u Direktivi 95/46/EZ.

(e) jasna pravila koja osiguravaju jamstvo povjerljivosti u svim slučajevima u odnosu na osobu koja prijavljuje kršenje počinjeno unutar obveznika, osim ako nacionalno pravo zahtijeva njezino razotkrivanje u kontekstu daljnje istrage ili naknadnog sudskog postupka.

3. Države članice zahtijevaju da obveznici imaju prikladne postupke kako bi njihovi zaposlenici ili osobe u sličnom položaju mogli interno prijavljivati kršenja putem posebnog, neovisnog i anonimnog kanala, razmijerno prirodi i veličini dotičnog obveznika.

Članak 62.

1. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela obavještavaju europska nadzorna tijela o svim administrativnim sankcijama i mjerama uvedenima u skladu s člancima 58. i 59. u odnosu na kreditne institucije i finansijske institucije, kao i o mogućim povezanim žalbama i njihovim ishodima.

2. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela u skladu s njihovim nacionalnim pravom provjeravaju postojanje relevantne presude u kaznenoj evidenciji dotične osobe. Svaka razmjena informacija u te svrhe obavlja se u skladu s Odlukom 2009/316/PUP i Okvirnom odlukom 2009/315/PUP, kako su provedene u nacionalnom pravu.

3. Europska nadzorna tijela održavaju internetske stranice s poveznicama na svaku objavu od strane nadležnog tijela u pogledu administrativnih sankcija i mjera uvedenih u skladu s člankom 60. u odnosu na kreditne institucije i finansijske institucije te navode razdoblje za koje svaka država članica objavljuje administrativne sankcije i mjere.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 63.**

Članak 25. stavak 2. točka (d) Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹⁾) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) središnja druga ugovorna strana ima poslovni nastan ili odobrenje u trećoj zemlji za koju Komisija, u skladu s Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća (*), ne smatra da ima strateške nedostatke u svojem nacionalnom režimu sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma koji predstavljaju značajne prijetnje finansijskom sustavu Unije.

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).”

Članak 64.

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima ovim člankom.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 9. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od 25. lipnja 2015.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 9. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donezen na temelju članka 9. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od mjesec dana od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produžuje za mjesec dana na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 65.

Do 26. lipnja 2019. Komisija izrađuje izvješće o provedbi ove Direktive te ga dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 66.

Direktive 2005/60/EZ i 2006/70/EZ stavljuju se izvan snage s učinkom od 26. lipnja 2017.

Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelačijskom tablicom iz Priloga IV.

Članak 67.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 26. lipnja 2017. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te mjere, one prilikom svoje objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

(¹) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

Članak 68.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 69.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 20. svibnja 2015.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednica

Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

PRILOG I.

Slijedi popis varijabli rizika koji nije konačan, a koje obveznici razmatraju kada utvrđuju do koje mjere valja primijeniti mjere dubinske analize stranke u skladu s člankom 13. stavkom 3.:

- i. svrha računa ili odnosa;
 - ii. količina imovine koju polaže stranka ili veličina obavljenih transakcija;
 - iii. pravilnost ili trajanje poslovnog odnosa.
-

PRILOG II.

Slijedi popis čimbenika i vrsta dokaza mogućeg nižeg rizika iz članka 16., a koji nije konačan:

1. Čimbenici rizika stranke:

- (a) javna poduzeća koja su uvrštena na burzu i koja podliježu zahtjevima za objavljivanje (zbog pravila burze ili zakona ili zakonski nametnutih sredstava), koji uvode zahtjeve za osiguranje odgovarajuće transparentnosti stvarnog vlasništva;
- (b) javne uprave ili poduzeća;
- (c) stranke koje imaju boravište u geografskim područjima manjeg rizika kao što je navedeno u točki 3.

2. Čimbenici rizika proizvoda, usluge, transakcije ili kanala dostave:

- (a) police životnog osiguranja za koje je premija niska;
- (b) police mirovinskog osiguranja ako ne postoji mogućnost ranijeg otkupa police, a polica se ne može upotrijebiti kao osiguranje;
- (c) mirovinski ili sličan sustav koji osigurava mirovine zaposlenicima gdje se doprinosi uplaćuju putem odbitaka od plaća, a pravila sustava ne dopuštaju prijenos članskog udjela;
- (d) finansijski proizvodi ili usluge koje pružaju prikladno definirane i ograničene usluge određenim tipovima stranaka kako bi povećali pristup u svrhu finansijskog uključivanja;
- (e) proizvodi gdje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma upravljaju drugi čimbenici kao što su ograničenja izdataka ili transparentnost vlasništva (npr. određene vrste elektroničkog novca).

3. Čimbenici geografskog rizika:

- (a) države članice;
- (b) treće zemlje koje imaju djelotvorne sustave za SPNFT;
- (c) treće zemlje za koje su vjerodostojni izvori ustanovili da imaju nisku razinu korupcije ili drugih kriminalnih aktivnosti;
- (d) treće zemlje koje, na temelju vjerodostojnih izvora poput zajedničkih evaluacija, detaljnih izvješća o ocjeni ili objavljenih izvješća o dalnjim aktivnostima, imaju zahtjeve za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma usklađene s revidiranim preporukama FATF-a i koje djelotvorno provode te zahtjeve.

PRILOG III.

Slijedi popis čimbenika i vrsta dokaza mogućeg višeg rizika iz članka 18. stavka 3., koji nije konačan:

1. Čimbenici rizika stranke:

- (a) poslovni odnos provodi se u neobičnim okolnostima;
- (b) stranke koje imaju boravište u geografskim područjima većeg rizika kako je određeno u točki 3.;
- (c) pravne osobe ili aranžmani koji predstavljaju sredstva za čuvanje osobne imovine;
- (d) društva koja imaju nominalne dioničare ili dionice na donositelja;
- (e) poduzeća s intenzivnim gotovinskim poslovanjem;
- (f) struktura vlasništva društva čini se neobično ili previše složenom s obzirom na prirodu posla društva.

2. Čimbenici rizika proizvoda, usluge, transakcije ili kanala dostave:

- (a) privatno bankarstvo;
- (b) proizvodi ili transakcije koji mogu pogodovati anonimnosti;
- (c) poslovni odnosi ili transakcije s nenazočnom strankom, bez određenih oblika zaštite kao što su elektronički potpisi;
- (d) plaćanja primljena od nepoznatih ili nepovezanih trećih osoba;
- (e) novi proizvodi i nove poslovne prakse, uključujući nove mehanizme dostave te upotrebu novih tehnologija ili tehnologija u razvoju za nove i već postojeće proizvode.

3. Čimbenici geografskog rizika:

- (a) ne dovodeći u pitanje članak 9., zemlje za koje su vjerodostojni izvori poput zajedničkih evaluacija, detaljnih izvješća o ocjeni ili objavljenih izvješća o dalnjim aktivnostima ustanovili da nemaju djelotvorne sustave SPNFT-a;
- (b) zemlje za koje su vjerodostojni izvori ustanovili da imaju znatnu razinu korupcije ili drugih kriminalnih aktivnosti;
- (c) zemlje koje podliježu sankcijama, zabranama trgovine ili sličnim mjerama koje donose, na primjer, Ujedinjeni narodi;
- (d) zemlje koje financiraju ili podržavaju terorističke aktivnosti ili unutar kojih djeluju proglašene terorističke organizacije.

PRILOG IV.

Korelacijska tablica

Ova Direktiva	Direktiva 2005/60/EZ	Direktiva 2006/70/EZ
—		Članak 1.
—		Članak 3.
—		Članak 5.
—		Članak 6.
—		Članak 7.
Članak 1.	Članak 1.	
Članak 2.	Članak 2.	
Članak 2. stavci od 3. do 9.		Članak 4.
Članak 3.	Članak 3.	
Članak 3. stavci 9., 10. i 11.		Članak 2. stavci 1., 2. i 3.
Članak 4.	Članak 4.	
Članak 5.	Članak 5.	
Članci od 6. do 8.	—	
Članak 10.	Članak 6.	
Članak 11.	Članak 7.	
Članak 13.	Članak 8.	
Članak 14.	Članak 9.	
Članak 11. točka (d)	Članak 10. stavak 1.	
—	Članak 10. stavak 2.	
Članci 15., 16. i 17.	Članak 11.	
—	Članak 12.	
Članci od 18. do 24.	Članak 13.	
Članak 22.		Članak 2. stavak 4.
Članak 25.	Članak 14.	
—	Članak 15.	
Članak 26.	Članak 16.	
—	Članak 17.	
Članak 27.	Članak 18.	
Članak 28.	—	
Članak 29.	Članak 19.	
Članak 30.	—	
Članak 31.	—	
—	Članak 20.	
Članak 32.	Članak 21.	
Članak 33.	Članak 22.	

Ova Direktiva	Direktiva 2005/60/EZ	Direktiva 2006/70/EZ
Članak 34.	Članak 23.	
Članak 35.	Članak 24.	
Članak 36.	Članak 25.	
Članak 37.	Članak 26.	
Članak 38.	Članak 27.	
Članak 39.	Članak 28.	
—	Članak 29.	
Članak 40.	Članak 30.	
Članak 45.	Članak 31.	
Članak 42.	Članak 32.	
Članak 44.	Članak 33.	
Članak 45.	Članak 34.	
Članak 46.	Članak 35.	
Članak 47.	Članak 36.	
Članak 48.	Članak 37.	
Članak 49.	—	
Članak 50.	Članak 37.a	
Članak 51.	Članak 38.	
Članci od 52. do 57.	—	
Članci od 58. do 61.	Članak 39.	
—	Članak 40.	
—	Članak 41.	
—	Članak 41.a	
—	Članak 41.b	
Članak 65.	Članak 42.	
—	Članak 43.	
Članak 66.	Članak 44.	
Članak 67.	Članak 45.	
Članak 68.	Članak 46.	
Članak 69.	Članak 47.	

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (iskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR